

ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶስ ዛሎ" ማቲዎስ ፃጕፔ ኮዥ ሓይሶ

ዓይያ ካሮ"

ማቲዎስ ፃጕፔ ኮዥ ሓይሳ' ዩሱስ ሙካንዳያ ማዔህሂ ቤርታዲ ዒዛ ዛሎ" ኬኤዚንቴ ዳቁሻያ ማዔህሂና ሚናኣ ጫኣቁሞ ማፃኣፖይዳ ፆኦሲ ፔኤኮ ዴሮ"ሞ ዒንጌ ሓጊ ማዓንዳ ዎዘ ቃኣሎ" ኩንህህሂ ዒዛ ዛሎ"ና ማዒያ ኬኤዛ ኮሺ ሓይሴ ዓርቄያኬ። ዩይ ኮዥ ሓይሳ' ዩሱስ ዔያቶኮ ባኣኮ"ይዳ ሾይንቲ፥ ዲጩ ዓይሁዶ ዓሰም ለሊቱዋንቴ ዓጮ" ቢያም ማዓያኬ።

ማቲዎስ ፃጕፔ ኮዥ ሃይሳ ኮሺ" ዛጊ ጊኢጊሺንቴ ማፃኣፔኬ፤ ዩሱሴኮ ሾይንታፓ ዓርቃያ ዒዛኮ ዋኣያና ማሰቲያንታ ፃላሄ ዒዛ ዳቢሻኩዎፖ ጌሼ ጌሺያ ዛሎ" ኬኤዜህኮ ጊንፃ ጌሊላይዳ ዒዛኮ ቃኣሎ" ኬኤዚያንታ ዒ ዔርዜ ዔርዚያንታ ሃርጊንቴ ዓሶ ፓህህሂያ ኬኤዛኬ፤ ዩካፓ ሄሊ"ሳያ ዒዚ ጌሊላፓ ዩሩሳላሜ ዴንዴህሂና ዒዛኮ ሳያይዳ ናንጎኮ ፓፒንፆ ቃለሾ ኬሎ" ጋራ ማዲንቲ ባኮ ኬኤዛኬ፤ ዩይያ ዒዛኮ ሱዲንቴ ሃይሶ"ና ሃይባ"ፓ ዔቁፆ ዛሎ"ንታኬ።

ሃይ ኮዥ ሃይሳ' ዩሱሴ፡ ፆኦሲኮ ዎጎ ዔርዛኒ ቢታንቶ ዓኣያና ፆኦሲ ካኣቱሞ ዛሎ" ዔርዛ ዴኤፒ ዔርዛ ዓሲ ማዔህሂ ኬኤዛኬ፤ ዒዛኮ ዔርዚያኮ ባሼህ ዴማ ዴማ ጎይህሂና ጊኢጊንቴ ዶንጎ ቤሲ ፓቁንታኬ፡-

1. ፆኦሲ ዓሲኮ ናንጊ፥ ማዶ፥ ሓህ ዔያታ ማዳኒ ዳንዳዓ ባኣዚንታ ፓፒንፆ ዔያቶሞ ጊኢጊንቴ ባካ ዴካ" ኬኤዚንቴህሂ (ዓይ. 5-7)
2. ታጰ ላምፖ ዒዛኮ ጊንፆ ሃንታዘንህሂ ኮዥ ሃይሶ ኬኤዘሞ ዳኪንቴ ዎዶ"ና ዔያቶሞ ዒንጊንቴ ዎጎ (ዓይ. 10)
3. ፆኦሲ ካኣቱሞ ዛሎ" ኬኤዚንቴ ዴማ ዴማ ኮኣኪንህሂ (ዓይ. 13)
4. ዩሱሴ ጊንህሂ ሃንቲህሂ ጌይፆኮ ቡሊ"ፆ ኬኤዛ ዔርዚያ (ዓይ. 18)
5. ፆኦሲ ካኣቱሞኮ ሙኪያና ሓያ ዓጮኮ ፓፒንፆ ዛሎ" (ዓይ. 24-25)

ሃና ማፃኣፓ ዓርቄ ዴማ ዴማ ባኮ

ዩሱሴኮ ሾይንቶ ፃጰና ዒዛኮ ሾይንቲያና (1፡1—2፡23)

ማሰካ ዮሐንስ ማዴ ማድ" (3፡1-12)
 ዩሱሴኮ ዋእያና ማሰቲያና ፃላሄ ዒዛ ዎይታቲያ ዛጋኒ ጌሼሢ
 (3፡13—4፡11)
 ዩሱሴኮ ማድ"ና ጌሊላይዳ ዓሶ ቤርታ ፔጋዲያ
 (4፡12—18፡35)
 ጌሊላይዳፓ ዩሩሳላሜ ሄላ"ንዳእና (19፡1—20፡34)
 ጋፒንያ ቃልሾ ኬሎ"ና ዩሩሳላሜይዳ ሃሣ ኮይሎ" ዓጮ"ናይዳ
 (21፡1—27፡66)
 ጎዳኮ ሃይባ"ፓ ዔቂያና ሼሞፔና ዓእያ ማዒ ጴዲያና ዛሎ"
 (28፡1-20)

ዩሱሴኮ ሾይንቶ ዜርያ
 (ሉቃ. 3፡23-38)

- 1 ዓብራሃሜና ዳውቴናኮ ፃጳሢ ማዔ ዩሱሰ ኪሪሰቶስኮ ሾይንቶ ዜርያ ሂዚኹ፡-
- 2 ዓብራሃሜ ዩሳኦቄ፤ ዩሳኦቄ ያይቆኦ፤ ያይቆኦ ዩሁዳና ጌርሲንሢና ሾዔኔ።
- 3 ዩሁዳ ቲዒማር ጎሆ ላኣሌሎይዳፓ ፓርሴና ዛራሄና ሾዔኔ፤ ፓርሴ ሄፂርኔ፤ ሄፂርኔያ ራማ ሾዔኔ።
- 4 ራማ ዓሞናኣዳኣኤ፤ ዓሞናኣዳኣኤና ናሶኤ፤ ናሶኤ ሴልሞኔ ሾዔኔ።
- 5 ሴልሞኔ ራባ ጎሆ ላኣሌሎይዳፓ ቦዔዜ ሾዔኔ፤ ቦዔዜና ሩኡቲ ጎሆ ላኣሌሎይዳፓ ዒዮቤዴ፤ ዒዮቤዴና ዒሴዬ ሾዔኔ።
- 6 ዒሴዬ ካኣቲ ዳውቴ ሾዔኔ።
 ካኣቲ ዳውቴያ ሶሪዮ ማቾይዳፓ ሴሎሞኔ ሾዔኔ።
- 7 ሴሎሞኔ ሮቢዓሜ፤ ሮቢዓሜ ዓቢያ፤ ዓቢያ ዓሳኣፔ ሾዔኔ።
- 8 ዓሳኣፔ ዒዮሳፒፄ፤ ዒዮሳፒፄ ዒዮራሜ፤ ዒዮራሜ ሶዚያ ሾዔኔ።
- 9 ሶዚያ ዒዮዓታሜ፤ ዒዮዓታሜ ዓካኣዜ፤ ዓካኣዜ ሂዚቂያሴ ሾዔኔ።
- 10 ሂዚቂያሴ ሚናኣሴ፤ ሚናኣሴ ዓሞኦኔ፤ ዓሞኦኔ ዒዮሲያሴ ሾዔኔ።
- 11 ዒዮሲያሴ ዒሰራዔኤሌ ዴራ" ባብሎኔ ዓጮ" ዲዒንቲ ዔውቴ ዎድ"ና ዮዓኩና ጌርሲንሢና ሾዔኔ።

1:1 ዓይኑ. 132፡11፤ ዒ.ሲ. 11፡1። 1:6 ሩኡቲ 4፡18-22፤ 1ዎሲ. ዓሃኪ 2፡13-15። 1:11 2ካኣቶ". ማ 24፡14-15፤ 2ካኣቶ". ማ 36፡10፤ ዒ.ር. 27፡20።

12 ባብሎኔ ዓጮ" ዲዒንቶኮ ጊንፃፓ ዮዓኬ ሳላተያሌ፤ ሳላተያሌ ዜሬባቡሌ ሾዔኔ።

13 ዜሬባቡሌ ዓብዲዮዴ፤ ዓብዲዮዴ ዔኤሊያቄሜ፤ ዔኤሊያቄሜ ዓዘሬ ሾዔኔ።

14 ዓዘሬ ሳዶቄ፤ ሳዶቄ ዓኪሜ፤ ዓኪሜ ዔኤሊዩዴ ሾዔኔ።

15 ዔኤሊዩዴ ዓላዜሬ፤ ዓላዜሬ ማአታኣኔ፤ ማአታኣኔ ያይቆኦቤ ሾዔኔ።

16 ያይቆኦቤ ዮሴፔ ሾዔኔ፤ ዬይ ዮሴፔ ሜሲሄ * ጌይንቲ፥ ዬሱሴኮ ዒንዶ ማይራሞ ዔኬሢኬ።

17 ዓካሪ ዓብራሃሚይዳፓ ዳውቲ ሄላ"ንዳኣና ታጳ ያይዶ ሾይንቲ፤ ዳውቲይዳፓ ባብሎኔ ዓጮ" ዲዒንቶ ሄላ"ንዳኣና ታጳ ያይዶ ሾይንቲ፤ ባብሎኔ ዓጮ" ዲዒንቶይዳፓ ሜሲሔ ሄላ"ንዳኣና ታጳ ያይዶ ሾይንቲኬ።

ዬሱስ ኪሪስቶሴኮ ሾይንቶ (ሉቃ. 2፡1-7)

18 ዬሱስ ኪሪስቶሴኮ ሾይንቶ ጎይፃ ያዲኬ፤ ዒዛኮ ዒንዳ፥ ማይራማ ዮሴፔና ያኦጨንቲ ዔይታ ሞሊ ዔኩዋንቲ ዓያና ጌኤሺዳፓ ዒዛ ጎጲ ዔኪ ጴዳኔ።

19 ዒዛ ያኦጨሢ ዮሴፔ ጋዓንቲ ኮሺ ዓሲ ማዔሢሮ ዓሲ ቤርተዳ ዒዛ ዳውሲሳኒ ኮዒባኣሢሮ ዴሜና ሃሻ"ኒ ማሌኔ።

20 ዬዮ ማሊያና ዒ ዓኣንቲ፥ ያኦሲኮ ኪኢታንቸ ዓውቲና ዒዛሞ ጴዳዮ፡- «ዳውቲ ናዓሦ፥ ዮሴፔ! ኔኤኒ ያኦጨዛ፥ ማይራማ ጎጲዳሢ ዓያና ጌኤሺዳፓ ማዔሢሮ ማሊ ሂርጉዋዖ ዒዛ ዔዔኬ።

21 ዒዛ ዓቲንቄ ናይ ሾዓንዳኔ፤ ዒዚ ዴሮ" ጎሞይዳፓ ዳቂሻንዳሢሮ ሱንፃ ዒዛኮ ኔ «ዬሱሴ» ጌይ ጌሢ» ጌዔኔ።

22 ዬይ ቢያ ያዲ ማዔሢ ያኦሲ፥ ፔ ማሊያ ኬኤዛ ዒሲያሴ ዛሎ"ና፡-

23 «ሓይሾ ዓቲንቄ ዔሩዋ ኩሙሢ ዉዴሮ ናይ ጎጲ ዔኪ፥ ዓቲንቄ ናይ ሾዓንዳኔ፤ ሱንፃ ዒዛኮ «ዓማኑዔኤሌ» ጌይንቲ ጌሢንታንዳኔ» ጌዒ ኬኤዜሢ ኩማንዳጉዲኬ። (ዓማኑዔኤሌ ጌይፃ፡- ያኦሲ ኦኡና ሞላ"ኬ ጌይሢኬ።)

24 ዮሴፔ ዒማ"ና ጊንዓሰካፓ ጴጫዖ ያኦዛሢኮ ኪኢታንቻሢ ዒዛ ዓይሢ ጎይፃ ዒ ያኦጨ፥ ማይራሞ ዔኬኔ።

* 1:16 ሜሲሄ፡- ጌሪኬ ሙኡቸና ኪሪስቶሴ ጌይሢ ማዓዛ ቡሊ"ፃ፡- «ካኣቲሞሞ ዓርቆናፃ» ጌይሢኬ። 1:18 ሉቃ. 1፡27። 1:21 ሉቃ. 1፡31። 1:23 ዒሲ. 7፡14።

25 ማዕቶዎ ናዎ ዒዛ ሾሞንዳያ ሄላ"ንዳኣና ዒዛና ዒ ላሂባኣሴ፤
ዩካፓ ዮሴፔ ሾይንቴ ናዒሂኮ ሱንፆ «ዩሱሴ» ጌራ ጌሄኔ።

2

ዓባ" ኬሰካ ዛላ"ፓ ሙኬ ዠኦጋሂሂ ዛጋ ዔሮ" ዓሶ

1 ካኣቲ ሄሮዲሴ ዎዶ"ና ዩሱሴ ዩሁዳ ዓጫ"፤ ቤኤቴሌሄሜ ካታዎይዳ ሾይንቴ፤ ዩካፓ ዓባ" ኬሰካ ዛላ"ፓ ዠኦጋሂሂ ዛጋ ዔሮ ዔሮ"ንሂሂ ዩሩሳላሜ ሙኪ፡-

2 «ሾይንቴ፣ ዓይሁዳ ዓሶ ካኣቲ ዓንካዳይ? ዓባ" ኬሰካ ዛሎ"ይዳ ዠኦጋሂሂ ዳንቄ ዒዛሞ ኑ ዚጋኒ ሙኬኔ» ጌዔኔ።

3 ካኣቲ ሄሮዲሴ ዩያ ዎይዜ ዎዶ"ና ዲቃቴ፤ ዲቃቴሂ ዒዛ ሌሊቱዎንቴ ዩሩሳላሜ ዓጮ" ዓሶ ቢያሂኪ።

4 ዒዚያ ቄኤሶኮ ሱኡጎና ዓይሁዳ ዓሶኮ ዎጎ ዔርዛ ዓሶ ቢያ ዔኤሊ"፡- «ሜሲሔ ሾይንታንዳሂ ዎካዳይ?» ጌይ ዔያቶ ፆኦጮኔ።

5 ዔያታ ማሃዎ፡- «ሜሲሔ ሾይንታንዳሂ ዩሁዳ ዓጮ"ይዳ ቤኤቴሌሄሜ ካታሞ"ኬ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ፆኦሲ ማሊፆ ኬኤዛሂ ዛሎ"ና፡

6 ዩሁዳ ዓጮ"ይዳ ዓኣ ቤኤቴሌሄሜ ካታሜሌ!

ዩሁዳ ዓጫ" ዓኣ ዴኤፖ ዴኤፖ ካታሞ"ፓ ኔ ዳካዓኬ።

ዓይጎሮ ጌዔቶ ታኣኮ ዳሮ"፣ ዒሰራዔኤሌ ሄንቃንዳያና

ዎይሃንዳይ ኔጊዳፓ ኬሰካንዳኔ » ጌይንቴ

ፆኣፒንቴሂሮኬ።

7 ዩካፓ ሄሮዲሴ ዩንሂ ዔሮ" ዓሶንሂ ዳሜና ዔኤሊ"ሲ ዠኦጋሂሂ ዔያቶም ጴዳ ዎዶ" ኮሺ" ፆኦጮ ዔሬኔ፤

8 ዩካፓ፡- «ሃሂ ዳንዲጋፓ ናዒሂ ዛጋ ኮዑዎቴ፤ ታኣኒያ ሃሃ ዳንዲ ዒዛሞ ዚጋንዳጉዲ፣ ዒንሂ ዒዛ ዳዳንቃፆ ታ ባንሂ ሙኪ ዒዚ ዎካ ዓኣቴያ ታኣሞ ኬኤዙዎቴ» ጌይ ቤኤቴሌሄሜ ዳኬ።

9 ዔያታ ካኣቲ ጌዔሂ ዎይዜሂኮ ጊንፆ ኬሰኪ ዓኣዳ ዎዶ"ና ዓባ" ኬሰካ ዛላ" ዔያታ ዳንቄ ዠኦጋሂሂ ዔያቶኮ ቤርታ ቤርታ ማዒ ዔያቶ ዔኪ ዓኣዳሂ ላሚ ዔያታ ዳንቄ፤ ዩይ ዠኦጋሂሂና ናዒሂ ዓኣ ቤዞ ሄላ"ፆ ዔቄኔ።

10 ዔያታ ዠኦጋሂሂ ዛጋ ዎዶ"ና ሚርጌና ዎዛዴኔ፤

11 ናዒ ዓኣ ኬኤፆ ዔያታ ጌላፆ፣ ናዶና ዒንዶ ማይራሞና ዳንቄ፤ ዩካፓ ጉሞዓቲ ዒዛሞ ዚጋፆ ሳኣፂኖ ዔያቶኮ ቡሊ" ዎርቄ፣ ዑንጁ።

ካርቤ ጎዎ ሳውዎ ባኮዎ ዒንገ ዒኢሹኔ፤ ዬይ ባካ ሚርጌ ሚኢሹ ኬሳ"ያኬ።

12 ዬካፓ ያኦሲ ዔያቶ ሄርዲሴ ባንሢ፥ ሙኬ ጎይያና ማዑዋጉዲ ዓ'ውቲና ላኦጌሢሮ፥ ዔያታ ሜሌ" ጎይሢና ፔ ዓጮ" ማዒ ዴንዴ።

ዮሴፕንሢኮ ጊብፄ ዓጮ" ቤቲያ

13 ዔሮ" ዓሶንሢ ዓኣዴሰካፓ ጎዳኮ ከኢታንቻ ዮሴፕ ማዑቲና ጴዳዮ፡- «ሃካፓ ዔቁ! ኔኔኒ ማዒ ሙካንዳ ዎዶ" ታ ኔኤም ኬኤዛንዳያ ሄላ"ንዳኣና ናዓሢና ዒንዶና ዔኪ ጊብፄ ዓጮ" ቤቲ ዒኢካ ዴዔ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ካኣቲ ሄርዲሴ ናዓሢ ዎዳኒ ኮዓኔ» ጌዔኔ።

14 ዬያሮ ዮሴፕ ዔቃዎ ናዓሢና ዒንዴሎና ዔኪ ዲሞና ጊብፄ ዓጮ" ዓኣዴኔ።

15 ዒኢካ ካኣቲ ሄርዲሴ ሃይቃንዳያ ሄላ"ንዳኣና ናንጌኔ፤ ዬይ ያዲ ማዔሢ' ያኦሲ ፔ ማሊያ ኬኤዛሢ ዛሎ"ና፡- «ታኣኮ ናዓሢ ጊብፄይዳፓ ታ ዔኤሌ"ኔ» ጌዔ ቃኣላ" ኩማ"ንዳጉዲኬ።

ካኣቲ ሄርዲሴ ዳኮ" ናኣቶ" ዎዲሹሢ

16 ዔሮ" ዓሶንሢ ዒዛ ጌሹሢ ሄርዲሴ ዔሬ ዎዶ"ና ሚርጌና ዳጋዲ፥ ቤኤቴሌሃሜ ካታሞና ኮይሎ"ይዳ ዓኣ ጉርዶ ቢያ ዒዛኮ ፖኦሊሶ ዳኪ፥ ላምዎ ለዔና ያፓ ዴማ" ማዔ ዓቲንቆ ናኣቶ" ቢያ ዎዲሹኔ፤ ዬያ ዒ ሃይሢ ዡኦጋሢ ጴዳ ዎዶ" ዔሮ"ንሢዳፓ ያኦጪ ዎይዜ ጎይያናኬ።

17 ያዲ ማዒያና ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዔርሚያሴ ዛሎ"ና፡-

18 «ዬኤፕና ሚርጌ ዒላቲ ዑኡሲና ራማ ዓጮ"ይዳ ዎይዚንቴኔ፤ ራሄላኣ ፔ ናኣቶ" ዛሎ"ሮ ዬኤኬኔ፤ ናኣታ" ዒዛኮ ኩዴሢሮ ዶዲያ ባሺንቴኔ»

ጌዒ ኬኤዜሢ ኩሜኔ።

ዮሴፕንሢኮ ጊብፄ ዓጮ"ፓ ማዒያ

19 ሄርዲሴ ሃይቁሢኮ ጊንፃ ጎዳኮ ከኢታንቻሢ ዮሴፕ ማዑቲና ጴዳዮ፡-

20 «ሃይካፓ ዔቁ! ናዓሢና ዒንዶና ዔኪ ጊንሢ ዒሰራዔኤሌ ዓጮ" ማዔ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ናዓሢ ዎዳኒ ኮዓ ዓሳ ቢያ ሃይቁኔ» ጌዔኔ።

21 ዬካፓ ዮሴፕ ዔቁ ናዓሢና ዒንዶና ዔኪ ዒሰራዔኤሌ ዓጮ" ማዒ ዴንዴ።

22 ጋዳንቴ ዓርኬሌዎስ ፔ ዓዶ ሄሮዲስ ቤዛ፣ ዪሁዳ ዓጮ"ይዳ ካኣታጳሢ ዋይዜሢሮ ዩካ ዓኣዳኒ ዮሴፔ ዒጊጮኔ። ዩካፓ ዓ'ውቴ ዒዛም ኬኤዜሢሮ ጌለላ ዓጮ" ዓኣዳ።

23 ናዝራቴ ጌይንታ ካታዋይዳ ናንጌኔ፤ ዩይ ያዲ ማዔሢ' ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶ ዛሎ"ና «ናዝራ ዓሲ» ጌይንታንዳኔ ጌይንቴሢ ኩማ"ንዳጉዲኬ።

3

ማሰካ ዮሐንስ ዩሱስ ዛሎ" ጳጊዲ ኬኤዜሢ (ማር. 1፡1-8፤ ሉቃ. 3፡1-18፤ ዮሐ. 1፡19-28)

1 ዩኖ ዋዶ"ና ማሰካ ዮሐንስ ዪሁዳ ዓጮ" ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ"ይዳ ዓሶም ኮዦ ሃይሶ ኬኤዚ ኬኤዚ ሙኬኔ።

2 ዒዚ ኬኤዜሢ፡- «ያኦሲ ካኣቱማ ዑኬኔ፤ ጎሞ ቡኡፀ-ዋቴ» ሂዚ ጌዒኬ።

3 « ሳዳኮ ጎይያ ጊኢጊሹዋቴ፡

ሉኡጎ ጎይያዋ ፒዚሱዋቴ» ጌዒ ጌዒ

ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ"ይዳ ዒላታ ዓሲ ዑኡሲ» ጌዒ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዒሲያሴ ኬኤዜሢ ዩያ ዮሐንስ ዛሎ"ኬ።

4 ዮሐንስኮ ማኣዓሢ ጋኣሎ ጋፓኔፓ ኮሾ"ናያኬ፤ ኬርኖይዳ ዒ ቃልሾ ቱካ"ኔ፤ ሙዓ ሃሃ ዒዛኮ ዓቢሢና ዑቶ ዔኤሲ"ናኬ፤

5 ዩኖ ዋዶ"ና ዪሁዳ ዓጮ" ዩሩሳላሜ ካታማ"ፓ፡ ዮርዳኖስ ዋር ኮይላ" ዓኣ ዓጮ"ፓ ዓሳ ቢያ ዮሐንስ ኮይላ" ሙኪ።

6 ጎሞ ፔኤኮ ቡኡዒ ቡኡዒ ዒዛ ኮይላ" ዮርዳኖስ ዋራ ዋኣያ ማሰታኔ።

7 ዮሐንስ ሚርጌ ፔርሴ ዓሲንታ ሶዶቄ ዓሲንታ ዋኣያና ማሰታኒ ዒዛ ኮራ ሙካሢ ዛጋያ፡- «ሃይ ዒንሢ ሾኦካ! ሙካ ያኦሲኮ ጎራ"ንቶይዳፓ ዒንሢ ቶላ"ንዳ ጎይያ ያኦኒ ዒንሢም ኬኤዜይ?

8 ዓካሪ ሃሢ ዒንሢኮ ጎሞ ቡኡዒያ ዔርዛ ማላታ ማዳዋቴ።

9 ኦኡኒ ዓብራሃሜ ናኣቶ"ኬ» ጌዒ ጌዒ ሄርሺንቴፖቴ፤ ያኦሲ ሃያ ሹጮይዳፓ ዓብራሃሜ ናይ ማሃኒ ዳንዳዒኔ ታ ዒንሢም ጋዓኣኬ።

10 ሃሢ ዓካሪ ሚያ ፃጸፓ ቲቃኒ ሄርጋ ጊኢጊንቴኔ፤ ቃራ ዓኣፒ ዓኣፑዋ ሚሢ ቢያ ቲቂንቴ ታሚዳ ዓጊንታንዳኔ።

2:23 ዒሲ. 11፡1፤ ማር. 1፡24፤ ሉቃ. 2፡39፤ ዮሐ. 1፡45። 3:2 ማቴ. 4፡17፤ ማር. 1፡15። 3:3 ዒሲ. 40፡3። 3:4 2ካኣቶ". ማ 1፡8፤ ዛካ. 13፡4፤ ሉቂ. ዓኬ 11፡22። 3:7 ማቴ. 12፡34፤ 23፡33። 3:9 ዮሐ. 8፡33። 3:10 ማቴ. 7፡19።

11 ሐሠታ ባንሠ ጎሞ ቡኡጊያ ዔርዛያ ማሠ ዋአሠና ማሰካኔ፤ ጋሳንቴ ታኣኮ ጊንያ ሙካሠ ሳያና ጌኤሺና ሃሣ ታሚና ዒንሠ ማሰካንዳኔ፤ ዒ ታጊዳፓ ሚርጌና ባሺታሠር ታ ዒዛኮ ቶኮ" ዲርዘታያ ኬዳኒ ኮይሳ ዓሲቱዋሴ።

12 ዒዛኮ ሃኣኮ ሶኦር ጌኤሾ ዓንዳ ዓአሠር፣ ጌኤሺሠኮ ጊንያ ዓአፖንሠ ኮና ዋሂ ዲኢር ባይቁዋ ታሚዳ ሚቻንዳኔ» ዒያቶሞ ጌዔኔ።

ዩሱሴኮ ዋአያና ማሰቲያ

(ማር. 1፡9-11፤ ሉቃ. 3፡21-22)

13 ዩና ዋደ"ና ዩሱሴ ዮሐኒሴ ኮራ ዋአያ ማሰታኒ ጌለላ ዓጮ"ይዳፓ ዮርዳኖሴ ዋር ሙኬኔ።

14 ዮሐኒሴ ጋሳንቴ፡- «ይይ ማዓዓኬ፤ ታ ኔ ኮራ ማሰታኒ ኮይሳንቴ፣ ኔ ታ ባንሠ ሙካ?» ጌዒ ላኣጊሠ ዓርቄ።

15 ዩሱሴ፡- «ያኦሲ ኮዓ ባኮ ቢያ ሂዲ ኑ ኩንሣንዳያ ኮይሳሠር ሃሠ ላኣጊፖ፤ ያዒ ማማያንጎ» ጌዒ ማሃዛ፣ ዮሐኒሴ ዒ ጌዔሠ ዋይዘያ ዩሱሴ ዋአያና ማሰኬኔ።

16 ዩሱሴ ዋአፃፓ ማሰቲ ኬኬሰካኣና ጫሪንጫ ቡሊ"ንቲ፣ ያኦሲኮ ዓያና" ዶኦሊ" ማሊ ኬዲ" ዒዛ 0-ፃ ዳዓንቴ ዒ ዳንቄ።

17 ዩማና፡- «ታና ዋዛሳ፣ ታ ዒዛ ናሽካ ናዓሠ ታኣኮ ሃያኬ» ጋዓ ዑኦሲ ጫሪንጫፓ ዋይዚንቴ።

4

ፃላሄ ዩሱሴ ዛጋኒ ጌሺ ጌሺያ

(ማር. 1፡12-13፤ ሉቃ. 4፡1-13)

1 ዩካፓ ጌኤኮ ዓያና" ፃላሄ ዒዛ ዛጋኒ ጌሻንዳጉዲ ዓሲ ናንጉዋ ዳሙሎ" ዩሱሴ ዔኪ ዓኣዳኔ።

2 ዒኣካ ዒ ያይዲታሚ" ርኦሪና ዋንቴና ሙኡዚ" ሙዑዋያ ዳዔሰካፓ ናይዲንቴ።

3 ዩማ"ና ጌሻ ፃላሄ ዩሱሴ ኮራ ሙካያ፡- «ሂንዳ ኔ ያኦሲ ናይ ማዔቴ፣ ሃንሠ ሹጮንሠ ካሣ ማሄ» ጌዔኔ።

4 ዩሱሴ ማሃያ፡- « <ዓሲ ናንጋሠ ያኦሲ ኬኤዛ ቃኣሎ"ና ማዓንዳፓዓቴሞ ካሣ ሙዒ ሌለቱዋሴ፣ ጌይንቴ ፃኣፒንቴ» ጌዔኔ።

3:17 ማገር. ማፃ 22፡2፤ ዓይኑ. 2፡7፤ ዒሲ. 42፡1፤ ማቲ. 12፡18፤ 17፡15፤ ማር. 1፡11፤ ሉቃ. 9፡35። 4:1 ዔ.ብ. 2፡18፤ 4፡15። 4:2 ኬሲ. ማፃ 34፡28፤ 1ካኣቶ". ማ 19፡8። 4:4 ላሚ. ዋማ 8፡3።

5 ዩዳካ ሃሣ ፃላሄ ዩሱስ ጾኑሲ ሞዶ ማዳ ካታሞ፡ ዩሩሳሌም ዔኪ ዓኣዳዎ ጌኤዠ ማኣሮኮ ሄላሰካ ኬሲ" ዔቁሲ፡-

6 « ሄና ካፓንዳጉዲ ጾኑሲ ፔ ኪኢታንቸ ኔኤም ዓይሣንዳኔ፤ ቶካ" ኔኤኮ ሹጮይዳ ዲይንቱዋጉዲ፤

ዔይታ ፔ ኩጮና ዓርቂ ኔና ቃዛንዳኔ፤ ጌይንቲ ፃኣፒንቴኔ፤ ዩያሮ ኔ ጾኑሲ ናይ ማዔቶ፡ ሂንዳ ሃይፓ ሊካ ጵሌ"» ጌዔኔ።

7 ዩሱስ ማሃዎ፡- « ሄ ጎዳ፡ ጾኦዛሂም ፒራኒ ማሊፖ ጌይንቲ ሃሣ ፃኣፒንቴኔ» ጌዔኔ።

8 ዩዳካ ገንሣ ፃላሄ ዩሱስ ኮሺ" ጾደሲ ዲካ ኬሲ" ዓጮ" ካኣቶ" ቢያሂና ዔይቶኮ ቦንቸዋ ዳዋዎ፡-

9 «ጉምዓቲ ኔ ታኣም ዚገ ካኣሽኬቴ፡ ሃያ ታ ኔኤም ቢያ ዒንገንዳኔ» ጌዔኔ።

10 ዩሱስ ማሃዎ፡- «ኔኤኒ ሓይ ፃላሄ፡ ሴካ ሺኢኬ! ሄ ጎዳ ጾኦዛሂም ዚገ፤ ሃሣ ዒዛ ሌሊ ካኣሽኬ» ጌይንቲ ፃኣፒንቴኔ» ጌዔኔ።

11 ዩዳካ ፃላሄ ዩሱስ ሃሺ" ዓኣዳዛ፡ ጾኑሲኮ ኪኢታንቸ ሙኪ ዒዛ ማኣዴ"ኔ።

ዩሱስ ጌሊላይዳ ዔርዚያ ዓርቂሂ (ማር. 1፡14-15፤ ሉቃ. 4፡14-15)

12 ዮሐንስ ቴኡቴሂ ዩሱስ ዋይዜ ዋዶ"ና ጌሊላ ዓጮ" ዓኣዴኔ፤

13 ዒኢካፓ ናዚሬቴ ካታሞ ሃሺ"፡ ቂፒርናሆሜ ካታሞ ዴንዴኔ። ቂፒርናሆሜ' ዛብሎኦኔና ኒፕታኣሌኤሜ ዓጮ"ና ኮይላ" ዓኣ ባዚ" ዓቺ ካታማኬ።

14 ዩይ ያዲ ማዔሂ' ጾኑሲ ማሊያ ኬኤዛ ዒሲያሴ ዛሎ"ና፡-

15 «ባዘ" ባንሂ ዓኣዳ ጎይያና ዮርዳኖሴ ዋሮ ሱኮናይዳ ዓኣ ዛብሎኦኔንታ ኒፕታኣሌኤሜንታ ዓጮ" ዓይሁዴ ማዒባኣ ጌሊላ ዓሶ ዓጮ"፤

16 ዩያጉዲ ዲሞይዳ ናንገ ዴራ" ዴኤፒ ፖዒ ዴንቃንዳኔ፤ ባይሲንታም ጌኢጌ ዓጮ" ዓኣ ዓሶም ፖዒ ፖዓንዳኔ»

4:5 ኔሂ. 11፡1፤ ዳኣኔ. 9፡24። 4:6 ዓይኑ. 91፡11-12። 4:7 ላሚ. ዋማ 6፡16።
4:10 ላሚ. ዋማ 6፡13። 4:12 ማቲ. 14፡3፤ ማር. 6፡17፤ ሉቃ. 3፡19-20።
4:13 ዮሐ. 2፡12።

ጌይንቲሢ ኩማንዳጉዲከ።

17 ዩካፓ ዓርቃዖ ዩሱሴ፡- «የኦሲ ካኦቱማ ዑኩሢረ ጎሞ ቡኩፀዋቱ» ጌሲ ጌሲ ዔርዚሢሢ ዓርቁኔ።

ቤርታሳ ዩሱሴ ጊንዖ ሃንታዘንሢኩ ዔኤሊ 'ንቲዖ (ማር. 1፡16-20፤ ሉቃ. 5፡1-11)

18 ዩሱሴ ጌሊላ ባዘ" ኮይሊ"ና ዓኣዳዖ፡ ላምዖ ዎሊኮ ጌርሲ ማዔስኩንሢ ዴንቁኔ፤ ዔይታ ጳጳርሴ ጌይንታ ሲሞኦኔና ጌርሲ ዒንዲራሴና ማዓዛ ዔይታ ሞሎ ዓርቃያታሢረ ሞላሢ ዓርቆ ርኣጮጉዴ ሱዘ ባዘ"ይዳ ዓጋኔ።

19 ዩሱሴ ዔይቶም፡- «ሃኒ ታ ጊንዖ ሙኩዋቱ፤ ታ ዒንሢ፡ ዓሲ ፒሪ ዓርቃያ ማሃንዳኔ» ጌዔኔ።

20 ዔይታ ቤዘማና ሞላሢ ዓርቆ ሱዘ ሃሺ"፡ ዒዛ ጊንዖ ዓኣዴኔ።

21 ዩማፓ ዳካ" ደጫዖ ሃሢ ላምዖ ዎሊኮ ጌርሲንሢ ማዓዳ፡ ዜብዲዮሴ ናይ፡ ያይቆኦቤና ዮካኒሴና ዴንቁኔ። ዔይታ ፔኤኮ ዓዶ ዜብዲዮሴና ዎላ" ዎኣዖና ፒንቆ ጎንጎይዳ ሞላሢ ዓርቆ ሱዘ ኮሻ"ንቲ ዩሱሴ ዔይቶ ዔኤሊ"ኔ።

22 ዔይታኣ ቤዘማና ዎኣዖና ፒንቆ ጎንጎንታ ዓዶንታ ሃሺ"፡ ዒዛ ጊንዖ ዓኣዴኔ።

ዩሱሴኮ ሚርጌ ሃርጊንቲ ዓሶ ፖዒሶንታ ዓሶ ዔርዚያንታ (ሉቃ. 6፡17-19)

23 ዩሱሴ ዓይሁዶ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዘይዳ ዔርዚ ዔርዚ ሃሢ ያኦሲ ካኦቱሞ ዛሎ" ኮዦ ሃይሶዎ ኬኤዚ ኬኤዚ ጌሊላ ዓጮ" ቢያይዳ ሃንታዖ፡ ዴማ ዴማ ዶርዖና ሃርጊንቲ ዓሶ ፖዒሴኔ።

24 ዩያይዳፓ ዔቁያና ዒዛኮ ሱ"ንፃ ሶኦሪያ ዓጮ"ይዳ ቢያ ዎይዚንቲሢረ ዓሳ ዴማ ዴማ ዶርዖና ሃርጊንቲ ማታዳ ዓሶ ቢያ ዒዛ ኮይላ" ዔኪ ሙኬኔ፤ ዩያ ሃርጌ ዓሶ ባኣኮ"ይዳ ፑርታ ዓያና ዓርቆ ዓሲ፡ ዴንሢ ዶርዓ ዓኣ ዓሲና ዎሶ ዓሲያኣ ዓኣኔ። ዩሱሴ ጋዓንቲ ቢያሢ ፓሢኔ።

25 ጌሊላና ታጳ ካታሞንሢ ጌይንታ ቤዘንሢረይዳፓ ሃሢ ዩሩሳላሚና ዩሁዳ ዓጮ"ይዳፓ፡ ዮርዳኖሴ ዎሮ ሱኮይዳፓ ሙኬ ሚርጌ ዓሲ ዩሱሴ ጊንዖ ዓኣዴኔ።

5

ዩሱሴ ዲኮ"ይዳ ኬኤዜ ቃኣሎ"

4:16 ዒሲ. 9፡1-2።

4:17 ማቴ. 3፡2።

4:23 ማቴ. 9፡35፤ ማር. 1፡39።

(ዓይ. 5-7)

1 ዩሱሴ ሚርጌ ዳሮ" ዛጌ ዎድ"ና ዲኮ" ከሰከ ዳዓዛ፣ ዒዛኮ
 ጊንዖ ሃንታዞንሢ ዒዛ ኮይላ" ሙኬኔ።
 2 ዩካፓ ሂዚ ጌዒ ዔርዚሢ ዓርቄኔ፡-

ጎኔ ዎዛ

(ሉቃ. 6፡20-23)

3 «ዖኦሲ ዱ ጉሙርቂዖ ጌሢ ፔና ሂርኪዳዞንሢ
 ዖኦሲ ካኣቱማ ዔያቶም ማዔሢሮ ዎዛድንጎ።
 4 ዖያዞንሢ
 ዖኦሲ ዔያቶም ዶዶም ዒንጋንዳሢሮ ዎዛድንጎ።
 5 ዒሮ" ሼሌዔዞንሢ
 ዓጮ" ዔያታ ዔካንዳሢሮ ዎዛድንጎ።
 6 ዒሉ"ዎ ካሣጉዲ ናይዲንታዞንሢና
 ዎኣሢጉዲ ዴኤቢንታዞንሢ
 ዒሉ"ዎ ዳንቂ ዔያታ ሃውሻንዳሢሮ ዎዛድንጎ።
 7 ዳቤ ዓሲም ዓቶም ጋዓዞንሢ
 ዖኦሲ ዳፓ ማኣሪሢ ዔያታ ዳንቃንዳሢሮ ዎዛድንጎ።
 8 ዒሮ" ጌኤዡንሢ
 ዖኦሲ ዔያታ ዛጋንዳሢሮ ዎዛድንጎ።
 9 ፑርቱ ዓሲ ዎላ" ቡኩሳዞንሢና ካንሣዞንሢ
 ዖኦሲ ናይ ዔያታ ጌይንታሢሮ ዎዛድንጎ።
 10 ዒሉ"ዎሮ ጌዒ ዒዲንቲ ዳኪንታዞንሢና ማቶ ዔካዞንሢ
 ዖኦሲ ካኣቱማ ዔያቶም ማዔሢሮ ዎዛድንጎ።
 11 «ዓሳ ዒንሢ ታ ዛሎ"ሮ ጫሽኪ፣ ዒዲ ዳካያ ማዔቲ ሃሣ
 ፑርታ ሉኡዙዎ ዒንሢ ዳ ጌሰቲቲ ዎዎዛድዎቲ።
 12 ጫሪንጮይዳ ዒንሢ ዩያ ዛሎ"ሮ ዔካንዳ ባካ ዳኤፒታሢሮ
 ኮሺ" ዎዛድዎቲ፤ ሃያኮ ቤርታ ዖኦሲ ማሊዖ ኬኤዛዞንሢያ
 ዩያይዲ ዒዲ ዳኮናኔ።»

ሶኦጌና ፖዔናኮ ኮኣኪንሢ

(ማር. 9፡50፤ ሉቃ. 14፡34-35)

13 ዩካፓ ሃሣ ዩሱሴ፡- «ዒንሢ ዓጮ"ኮ ሶኦጌኬ፤ ጋዓንቲ ሶኦጌ
 ዓኣዖ ዒጭቲ ዎይቲ ጊንሣ ዓኣጃያ ማዓኒ ዳንዳዓይ? ሴካ ካራይዳ
 ኬኤሪንቲ ዓሲ ቶኪና ሂርቃንዳኔ፤ ዓይጎማኣ ማዓዓኬ።

5:4 ዒ.ሲ. 61፡2። 5:5 ዓይኑ. 37፡11። 5:6 ዒ.ሲ. 55፡1-2። 5:8 ዓይኑ.
 24፡3-4። 5:10 1ጳዲ. 3፡14። 5:11 1ጳዲ. 4፡14። 5:12 2ካኣቶ". ማ
 36፡16፤ ዳኪ. ማዶ" 7፡52። 5:13 ሉቃ. 14፡34-35።

14 ዲንህሂ ሃሣ ዓጮ"ኮ ፖዒኬ፤ ዲኬይዳ ዓኣ ካታማ
 ዓኣሺንታኒ ደንዳዑቀሴ።
 15 ዓሲ ፖዒ ፖዒ ሳዖ ዔኤቢና ጉኡፒ ገሣ? ገሣህሂ ፖዓ ጋርይዳ
 ዓኣ ዓሳም ቢያ ፖዓንዳጉዲ ደ'ጌ ቤሲዳኬ።
 16 ዩያጉዲ ዓሳ ዲንህሂኮ ኮዠ ማዶ" ዛጊ ዲንህሂኮ ጫሪንጮ
 ዓዳህሂ ጋላታንዳጉዲ ፖዓ ዲንህሂኮ ዓሲ ቢያም ፖዖንጎ" ገዔኔ።

ሙሴ ዋጎ ዛሎ"

17 ሃሣ ዩሱሴ፡- «ሙሴ ዋጎና ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሳና ዔርዘ
 ባኮ ላኣማ"ኒ ታ ዲንህሂም ሙኬያ ማሎፓ፤ ታ ሙኬህሂ" ገይንቴ
 ጎይያ ኩኩንህሂኒ ሙካንዳኣፓዓቲም ላኣማ"ኒ ሙኪባኣሴ።
 18 ጎኔ ታ ዲንህሂም ጋዓኔ፡ ጫሪንጮና ሳዖና ላኣማ"ንታንዳያ
 ሄላ"ንዳኣና ሙሴ ዋጎይዳፓ ፔቴ"፤ ዳካ" ባኣዚ"ታዖ
 ላኣማ"ንታዓኬ፤ ሙሴ ዋጎይዳ ፃኣፒንቴ ባካ ቢያ ኩማ"ንዳኔ።
 19 ዩያሮ ዩንህሂ ዓይህያንህሂዳፓ ደኮ"ማታዖ ኩንሡዋዖ ሃሺ"
 ዓህ፡ ሃንጎ ዓሳዋ ደቢሻያ ማዒ ዔርዘቶ ያኦሲ ካኣቱምይዳ
 ቦሂንቴ ዓሲ ማዓንዳኔ፤ ጋዓንቴ ዓይህያንህሂ ማዲ ኩንህህሂና ሃንጎ
 ዓቲ" ዓሳዋ ኩንህህሂንዳጉዲ ዔርዘህሂ ያኦሲ ካኣቱምይዳ ቦንቺንቴያ
 ማዓንዳኔ።
 20 «ዲንህሂኮ ዲሎ"ማ ፔርሴ ዓሳና ሙሴ ዋጎ ዔርዘዘንህሂ
 ዲሎ"ማፓ ባሺባኣቲ ያኦሲ ካኣቱምይዳ ማሊ ዲንህሂ ጌላኒ
 ደንዳዑቀሴ።

ዓሲ ዋዲህ ኮይሱዋያ ማዔህ

21 «ቤርታ ዓሳም ገይንቴህሂ ዲንህሂ ዋይዘኔ፤ ዩይያ ለዋዲፖቴ፤
 ዓሲ ዋዲህ ፑርታና ዋጊንታንዳኔ፤ ጋዓያኬ።
 22 ታ ዲንህሂም ሂዚ ጋዓኔ፡- ዓሲዳ ጎሪ"ንታህሂ ቢያ ፑርታና
 ዋጊንታንዳኔ፤ ሃሣ ዓይጎ ዓሲታቶዋ ሕኤኒ ፓሡዋኣህሂ ሃይ፤ ጌዒ
 ጫሽኬቶ ዋጋ ዓሳ ቤርታ ፑርታና ዋጊንታንዳኔ፤ ሃሣ ሕ ዓና
 ባይቁህሂ ሃይ፤ ጌዒ ጫሽካህሂ ቢያ ባይቁዋ ታሞ ዋጎም ማዓንዳኔ።
 23 ዩያሮ ያኦሲም ኔ ዲንጋ ባኮ ዲንጎ ቤዘይዳ ዲንጋ ዋዶ"ና ኔ
 ዲሻህሂም ኔ ዳቤ ባኣዚ"ና ኔ ዲሻህሂ ዖዬ ባኣዚ" ኔኤም ጳቁቴ፤
 24 ኔ ዲንጋ ባኮ፡ ዲንጎ ቤዘ ኮይላ" ገህሂጋፓ ዴንዲ ዩያ ዓህና
 ዋላ" ቡኬ፤ ዩካፓ ሙኪ ኔ ዲንጋ ባኮ ዲንጌ።

5:14 ዮሐ. 8፡12፤ 9፡5። 5:15 ማር. 4፡21፤ ሉቃ. 8፡16፤ 11፡13። 5:16
 1ጴጊ. 2፡12። 5:18 ሉቃ. 16፡17። 5:21 ኬሲ. ማፃ 20፡13፤ ላሚ. ዋማ 5፡17፤
 16፡18።

25 «ኔ ሞርካሢ ኔና ዎጌና ዓይሢሴም፡ ኔ ዒዛና ዎላ" ዎጎ ዎጎ ቤዘ ዓኣዲያይዳ ዓኣቴ፡ ዑኩና ኔ ሞርካሢና ዎላ" ገኢጌ። ያዲ ማዒባኣታቶ ኔ ሞርካሢ ኔና ዎጎ ዎጋሢም ዓኣሢ ዒንጋንዳ፤ ዎጋ ዓሢያ ሃሃ ፖኦሊሳሢም ዒንጋዛ ቱኡዞ ማኣራ ኔ ቱኡታንዳ።

26 ጎኔ ታ ኔኤም ጋዓ፤ ጨጎንጎ ጎዖና ባኮ ጋፒሲ ኔ ጨጉዎዖ ዩካፓ ኬሰካዓኬ» ጌዔ።

ዒሢ ሃሃ ማቾ ማዒባኣ ዓሲና ላሂሢ ዛላ ኬኤዚንቴ ባኣዚ"

27 ዩሱሴ ሃሃ፡- «ዒሢ ሃሃ ማቾ ማዒባኣ ዓሲና ላሂፖ ጌይንቴሢ ዒንሢ ዎይዜ።

28 ታኣኒ ዒንሢም ጋዓንቴ ላኣሊ ዛጊ ላሃኒ ማሌ ዓሲ ቢያ፡ ዩማና ፔ ዒኖና ዒዛና ላሂያ ማዓ። ጋዓ።

29 ዩያሮ ኔኤኮ ሚዛቆ ዓኣፓ ኔና ዳቢሻያ ማዔቴ ኔጊዳፓ ኬሲ" ኬኤሬ፤ ጉቤ ዑፃ ኔኤኮ ባይቁዎ ታሞይዳ ኬኤሬንታሰካፓ ዑዖኮ ኔኤኮ ፔቴ" ቤሲ ፓጨቶ ኮሺኬ።

30 ሚዛቆ ኩጫ ኔና ዳቢሻያ ማዔቴ ኔጊዳፓ ቲቂ ኬኤሬ፤ ጉቤ ዑፃ ኔኤኮ ባይቁዎ ታሞይዳ ኬኤሬንታሂዳፓ ዑዖኮ ኔኤኮ ፔቴ" ቤሲ ፓጨቶ ኮሺኬ» ጌዔ።

ላኣሊ ዓንጂሢ ኮይሱዎያ ማዒያ (ማቴ. 19፡9፤ ማር. 10፡11-12፤ ሉቃ. 16፡18)

31 ዩሱሴ ሃሃ፡- «ዩያጉዲ ለጌኮ ማቾ ዓንጂሢ ቢያ ዒዞ ዓይጎሮ ዓንጅቶዎ ዔርዛ ባኣዚ" ፃኣፒ ዒንጎንጎ» ጌይንቴ።

32 ታ ጋዓንቴ ዒንሢም ሂዚ ጋዓ፡- ሜሌ" ዓሲና ዒኣቲሢ ዛላና ማዒባኣንቴ ፔ ማቾ ዓንጂሢ ቢያ ዒ'ዛ ዞኦሰካ ኮኣማንዳጉዲ ማሃ፤ ዩኖ ዓንጂንቴዞ ዔካሢያ ዒዛና ዞኦሰካ ኮኣማን ማዓ።» ጌዔ።

ጫኣቂሢ ዛላ ዔርዛና ባኣዚ"

33 ዩካፓ ሓሣ ዩሱሴ፡- «ሓያኮ ቤርታ ሚናኣ ዓሶም ሄኤኒ ዖኦሲም ጫኣቂ ባኣዚ" ኩኩንሣ፤ ኔ ጫኣቂ ባኮ ሃሺ"ፖ" ጌይንቴሢ ዒንሢ ዎይዜ።

5:27 ኬሲ. ማፃ 20፡14፤ ላሚ. ዎማ 5፡18። 5:29 ማቴ. 18፡9፤ ማር. 9፡47።
5:30 ማቴ. 18፡8፤ ማር. 9፡43። 5:31 ላሚ. ዎማ 24፡1-4፤ ማቴ. 19፡7፤ ማር. 10፡4። 5:32 ማቴ. 19፡9፤ ማር. 10፡11-12፤ ሉቃ. 16፡18፤ 1ቆሮ. 7፡10-11።
5:33 ሉቃ. ዓከ 19፡12፤ ፓይ. ማፃ 30፡2፤ ላሚ. ዎማ 23፡21።

34 ታኣኒ ጋዓንቴ ዒንሢሞ ሂዚ ጋዓኔ፡- ፔቴ"ታዖ ጫኣቂፖቴ፤ ጫሪንቺ ዔኤሊ" ጫኣቂፖቴ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ጫሪንጫ ያኦሲ ዴዓ ቤዘኬ።

35 ሰዓ ዔኤሊ" ጫኣቂፖቴ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ሰዓ ያኦሲ ቶኮ" ጌሣ ቤዘኬ። ዩሩሰላሜ ካታሞ ዔኤሊ"ያ ጫኣቂፖቴ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ዩሩሰላሜ ዴኤፖ ካኣታሢኮ ካታሞኬ።

36 ኔ ቶኦኮ" ጋፓሮ ዔኤሊ"ያ ጫኣቂፖቴ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ኔኤኮ ቶኦኮ" ጋፓሮ፤ ፔቴ"ማ ቡኡቁሰኒ ሃሣ ካርሣኒ ኔ ደንዳዑባሴ።

37 ዩያሮ ዒንሢኮ ጌኤዛ <ሂዮ> ማዔቶ <ሂዮ> <ዔይዔ> ማዔቶ ዔይዔ ማዖንጎ። ዩማፓ ዑሣ ዓኣዴ ጌኤዘማ ዓላሃይዳፓኬ» ጌዔኔ።

ዓሲ ኮሚሢ ኮይሱባያ ማዒያ (ሉቃ. 6፡29-30)

38 ሃሣ ዩሱሴ፡- « <ዓኣፒ ዛላሮ ዓኣፒ፤ ዓቺ ዛላሮ ዓቺ> ጌይንቴሢ ዒንሢ ሞይዜኔ።

39 ታ ጋዓንቴ ዒንሢሞ ሂዚ ጋዓኔ፤ ፑርታ ዒንሢሞ ማዳ ዓሶም ኮሜ ማሂፖቴ፤ ጋዓንቴ ሚዛቆ ጋንጋሮ ባዓሢሞ ሻውሎ" ጋንጋሮ ሺርሺ ቤኤዜ።

40 ፔቴ" ዓሲ ኔኤኮ ዴማ" ማይንቶና ዓፒሎ ዔካኒ ኔና ምጌና ዓይሢሴቶ ዑፃ ኔ ማይንቴ ዓፒሎ ቃሲ" ዔካንዳጉዲ ዒዛም ሃሺ"።

41 ፔቴ" ዓሲ <ታኦኮ ባሶ" ዔኪ ዳካ" ታኦና ሞላ" ጎይያ ዓኣዴ> ጌዒ ሞልቃዴቶ ዒ ኮዔሢዳፓ ዑሣ ዒዛና ሞላ" ዓኣዴ።

42 ኔና ሺኢቃሢሞ ዒንጌ፤ ኔጌዳፓ ታልዓኒ ኮዓሢ ላኣጊፖ» ጌዔኔ።

ሞርኬ ናሽኪሢ ዛላ (ሉቃ. 6፡27-36)

43 ዩሱሴ ሃሣ፡- «<ኔ ላጋሢ ናሽኬ፤ ኔ ሞርካሢ ዒዔ> ጌይንቴሢ ዒንሢ ሞይዜኔ።

44 ታ ዒንሢሞ ጋዓንቴ ሂዚ ጋዓኔ፡- ዒንሢ ሞርኮ ናሽኩባቴ፤ ዒዒ ዳካዘንሢና ዒንሢ ሜታሰዘንሢናም ሺኢቁፖቴ።

5:34 ያይ. 5፡12፤ ዓሲ. 66፡1፤ ማቴ. 23፡22። 5:35 ዓሲ. 66፡1፤ ዓይኑ. 48፡2።
5:37 ሉዊ. ዓኬ 19፡12፤ ፓይ. ማፃ 30፡2፤ ላሚ. ሞማ 23፡21። 5:38 ኬሲ. ማፃ
21፡24፤ ሉዊ. ዓኬ 24፡20፤ ላሚ. ሞማ 19፡21። 5:42 ላሚ. ሞማ 15፡8፤ ኮኦኪ.
24፡29። 5:43 ሉዊ. ዓኬ 19፡18። 5:44 ኮኦኪ. 25፡21-22።

45 ያአጭ ዲንሢ ማጭቶ ጫሪንጮይዳ ዓአ ዲንሢ ዓዳሢኮ ናይ ዲንሢ ማዓንዳኔ። ዲዚ ፑርቶና ኮዦናም ዓቦ" ኬሳ"ኔ። ዬያጉዲ ፑርቶ ዓሶና ኮዦ ዓሶናም ዲሮ ዲ ዋርቂሻኔ።

46 ዲንሢ፣ ናሽካ ዓሶ ሌሊ ዲንሢ ናሽኬቶ ዓይጎ ማዓንዳይ? ጎሞ ዓሳ ዬያይዱዋዓዳ?

47 ዲንሢ ለጎንሢ ሌሊ ዲንሢ ዔኤሌ"ቶ ዓይጎ ባሼ ባአዚ" ዲንሢ ማጭይ? ዓይሁዴ ማዲባአ ዓሳ ዬያ ማጭያቱዋዓዳ?

48 ዲንሢኮ ጫሪንጮ ዓዳሢ ፔቱ"ታዎ ጳቢንቲባአያ ማዔሢጉዲ ዲንሢያ ዲማጲ ማዐቀቱ» ጌዔኔ።

6

ዲንጊሢ ዛላ ዔርዘና ባአዚ"

1 ዬሱሴ ጌኤዞ ጌሰታዎ፡- «ዓሲ ዲንሢኮ ዛጋንዳጉዲ ጌዔ ዲንሢ ማጭ ኮዦ ባኮ ዓሲ ቤርታ ፔጌና ማጭሢዳጋ ዲንሢና ካፑዋቱ፤ ያጲ ዲንሢ ማጭቶ ጫሪንጮ ዓዳሢ ኮይለ"ጋ ዲንሢ ዔኤቢ ዴንቃዓኬ።

2 ዓሲ ዛጎም ጌዔ ጎይዎ ዓጮና ቡኪንቶ ቤዘናይዳ ሄርሽንቲም ኬኤዚ ኬኤዚ ሺራ ዓሶጉዲ፣ ማንቆ ዓሶም ዲንሢ ዔኤቢ ዲንጋ ዎዶ"ና ዓሲ ዛጎም ጌዔ ማጭገቱ፤ ዬያይዲ ማጭዞንሢ ዲማ"ና ዔያታ ፔኤሲ" ዴንቂ ጋጋፔኔ።

3 ዲንሢ ጋዓንቱ ማንቆ ዓሶም ዲንጋ ዎዶ"ና ዲንሢ ዲንጋ ባኮ ዓሲ ዔሮጋ፤

4 ዲንሢ ዲንጋ ባኮ ዴሚና ዲንጉዋቱ፤ ዴሚና ዲንጊንታ ባኮ ዲንሢኮ ዴንቃ ዓዳሢ ዬያ ዘሎ" ማሂ ዲንሢም ዲንጋንዳኔ» ጌዔኔ።

ሺኢጲሢ ዛላ ዔርዘና ባአዚ"

(ሉቃ. 11፥2-4)

5 ዬሱሴ ሃሣ፡- «ዲንሢ ሺኢቃ ዎዶ"ና ጉሪ ሄርሽንቶሮ ሺኢቃ ዓሶጉዲ ማዲገቱ፤ ዔያታ ዓሲ ኑና ዛጎም ጌዔ ዓሳ ቡካ ቤዘና ጎይሢ ዓቶናይዳ ዔቂ ሺኢቃኒ ኮዓኔ። ጎኔ ታ ዲንሢም ጋዓኔ፡- ዔያታ ኮዓ ባኮ ቢያ ዬማና ዔኪ ጋጋፔኔ።

6 ኔኤኒ ጋዓንቱ ሺኢቃአና ቆልዎ ጋሮ ጌሊ፣ ካሮ" ዎጲጋጋ ጴዲዎ ቤዘይዳ ዓአ ዓዳሢ ሺኢቁ፤ ዓሲ ዔሩዋንቱ ኔ ሺኢቁ ባኮ ዴንቃ ኔ ዓዳሢ ኔኤም ኮይሳሢ ዲንጋንዳኔ።

5:48 ሉዊ. ዓኬ 19፥2፤ 18፤ ላሚ. ዎማ 18፥13። 6:1 ማቴ. 23፥5። 6:5 ሉቃ. 18፥10-14።

7 «ዲንሢ ሸኢቃ ዎድ"ና ፓሠቀ ማሊሢ ላሚ ላሚ ጌይሢና ሸኢጲፃ ዔያቶሲ ዋይዚንታያ ማላ፣ ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሶጉዲ ዲንሢኮ ሸኢጲፃ ጉሪ ያደሲፖቴ።

8 ሃሣ ዔያቶ ጉዲያኣ ማዒፖቴ፤ ዲንሢኮ ዓዳሢ ዲንሢ ሸኢቃንዳሢኮ ቤርታ ዓይጌ ዲንሢም ኮይሳቴያ ዔዔራ።» ጌዔ።

9 ዩሱሴ ሃሣ፡- «ዲንሢ ጋዓንቴ ሂዚ ጌዒ ሸኢቁዎቴ፡- ጩሪንጩ ናንጋ ኑ ዓዳሢዮ!

ሱንፃ ኔኤኮ ቦንቸንቶም፤

10 ኔ ካኣቱማ ሙኮም፤

ኔ ናሽካ ባካ ጩሪንጩ ማዔሢጉዲ

ሳያይዳኣ ማዎም።

11 ሐናኣ ዓቢ ሙኡዚ" ኑም ዲንጌ፤

12 ኑም ዳቤሢም ኑ ዓቶም ጋዓሢጉዲ

ኑ ዳቢንቶ ዓቶም ጌዔ፤

13 ቸርታይዳፓ ኑና ካፔ፤

ዳቢሻኒ ጌሾያይዳኣ ኑና ጌልዚፖ፤

ካኣቱምንታ ዎልቆንታ ቦንቸንታ ናንጊና ኔኤሮኬ ዓኣሜን» ጌዔ።

14 ሃሣ ዩሱሴ ከኤዛዎ፡- «ዓሳ ዲንሢም ዳባ ዳቢንቶ ዲንሢ ዓቶም ጌዔቶ ዲንሢሲያ ጩሪንጩ ዓዳሢ ዓቶም ጋዓንዳ።።

15 ዓሳ ዲንሢም ዳቤ ባኮ ዓቶም ዲንሢ ጌዒባኣቶ ዲንሢ ዳቢንቶም ጩሪንጩ ዓዳሢ ዓቶም ጋዓዓኩ» ጌዔ።።

ሙኡዚ" ሃሺ" ሸኢቆ ሸኢጲሢሢ ዛላ ዔርዘና ባኣዚ"

16 ዩሱሴ ሃሣ፡- «ዲንሢ ሙዎ ሃሺ" ሸኢቆ ሸኢጲፃ ሸኢቃ ዎድ"ና ሄርሺንቶሮ ማዳ ዓሳ ማዳሢጉዲ ማዲፖቴ፤ ዔያታ ሙዎ ሃሺ" ዳምቦ ማዳ ዎድ"ና ሙኡዚ" ሃሻ"ያ ማዔሢ ዔርታንዳጉዲ ሲዩ ዓሲጉዲ ማዓ። ጎኔ ታ ዲንሢም ጋዓ።- ዔያታ ዩያይዲያና ዔያቶም ኮይሳ ባኮ ቢያ ዔኬ።።

17 ኔኤኒ ጋዓንቴ ሙዎ ሃሺ" ሸኢቃ ዎድ"ና ዓኣፖ ካሮ" ማሰቲ ቶኦኮ"ዎ ቲሽቴ፤

18 ኔኤኒ ዩያይዴቴ ሙዎ ሃሺ" ሸኢቃያታሢ ጴዲዎ ቤዛ ዓኣ ኔ ዓዳሢዳፓ ዓታዛ ሜሌ" ያኣኒያ ዔሪንዲዎሴ። ዓኣሽንቴ ቤዛ ኔ ሸኢቁ ባኮ ዛጋ ኔ ዓዳሢ ኔኤም ኮይሳ ባኮ ዲንጋንዳ።» ጌዔ።።

ጩሪንቸ ቆሎ ዛላ ዔርዘና ባኣዚ"

(ሉቃ. 12፡33-34)

19 ዬሱሱ ሃሣ ከኤዛዎ፡- «ቁንቁና ሙዓኒ፣ ሳልፒ ፑርታኒ ሃሣ ወሲያ ቦኦኪ ወኡቃኒ ዳንዳዓ፣ ሃያ ዓጮ"ይዳ ዒንሢሞ ማዓ ቆሎ ቡኩሱፖቴ፤

20 ጋዓንቴ ቁንቁና ሙዓኒ፣ ሳልፒ ፑርታኒ ሃሣ ወሲያ ቦኦኪ ወኡቃኒ ዳንዳዐ-ዋ፣ ሎ ጫሪንጮ ማኣሮይዳ ዒንሢኮ ቆሎ" ቡኩሱዋቴ።

21 ዒንሢኮ ቆሎ" ዓኣ ቤዘይዳ ማሊፃኣ ዒንሢኮ ዒኢካ ማዓንዳኔ።

ዑሢ ፖዒ
(ሉቃ. 11፥34-36)

22 «ኔኤኮ ዓኣፓ ዑዎኮ ያንፔኬ፤ ዬያሮ ዓኣፓ ኔኤኮ ኮሺ ማዔቶ ጉቤ ዑፃ ኔኤኮ ፖዒያ ማዓኔ፤

23 ዓኣፓ ኔኤኮ ሃርጌያ ማዔቶ ጋዓንቴ ጉቤ ዑፃ ኔኤኮ ዲሚ" ማዓኔ፤ ዓካሪ ኔጊዳ ዓኣ ፖዒ ዲሚ" ማዔቶ ዬይ ዲሚ" ዎማጉዲ ሻኔ ዲሚ" ማዓንዳይ?

24 «ፔቴ" ዓሲ ለምዎ ጎዳቲም ማዳኒ ዳንዳዐ-ዋሴ፤ ማዳቲ ፔቴ"ሢ ዒዲ ባጋሢ ናሽካንዳኔ፣ ማዒባኣቶ ፔቴ"ሢ ቦንቺ ፔቴ"ሢ ቦሃንዳኔ፤ ዬያጉዲ ያኦሲና ሚኢሼናም ፔቴ"ና ማዳኒ ዳንዳዒንቴዋሴ» ጌዔኔ።

ናንጊ ዛላ ሜታዳኒ ኮይሱዋያ ማዒያ
(ሉቃ. 16፥13፤ 12፥22-31)

25 ዬሱሱ ሃሣ ከኤዛዎ፡- «ዒንሢ ናንጎ ዛሎ" ዓይጎ ኑ ሙዓንዳይ? ዓይጎ ኑ ዑሽካንዳይ? ሃሣ ዓይጎ ኑ ማይንታንዳይ? ጌዒ ማሊ ሜታዳፖቴ። ሼምፓ ሙኡዚ"ዳፓ፣ ዑሢ ማኣዖይዳፓ ባሺቱዋዓዳ?

26 ሂንዳ ካፖ ዛጉዋቴ፤ ጎሽኩዋሴ፣ ሃኣኮ ታይዚ ኮናይዳ ዋሁዋሴ፤ ማዔቶዋ ዒንሢኮ ጫሪንጮ ዓዳሢ ዔያቶ ሙኡዛኔ። ሂዳዎ ዒንሢ ዔያቶይዳፓ ባሹዋዓዳ?

27 ጎዖንቴ ዒንሢ ባኣካ"ፓ ሜታዳ ናንጎ ሌዖይዳ ዳካ" ዎዴ * ቃሳ"ኒ ዳንዳዓይ ዓኣ?

28 «ሃሣ ማኣዖ ዛላኣ ዓይጎሮ ዒንሢ ሜታዳ ማላይ? ሂንዳ ካዮ ቡኖ ዛጉዋቴ፣ ዔያታ ሜታዳ ሱኩዋሴ፤

6:19 ያይ. 5፥2-3። * 6:27 ናንጎ ሌዖይዳ ዳካ" ዎዴ ጋዓዙ፡- ፔቴ" ፔቴ" ማፃኣፓ «ፔ ዔዳይዳ ፔቴ" ዋዳ» ጋዓኔ። 6:27 ዓይኑ. 39፥5-7።

- 29 ጋዓንቴ ካኣቲ ሴሎሞን ቦንቸንቴታቴያ ዬያ ቡኖይዳፓ ፔቴ"ማጉዲታፖ ማይንቲ ሚዛጲባኣሴ፤ ታ ዒንሢሞ ጋዓኣኬ።
- 30 ዓካሪ ዒንሢ ጉሙርቁፃ ዳኬ" ዓሳ! ሃኖ" ኮሽካፖ ዚር ታሚዳ ዒንገታ፥ ካኖ ማኣቶ ዬያይዲ ፆኦሲ ፓልሚሴቶ ዒንሢሞ ዎይቲ ባሼና ዒ ማሊንዲዎይ?
- 31 ዬያር ዓይጎ ኑ ሙዒ፥ ዑሽካንዳይ? ሃሃ ኑ ዓይጎ ማይንታንዳይ? ጌዒ ማሊ ሜታዲፖቴ፤
- 32 ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሳ ዬንሢ ባኮንሢ ዳንቆር ማሊ ሜታዳይ፤ ዒንሢኮ ጫሪንጮ ዓዳሢ ዬይ ቢያ ዒንሢሞ ኮይሳሢ ዔራሬ።
- 33 ቢያይዳፓ ቤርታዲ ጋዓንቴ ፆኦሲኮ ካኣቲሞና ዒሉ"ሞና ኮዑዎቴ፤ ዬይ ዒንሢ ማላ ባካኣ ቢያ ዒንሢሞ ዒንገንታንዳይ።
- 34 ዬያር ዚራ ባኣዚ"ር ማሊ ሜታዲፖቴ፤ ዚር ማሊጎ ባካ ዚራር ማፖንጎ፤ ፔቴ" ፔቴ" ኬላ" ፔኤኮ ጊዳ ሜቶና ዓኣያኬ» ጌዔኔ።

7

ዓሲ ዑስካ ዎጊሢ ዛላ (ሉቃ. 6፥37-42)

- 1 ዬሱሴ ሃሃ ከኤዛፖ፡- «ፆኦሲ ዒንሢዳ ዎጉዎጉዲ ፆናኣ ሩፒ ፑርታኬ» ጌይ ዎጊፖቴ፤
- 2 ዒንሢ ዎጌ ጎይፆማ ዒንሢሞ ዎጊንታንዳይ፤ ዒንሢ ማኬ"ማና ዒንሢሞ ማኪ"ንታንዳይ።
- 3 ኔ ዓኣፖይዳ ዓኣ ዳኤፖ ቡኡር ዳንቁዎፆ ኔ ላጋሢኮ ዓኣፖይዳ ዓኣ ዳኮ" ቡኡርማ ዓይጋ ኔ ዛጋይ?
- 4 ኔ ዓኣፖይዳ ዳኤፒ ቡኡራ ዓኣንቴ፥ ሕኤኮ ዓኣፓፓ ዳኮ" ቡኡርማ ታ ከሶ"ሞ» ዎይቲ ኔ ጋዒኒ ዳንዳዓይ?
- 5 ሃይ ኔ ሄርሽንታሢ ሃይ! ቤርታዲ ኔኤኮ ዓኣፓ ዓኣ ዳኤፖ ቡኡር ከሴ"፤ ዬካፓ ኔ ላጋሢኮ ዓኣፓ ዓኣ ዳኮ" ቡኡርማ ኔ ዳንቁ ከሳ"ንዳይ።
- 6 ፆኦሲሞ ዲማዳ፥ ጌኤዢ ባኮ ካናቶሞ ዓጊፖቴ፤ ሃሃ ሚዛጲ ሹጮ ጉዲንፆ ቤርታ ከኤሪፖቴ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ጉዲንፆ ዬያ ሚዛጲ ሹጮ ቶኪና ሄርቃንዳይ፤ ካናታ ሃሃ ጊንሃ ሺሪ ዒንሢ ዲዓንዳይ» ጌዔኔ።

6:29 1ካኣቶ". ማ 10፥4-7፤ 2ፆኦሲ. ዓሃኬ 9፥3-6። 7:2 ማር. 4፥24።

ሺኢጲሢ ዋልቄ
(ሉቃ. 11፡9-13)

7 ዬሱሴ ሃሣ ከኤዛዎ፡- «ሺኢቁዋቱ ዲንሢም ዲንገንታንዳኔ፤ ኮዑዋቱ ዲንሢ ዴንቃንዳኔ፤ ካራ" ዔቂ ዔኤሉ"ዋቱ ካራ" ዲንሢም ቡሊ"ንታንዳኔ።

8 ሺኢቃሢም ቢያ ዲንገንታንዳኔ፤ ኮዓሢያ ዴንቃንዳኔ፤ ካራ" ዔቂ ዔኤሉ"ሢማኦ ካራ" ቡሊ"ንታንዳኔ።።

9 <ዲንሢ ባኦካ"ፓ ናዓ ካሣ ሺኢቃዛ ሹቹ ዲንጋ ዓዴ ዓኦ?

10 ሃሣ ገንሣ ዓሸኪ ሺኢቃዛ ሾኦሺ ዲንጋይ ዓኦ?

11 ዓካሪ ዲንሢ ፑርታታዎ ዲንሢ ናኦቶ"ም ኮሺ ባኦዚ" ዲንገ ዔራቶ፡ ዲንሢኮ ጫሪንጮይዳ ዓኦ ዓዳሢ ዒዛ ሺኢቃዛንሢም ኮሺ ባኦዚ" ዲንጋንዳሢ ባሺና ዔራኔ።።

12 ማለ" ዓሳ ዲንሢም ማዳንዳጉዲ ዲንሢ ኮዓ ባኮ ዲንሢያ ዔያቶም ማዳዋቱ፤ ሙሴ ዋኅና ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሶናኮ ዔርዚያ ያዲ ጋዓኔ» ጌዔኔ።።

ኩንዎና ዳልጎ ካሮ"ና
(ሉቃ. 13፡24)

13 ዬሱሴ ሃሣ ከኤዛዎ፡- «ኩንዎ ካራ"ሎና ጌሉዋቱ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ባይሲንቶ ባንሢ ጌልዛ ካራ" ዳልገ፡ ዔኪ ዓኦዳ ጎይፃኦ ዳልገኬ። ዬኖ ባንሢ ጌላንዳ ዓሳ ሚርጌኬ።።

14 ናንገ ባንሢ ጌልዛ ካራ" ጋዓንቱ ኩንዔ፡ ጎይፃኦ ሚታሳያኬ፤ ዬያር ዬኖ ጎይፃሎና ጌላንዳ ዓሳ ዳካ"ኬ» ጌዔኔ።።

ያኦሲ ማሊያ ከኤዛኔ ጌይ ሉኡቃ ዓሶ
(ሉቃ. 6፡43-44፤ 13፡25-27)

15 ዬሱሴ ሃሣ ከኤዛዎ፡- «ጋርና ሙዓ ያኦታዎ፡ ማራይ ጉፓሌ ማይንቱ ዲንሢ ባኦኮ" ጌሊ ዲንሢ ባይዛኒ ማላ ሉኡቁ <ያኦሲ ማሊያ ከኤዛኔ> ጋዓዛንሢዳፓ ካፒንቱዋቱ።።

16 ዲንሢ ዔያቶኮ ማዳ" ዓኦፖይዳፓ ዔራንዳኔ፤ ጋውዲዳፓ ኩሩንቱሺ፤ ሓሣ ጋኦላንሣይዳፓ ሻኦቢ ማንፂንታ?

17 ዬያጉዲ ኮሺ ሚሢ ቢያ ኮሺ ዓኦፕ፡ ፑርታ ሚሢ ሃሣ ፑርታ ዓኦፕ ዓኦፓኔ።።

18 ኮሺ ሚሢ ፑርታ ዓኦፕ፡ ፑርታ ሚሢ ኮሺ ዓኦፕ ዓኦፓኒ ዳንዳዑዋሴ።።

19 ኮሺ ዓኦፕ ዓኦፑዋ ሚሢ ቢያ ቲቂንቲ ታሚዳ ዓገንታንዳኔ።።

7:12 ሉቃ. 6፡31። 7:14 ዔር. 21፡8፤ ላሚ. ዋማ 30፡19። 7:15 ሂዚ. 22፡27። 7:19 ማቲ. 3፡10፤ ሉቃ. 3፡9።

20 ዬዖሮ ለኡቂ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛኔ ጋዓ ዓሶኮ ማደ" ዓኣፖይዳፓ ዒንሢ ዔራንዳኔ።

21 «ጨሪንጫ ዓኣ ታ ዓደ ማሊያ ኩንሡዋ? ሳዳሢዮ፣ ሳዳሢዮ፣ ጋዓሢ ቢያ ጫሪንጫ ካኣቱሞይዳ ጌላዓኬ።

22 ዓጮ"ይዳ ያኦሲ ዋጋ ኬሎ" ሚርጌሢ ሳዳሢዮ! ሳዳሢዮ! ኔ ሱንጆና ያኦሲ ማሊሢ ኑ ከኤዚባኣዓዳ? ኔ ሱንጆና ፑርታ ዓያና ዓሶይዳፓ ኑ ከሲ"ባኣዓዳ? ኔ ሱንጆና ማዲንታ ሚርጌ ዓኪ ባኣዚ" ኑ ማዲባኣዓዳ?። ጋዓንዳኔ።

23 ዬና ዋድ"ና <ፔቴ"ታዎ ታ ዒንሢ ዔራዋሴ፣ ዒንሢ ፑርቶ ዓሳ ታ ኮይላ"ፓ ሺኢኩዋቴ!> ጌዒ ፔጌና ታ ዔያቶም ከኤዛንዳኔ» ጌዔኔ።

ማኣሪ ማዜ ላምዎ ዓሲኮ ኮኣኪንሢ
(ሉቃ. 6፥47-49)

24 ዬሱሴ ሃሣ ከኤዛዎ፡- «ዓካሪ ሃያ ታኣኮ ቃኣሎ" ዋይዚ ማዳ ዓሢ ማኣሮ ደዲ ቤሰካ ደዲሺ ማዜ ጨንጫ ዓሲ ማላኔ።

25 ዴኤፒ ዒርዚ ዋርቁም ዲጳ ኩሚ"፣ ዠባሬያ ዠባርሼኔ፤ ጋዓንቴ ዬይ ማኣራሢ ደዲ ቤሲዳ ማዠንቴሢሮ ደዒባኣሴ።

26 «ኣያ ታኣኮ ቃኣሎ" ዋይዚ ማዲዋኣሢ ጋዓንቴ ማኣሮ ማኣሻላይዳ ማዜ ቦኣዛ ዓሲ ማላኔ።

27 ዴኤፒ ዒርዚ ዋርቁም፣ ዲጳ ኩሚ" ዠባሬያ ዠባርሻዛ ዬና ማኣሬላ ቤዘና ጋፒ ደዔኔ» ጌዔኔ።

28 ዬሱሴ ዬያ ባኮ ከኤዚ ጋፒሳዛ ዴራ" ዒዛኮ ዔርዚያና ዲቃቲ ሄርሼኔ።

29 ዓይጎር ጌዔቶ ዒዚ ዔያቶኮ ዎጎ ዔርዛ ዓሶጉዲቱዋንቴ ዴኤፒ ቢታንቶና ዔርዛሢሮኔ።

8

ዑያ ከሰካ ደርዓሢና ዓዲንቴ ዓሢኮ ፖዒያ
(ማር. 1፥40-45፤ ሉቃ. 5፥12-16)

1 ዬሱሴ ዲካ"ፓ ከዴ" ዎድ"ና ሚርጌ ዴሬ ዒዛ ገንጾ ሙኬኔ።

2 ዬናና ፔቴ" ዑሰካ ከሰካ ደርዓ ዓርቁ ዓሲሰኬይ ዬሱሴ ኮይላ" ሙኪ ባለቲና ሳዓ ሎኦማዎ፡- «ሳዳሢዮ! ኔ ኮዔቴ ታና ጌኤሻ"ኒ ዳንዳዓኔ!» ጌዔኔ።

3 ዩሱሴ ዒዛኮ ዑዖ ዓርቃዎ፡- «ጌኤሽኬ! ኔ ጌኤሽካንዳጉዲ ታ ኮዔኔ» ጋዓዛ ዩይ ዓሢ ቤዘና ዶርዓሢዳገ ዳቂ ጌኤሽኬኔ።

4 ዩካፓ ዩሱሴ፥ ዩኖ ዶርዔሎይዳገ ዳቂ ጌኤሽኬ ዓሢሞ፡- «ሃያ ባኮ ዖኦማኣ ኬኤዚፖ፤ ጋዓንቴ ሃሢ ዓኣዲጋፓ ኔኤኒ ጌኤሽኬሢ ቁኤሳሢሞ ዳቂ፤ ሃሢ ቢያሢሞ ማርካ ማዓንዳጉዲ ኔኤኮ ዶርዓሢዳገ ፖዒዖ ዛሎ" ሙሴ ዓይሢ ዒንጎ ባኮ ዖኦሲሞ ዒንጌ» ጌዔኔ።

ፄኤቶ ፖኦሊሶ ዓይሢሢኮ ጉሙርቂዖ (ሉቃ. 7፥1-10)

5 ዩካፓ ዩሱሴ ቁፒርናሆሜ ካታሞ ጌላዛ ፄኤታ ፖኦሊሴ ዓይሢ፥ ፔቴ" ሮሜ ዓጪ ዓሲሰኬይ ዒዛ ኮይላ" ሙካዖ፡-

6 «ጎዳሢዮ! ታኣኮ ማዳሢ ሓርጊንቲ ዋሲ፥ ሚርጌ ሜታዲ ጋራ ላሢ ዓኣኔ፤ ታና ማኣዳ» ጌዒ ሺኢቄኔ፤

7 ዩሱሴ ማሃዖ፡- «ታ ዒዛ ሙኪ ፓሣንዳኔ» ጌዔኔ።

8 ፖኦሊሶ ዓይሢሢ ጋዓንቴ፡- «ጎዳሢዮ! ታ ማኣሪ ኔ ጌላኒ ታ ጊኢጋ ዓሲቱዋሴ፤ ዩያሮ ሃካ ዓኣዖ ፔቴ" ባኣዚ" ጌዔ፤ ታኣኮ ማዳሢ ፖዓንዳኔ፤

9 ታኣኒ ታ ቶኣኪና ዋይሢ ዓሲሞ ዓይሢንታዖ ሓሣ ታ ዳማ"፥ ታኣሞ ዓይሢንታ ፖኦሊሴ ዓኣኔ፤ ዔያቶይዳገ ፔቴ"ሢ «ዳንዳ!» ታ ጋዓዛ ዳዳንዳኔ፤ ባጋሢ ሃሣ ሃኒ ዩዔ፤ ታ ጋዓዛ ሙካኔ፤ ታኣሞ ማዳሢ ሃያ ታኣሞ ማዳ!» ታ ጋዓዛ ዒ ማማዳኔ» ጌዔኔ።

10 ዩሱሴ ዩያ ዋይዜ ዋዶ"ና ዲቃቲ ሄርሻዖ ዒዛና ዋላ" ዓኣዳ ዓሶ ኮይላ"፡- «ጎኔ ታ ዒንሢሞ ጋዓኔ፤ ሃያጉዳ ዳኤፒ ጉሙርቂሢ ዓኣ ዓሲ ፔቴ"ታዖ፥ ዒሰራዔኤሌይዳኣ ማዖሞ ታ ዳንቁባኣሴ።

11 ዔሩዋቱ፤ ሚርጌ ዓሲ ዓባ" ኬሰካ ዛሎ"ና ጌላ ዛሎ"ናይዳገ ሙኪ ዓሰራሃሚና ዩሳኣቄና ሃሣ ያይቆኦቤና ዋላ" ጫሪንጮ ካኣቱሞይዳ ሙዒኒ ዳዓንዳኔ።

12 ጫሪንጮ ካኣቱሞ ጊኢጊንቱያታዖ ዙሎ" ዲሞ ቤዛ ኬኤሪንታንዳይ ዓኣኔ። ዩካ ዩና ዓሳ ዩኤኪ ዓቺ ዳዓንዳኔ» ጌዔኔ።

13 ዩካፓ ዩሱሴ ፄኤቶ ፖኦሊሶ ዓይሢሢሞ፡- «ዳንዳ፥ ኔ ጉሙርቂሢዳጉዲ ማዖንጎ» ጌዔኔ። ዩያ ዓሢኮ ማዳሢ ዩማ"ና ፖፖዔኔ።

8:4 ሉዊ. ዓከ 14፥1-32። 8:11 ሉቃ. 13፥29። 8:12 ዒሲ. 49፥12፤ 59፥19፤ ሚል. 1፥11፤ ዓይኤ. 107፥3፤ ማቲ. 22፥13፤ 25፥30፤ ሉቃ. 13፥28።

ዩሱሴ ሚርጌ ሃርጌ ዓሶ ፓሣሢ
(ማር. 1፡29-34፤ ሉቃ. 4፡38-41)

14 ዲማ"ና ዩሱሴ ሲደርሱ ማእሪ ጌላዎ፣ ሲደርሱኮ ባይሳ
ቆዳንቲ ላሂ ዓኣንቲ ዳንቁ፣

15 ዲዘኮ ኩጮ ዲ ካእማዛ ቤዘና ቆሃ ዲዘኮ ሃይቁም ዔቁ
ዲዘ ሸኦቹንሣኔ።

16 ዩካፓ ሳዓ ዓማዛ፣ ዓሳ ፑርታ ዓያና ዓርቁ ሚርጌ ሃርጌ ዓሴ
ዩሱሴ ኮይላ" ዔኪ ሙካዛ «ኬሰኬ» ጌይሢና ሌሊ ፑርቶ ዓያኖ
ኬሴ"ም ሃርጊንቲ ዓሳ ቢያ ፖዔ።

17 ዩያይዲያና ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዲሲያሴ ዛሎ"ና፡- «ዲዚ
ኦኡኮ ደርዓሂ ዔኪ ኦጊዳፓ ዳኬኔ» ጌይንቲሂ ኩሜ"ኔ።

ዩሱሴ ጊንሂ ሃንቲሂ ዔኪሳ ሜቶ
(ሉቃ. 9፡57-62)

18 ዩሱሴ ሚርጌ ዓሴ ዲዘ ኮይላ" ቡኪ ዓኣሂ ዛጋያ ዲዘኮ
ጊንያ ሃንታዘንሂ ባዘ"ኮ ሶ ሱኮ ፒንቃንዳጉዲ ዓይሣኔ።

19 ዲማ"ና ፔቲ" ሙሴ ዋሳ ዔርዛ ዓሴ ዲዘ ባንሂ ሙካዎ፡-
«ዔርዛሂዮ! ኔ ዓኣዳ ቤዘ ቢያ ታ ኔኤና ዓኣዳንዳኔ» ጌዔ።

20 ዩሱሴ ማሃዎ፡- «ዉኡካሂኮ ዋርቆ ዔቲ፤ ካፖኮ ሃሃ ማእሪ
ዓኣኔ። ዓሴ ናዓሂ ጋዓንቲ ላሂ ሃውሻንዳ ቤሲታያ ባኣሴ» ጌዔ።

21 ዲዘኮ ጊንያ ሃንታዘንሂዳፓ ፔቲ"ይ፡- «ኅዳሂዮ! ቤርታዲ ታ
ዳንዲ ታ ዓዴ ሃይቁም ዲኡኪ ሙኮም» ጌዔ።

22 ዩሱሴ ማሃዎ፡- «ኔኤኔ ታ ጊንያ ሙኬ፤ ሃይቁ ዓሳ ሃይቁ ዓሶ
ዲኡካንዳጉዲ ሃሼ"» ጌዔ።

ዩሱሴኮ ባዘ" ጉዳሂ ጎሪ"ያ
(ማር. 4፡35-41፤ ሉቃ. 8፡22-25)

23 ዩካፓ ዩሱሴ ዲዘኮ ጊንያ ሃንታዘንሂና ዋላ" ዋኣዎና ፒንቆ
ጎንጎ ቶጊ ዳንዳኔ፤

24 ዩማና ዔርቲባኣ ጴኤፒ ባዚ" ጉዳ ዔቁ፣ ዋኣዎና ፒንቆ
ጎንጌሎ ዋኣያ ኩንሂ፣ ዔኤዲሳኒ ዑኪ ሜታሴኔ፤ ዩሱሴ ጋዓንቲ
ዲማ"ና ጊንዒ ዓኣኔ።

25 ዲዘኮ ጊንያ ሃንታ ናኣታ" ዲዘ ጴቻዎ፡- «ኅዳሂዮ! ኦ ኩዳኔ፣
ኦና ዓውሴ» ጌዔ።

26 ዩሱሴ ዲማ"ና፡- «ሓይ ዲንሂ ጉሙርቁፃ ፓጩ ዓሳ፣ ዓይጎር
ዲንሂ ሃያይዲ ዲጊጩይ!» ጋዓዎ፣ ዔቁ ዠባርና ጴኤፖ ጉዳሂና
ጎሪም ቤዘና ቢያ ባካ ዚቲዮ ጌዔ።

27 ዓሳ ጋዓንቴ ሚርጌና ዲቃቲ ሄርሻዮ፡- «ሃይ ዠባርንታ ባዘንታ ቢያ ዓይሢንታሢ ዋዚጉዴ ዓሲዳይ?» ጌዔኔ።

ፑርታ ዓያና ዓርቁ ላምዖ ዓሶኮ ዳቂዖ
(ማር. 5፡1-20፤ ሉቃ. 8፡26-39)

28 ዩሱሴ ጌሊላ ባዘ"ና ፒንቂ ጌርሴኖኔ ዓጮ" ሙካዛ ዒኢካ ፑርታ ዓያና ዓርቁ ላምዖ ዓሲ ዲኡፒ ካይዚዳፓ ከሰኪ ዒዛና ካኣሜኔ፤ ዩንሢ ሚርጌና ፑርታ ዓሲ ማዔሢሮ ዓይጎ ዓሲያ ዩኖ ጎይዖና ዓኣዳኒ ዳንዳዑዋያኬ።

29 ዔያታ፡- «ጾኑሲ ናዓሢዮ! ኑኡና ዎላ" ኔኤኮ ዓይጌ ዓኣይ? ዎዳ" ሄሉ"ዋንቴ ኔ ኑና ሜታሳኒ ሙኪያ?» ጌዒ ጌዒ ዒላቴኔ።

30 ዔያታ ዓኣ ቤዛፓ ዳካ" ሃኬ ቤሲዳ ቆሎ ጉዲንሢ ዲቢ ሄንቃኔ።

31 ፑርቶ ዓያኖንሢ ዩሱሴ ኮራ፡- «ኔ ኑና ከሳ"ያ ማዔቴ፡ ሃሴኬ ጉዲንዖይዳ ኑ ጌላንዳጉዲ ኑና ዓይሢ» ጌዒ ዒዛ ሸኢቄኔ።

32 ዩሱሴያ፡- «ዴንዳዋቴ!» ጋዓዛ፡ ፑርቶ ዓያኖንሢ ዓሶንሢዳፓ ከሰኪ ጉዲንዖይዳ ጌላዛ፡ ጉዲንዖ ቢያ ዔያታ ሄንቃ ማጎ ዓጮይዳፓ ዲርጊ ባዘ"ይዳ ጌሊ ሙይንቴኔ።

33 ጉዲንዖ ሄንቃ ናኣታ" ጳሽኪ ካታሞ ዴንዳዮ፡ ማዔ ባኮ ቢያ ሃሢ ፑርቶ ዓያኖና ዓርቁንቴ ዓሶንሢዳኣ ማዲንቴ ባኮ ከኤዜኔ።

34 ዩካፓ ካታሞ ዓሳ ጉቤ ዩሱሴ ዛጋኒ ካታማፓ ሙኪ ዒዛ ዴንቃዖ ዔያቶኮ ዓጮ"ፓ ዒ ከሰኪ ዓኣዳንዳጉዲ ዒዛ ሸኢቄኔ።

9

ዩሱሴ ዎቦ ዓሢ ፒሸሢ
(ማር. 2፡1-12፤ ሉቃ. 5፡17-26)

1 ዩካፓ ዩሱሴ ዎኣዖና ፒንቆ ጎንጎ ቶጊ ባዘ" ጊዴና ፒንቂ ፔ ካታሞ ሙኪኔ።

2 ዒኢካ ዓሳ ፔቴ" ዎቦ ዓሲ ሃሎና ከዲ ዔኪ ሙኪኔ። ዩሱሴ ዔያቶኮ ጉሙርቁዖ ዛጋዖ ዎቦ ዓሢሞ፡- «ታ ናዓሢ ማሊ?!" ጎማ ኔኤኮ ዓቶሞ ጌይንቴኔ» ጌዔኔ።

3 ዒማ"ና ሙሴ ዎጎ ዔርዛ ፔቴ" ፔቴ" ዓሳ፡- «ሃይ ዖኦሲ ጫሺኬ» ጌዒ ፔ ዒኖና ማሌኔ።

4 ዩሱሴ ዔያቶኮ ማሊዖ ዔሪጋፓ፡- «ዓይጎር ዒንሢ ሃያጉዴ ፑርታ ባኣዚ" ዒኖና ማላይ?

8:29 ሱኡጎ. ማ 11፡12፤ 2ሳሙ. 16፡10።

5 <ጎማ ኔኤኮ ዓቶም ጌይንቴኔ። ጌይሢና <ዔቁ ዴንዴ።
ጌይሢናይዳፓ ሂንዳ ዋና ሹሌዓይ?

6 ጋዓንቴ ዓሲኮ ናዓሢ ሳይይዳ ዓሲኮ ጎሜ ዓቶም ጋዓኒ ቢታንቶ
ዓአሢ ዒንሢ ዔራንዳያ ኮይሳኔ» ጋዓዖ፣ ዋቦ ዓሢም፡- «ዔቁ ሃላሢ
ኔኤኮ ኬዲ ኔ ማአሪ ዓአዴ» ጌዔኔ።

7 ዩማና ዋቦ ዓሢ ዔቁ ፔ ማአሪ ዓአዴ።

8 ዴራ" ዬያ ዛጋዖ ዲቃቲ ሂርሺ፣ ዒጊጨሢሢና ዬያጉዴ ቢታንቶ
ዓሲም ዒንጌ ያኦዛሢ ጋላቴኔ።

ማቴዎስኮ ዔኤሌ'ንቴዖ
(ማር. 2፥13-17፤ ሉቃ. 5፥27-32)

9 ዬሱሴ ዴንዲቤቃ ማቴዎስ ጎዖሰኬይ ኮርሞ ዓሶፓ ሚኢሾ
ቡኩሳ ቤዛ ዴዒ ዓአንቴ ዴንቁ፡- «ሃኒ ታ ጊንዖ ሙኬ!» ጋዓዛ፣
ዒዚያ ዔቁ ዒዛ ጊንዖ ዓአዴ።

10 ዬካፓ ዬሱሴ ማቴዎስ ማአሮይዳ ሙዓኒ ዴዓዛ ሚኢሾ
ቡኩሳ ዓሶንታ ጎሞ ዓሶንታ ሚርጌ ዓሲ ሙኪ ዒዛና ሓሣ ዒዛኮ
ጊንጸ ሃንታዞንሢና ዋላ" ሙዓኒ ዴዔኔ።

11 ፔርሴ ዓሳ ዬያ ዛጋዖ ዬሱሴኮ ጊንዖ ሃንታዞንሢ ኮራ፡-
«ዒንሢኮ ዔርዛሢ ሃያ ሚኢሾ ቡኩሳ ዓሶና ጎሞ ዓሶና ዋላ" ዴዒ
ዋይቲ ሙዓይ?» ጌይ ያኦጩኔ።

12 ዬሱሴ ዔያታ ጌዔሢ ዋይዛዖ፡- «ዴኤሻ ዔራ ዓሲ ኮይሳሢ
ሃርጊንቴ ዓሲም ማዓንዳፓዓቴም ዋሊ" ዓሲምቴዋሴ፤

13 ዴንዲ፡- <ዒንጎ ባአዚ" ዒንጋያይዳፓ ባሼ ዓሲ ሚጨንታ ዓሲ
ታ ናሽካኔ። ጋዓ ቃአላ" ዋይዚ ጌይሢታቴያ ማሊ ጸቂሢ ዔራዋቴ፤
ጎሞ" ዓሶ ዔኤሌ"ኒ ማዓንዳፓዓቴም ዩሎ" ዓሶ ዔኤሌ"ኒ ታ
ሙኪባአሴ» ጌዔኔ።

ሙኡዚ" ሃሺ"ሢ ዳምቤ ዛላ ያኦጩንቴ ያኦጩሢ
(ማር. 2፥18-22፤ ሉቃ. 5፥33-39)

14 ዒማና ማሰካ ዮሐኒሴኮ ጊንዖ ሃንታ ናአታ" ዬሱሴ ኮራ
ሙካዖ፡- «ኦኡና ፔርሴ ዓሶና ሙዖ ሃሺ"ዖ ዳምቦ ካፓንቴ፣ ኔ ጊንዖ
ሃንታ ናአታ" ዓይጎር ዬያይዲ ካፑዋይ?» ጌዒ ያኦጩኔ።

15 ዬሱሴ ማሃዖ፡- «ዑኡታሢ ዔያቶና ዋላ" ዓአንቴ ዔፖ ዓሳ
ዋይቲ ሙይ ዑሽኪ ዋዛዲዋዖ ሃሻ"ንዳይ? ዑኡታሢ ዔያቶይዳፓ
ዔውታንዳ ዋዴ ሙካንዳኔ፤ ዬኖ ዋዶ"ና ዔያታ ሙዖ ሃሺ"ዖ ዳምቦ
ካፓንዳኔ።»

16 «ዓኪ ዓፕላይዳፓ ዔኪ ጨሚ ዓፕላይዳ ዓገ ሲካይ ባኣሴ፤ ያዲ ማዔቶ ዓኮ ባገፃ ጉርሚ ጨሞ ዓፕሎ ዳዳርዛንዳኔ፤ ዳርዒፃኣ ፔቶ ዳልጋንዳኔ።»

17 ዬያጉዲ ሶልኪ ዑሺ ዋሆ ጨንቄ ሆቲዳ ሺሜ ሞሂንቱዋሴ፤ ሞሂንቱቱ ጋዓንቱ ሺሜ ዑዣ ቡርቄ ሆቶ ዲኡሴም ዑዣ ላኣሊንታንዳኔ፤ ሆታኣ ጉሪ ዓታንዳኔ። ዬያሮ ሺሜ ዑሺም ዓኪ ጌኤሺ ሆቲ ኮይሳኔ፤ ዬያይዴቱ ዑዣ ሆቶይዳ ዔኤቢ ዋኦቱዋዎ ዴዓኔ።»

ሓይቢፓ ዔቄ ናይሰኬናና ላኣሎ ናይ ዶርዎ ሃርጌስኬኖኮ ዳቂዎ (ማር. 5፥21-43፤ ሉቃ. 8፥40-56)

18 ዬሱሴ ዬያ ዓሶም ኬኤዚፃይዳ ዓኣንቱ ፔቱ" ዓይሁዶ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዘ ሱኡጌስኬይ ሙኪ ባለቲና ዒዛ ቤርታ ሎኣማዎ፡- «ታኣኮ ናይሰኬና ሃርጌ፣ ሃሢ ሃይቄኔ፤ ሃዳራ፣ ኔኔኒ ሙኪ ዒዛ ዑፃ ኩጮ ጌሄቶ ዒዛ ዳቃንዳኔ» ጌዔኔ።

19 ዬያሮ ዬሱሴ ዔቄ ዓሢ ጊንዎ ዓኣዳዛ ዒዛ ጊንዎ ሃንታዞንሢያ ዋላ" ዓኣዳኔ።

20 ዬካፓ ታጳ ላምዎ ሌዔ ጉቤ ላኣሎ ናይ ዶርዎና ማታዳ ፔቱ" ላኣሊሰኬና ዬሱሴኮ ጊንዎ ዛሎ"ና ሙኪ ዓፕሎኮ ዓጮ ካኣሜኔ፤

21 ዬያ ዒዛ ማዴሢ፡- «ዒዛኮ ዓፕሎታዎ ኩጮና ታ ካኣሜቶ ዳቃንዳኔ» ጌዒ ፔ ዒኖና ማሌሢሮኬ።

22 ዬሱሴ ዒማና ጊንሢም ሺሪ ላኣሌሎ ዛጋዎ፡- «ታ ናዔሌ ማሊፖ፣ ኔ ጉሙርቂፃ ኔና ዳቂሼኔ» ጋዓዛ፣ ላኣሌላ ቤዘማና ዳቄኔ።

23 ዬካፓ ዬሱሴ ዓይሁዶ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዘ ሱኡጋሢ ማኣሪ ሃላ"ዎ ዲንካሢ ዋርቄ ሃሃ ጳሽኪ ዒላቲ ዒላቲ ዬኤካ ዓሶ ዛገ፣

24 ዓሶ፡- «ሺኢኩዋቱ! ናዔላ ጊጊንዔያፓዓቲም ሃሃይቄባኣሴ!» ጋዓዛ፣ ዔያታ ዒዛ ቦሂ ሚኢጨኔ።

25 ዴራ" ኬሰኬሢኮ ጊንዎ ዒዚ ጋር ጌላዎ ናዔሎኮ ኩጮ ዓርቃዛ ዒዛ ዔቄኔ።

26 ዬይ ሃይሳ ዬኖ ዓጮ" ቢያይዳ ዋይዚንቱኔ።

ዬሱሴ ዓኣፕ ባይቄናና ዳንጋ ባይቄ ዓሲ ዳቂሼሢ

27 ዬሱሴ ዬኖ ቤዘፓ ዴንዳንቱ ላምዎ ዓኣፕ ባይቄ ዓሲሰኬንሢ፡- «ዳውቱ ናዓሢዎ! ሃዳራ ኦና ማኣዳ» ጌዒ ጌዒ ዒላቲኔ።

28 ዬካፓ ዬሱሴ ኬኤፃ ጌላዛ ዓኣፕ ባይቄዘንሢ ዒዛ ጊንዎ ሙኬም፡ ዬሱሴ ዔያቶ ኮራ፡- «ዒንሢኮ ዓኣፕ ታ ቡላ"ንዳሢ ዒንሢ ጉሙርቃ?» ጌዒ ሆኦጮኔ።

ዔያታ ማሃዎ፡- «ሂዮ፡ ጎዳሂዮ» ጌዔኔ።
 29 ዩካፓ ዩሱስ ዔያቶኮ ዓኣፓ ኩቻ ካኣማዎ፡- «ዒንህ ጉሙርቁሂጉዲ ዒንህሂሞ ማዎንጎ» ጌዔኔ።
 30 ዓኣፓ ዔያቶኮ ቡሊ "ንታዛ ዩሱስ ዔያቶሞ፡- «ሃያ ያኣማኣ ዒንህ ኬኤዙዋጉዲ!» ጌዒ ዶዲሺ ላቴኔ።
 31 ዔያታ ጋዓንቴ ኬሰካዎ ዒኢካ ጉርዶ ቢያይዳ ዩሱስ ዛሎ" ኬኤዘኔ።
 32 ዓኣፓ ባይቄ ዓሶንሂ ኬሰኪ ዓኣዳዛ ሜሌ" ዓሲ ፑርታ ዓያና ሳርቄሞ፡ ዳንጋ ባይቄሰኬያ ዩሱስ ኮይላ" ዔኪ ሙኬኔ።
 33 ፑርቶ ዓያኖ ዩሱስ ኬሴሰካፓ ዳንጎ ባይቄ ዓሂ ጌሰቴሂ ሳርቄኔ፤ ዩያሮ ዳራ" ዲቃቴ ሂርሻዎ፡- «ሃያጉዴ ባኣዚ" ዒሰራዔኤሌ ዓጮ"ይዳ ኑ ዛጊ ቤቁባኣሴ» ጌዔኔ።
 34 ፔርሴ ዓሳ ጋዓንቴ፡- «ዒዚ ፑርቶ ዓያኖ ዓሶፓ ኬሳ"ሂ ፑርቶ ዓያኖ ሱኡጋሂ ዎልቆናኬ» ጌዔኔ።

ዩሱስ ዳሮ" ሚጨንቴሂ

35 ዩሱስ ዓይሁዶ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዘይዳ ዔርዚ ዔርዚ፡ ያኣሲ ካኣቱሞ ዛሎ" ኮዥ ሃይሶዎ ኬኤዚ ኬኤዚ ዩያጉዲ ሃሂ ዶርዓሂያ ቢያ ፖዒሲ ፖዒሲ ካታሞና ጉርዶናይዳ ሃንቴኔ።
 36 ዒማና ዳራ" ሄንቃ ዓሲባኣ ማራይጉዲ ማታዳያ ሃሂ ማኣዳ"ያ ዔያቶ ባኣያ ማዔሂ ዛጊ ዎዶ"ና ዒ ዔያቶ ሚጨንቴኔ።
 37 ዩያሮ ዩሱስ ዒዛኮ ጊንዩ ሃንታዘንሂ ኮራ፡- «ቡኩሶንዶ ሃኣካ ሚርጌኬ፤ ሃኣኮ ቡኩሳዘንሂ ጋዓንቴ ዳካ"ታሂሮ፡
 38 ሃኣኮ ቡኩሳ ዓሶይዳ ቃሲ" ዓሲ ዳካንዳጉዲ ሃኣኮ ዓዶ ሺኢቁዋቴ» ጌዔኔ።

10

ታጳ ላሞዎ ዩሱስ ጊንዩ ሃንታዘንሂኮ ማደ"ሮ ዳኪንቴዎ (ማር. 3፡13-19፤ 6፡7-13፤ ሉቃ. 6፡12-16፤ 9፡1-6)

1 ዩሱስ ታጳ ላሞዎ ዒዛ ጊንዩ ሃንታዘንሂ ፔ ባንሂ ዔኤላ"ዎ ፑርቶ ዓያኖ ኬሳ"ንዳጉዲ ሃሂ ዶርዎ ቢያ ፖዒሳንዳጉዲ ቢታንቶ ዔያቶሞ ዒንጌኔ።

9:34 ማቴ. 10፡25፤ 12፡34፤ ማር. 3፡22፤ ሉቃ. 11፡15። 9:35 ማቴ. 4፡23፤ ማር. 1፡39፤ ሉቃ. 4፡44። 9:36 ፓይ. ማፃ 27፡17፤ 1ካእቶ". ማ 22፡17፤ 2ዎኦሲ. ዓሃኪ 18፡16፤ ሂዚ. 34፡5፤ ዛካ. 10፡2፤ ማር. 6፡34። 9:38 ሉቃ. 10፡2።

ጎዳ ሙከራ ቤርታ ዓቃንዳ ዒዲ ዳኪንቲፆና ሜታሢና
(ማር. 13፥9-13፤ ሉቃ. 21፥12-17)

16 ዩካፓ ዩሱቤ፡- «ዓካሪ ታ ዒንሢ ማራይጉዲ ያእያሢ ባእካ"
ዳካንዳሢረ ሸኦሽጉዲ ጨንጫ፥ ዶኦሌ"ጉዲ ሸሌዔ ማዑዋቱ።

17 ዓሳ ዒንሢ ዋጌም ዓእሢ ዒንጋንዳኔ፤ ዓይሁዶ ዓሶኮ ቡኪንቶ
ቤዛ ዒንሢ ጳርቆንዳኔ፤ ዩያሮ ኮሺ" ዒንሢና ዔሩዋቱ።

18 ታ ዛሎ" ማርካዲኒ ወይሢ ዓሶና ካእቶ"ና ቤርቶ ፑርታ ዋጌም
ዒንሢ ሸኦካንዳኔ፤ ዔያቶና ዓይሁዶ ማዒባእ ዓሶና ቤርታ ማርካ
ዒንሢ ታእኮ ማዓንዳኔ፤

19 ዓሳ ዒንሢ ዋጌም ሸኦሻኦና ዒንሢ ኬኤዛንዳ ባካ ዩማ
ዋዶ"ና ዒንሢም ኬኤዚንታንዳሢረ ሳይጎ ሃሣ ዋዚ ጌዒ ኑ
ኬኤዛንዳይ? ጌዒ ማሊ ሜታዲፖቱ።

20 ዓይጎሮ ጌዔቶ ዒንሢ ዛሎ"ና ኬኤዛንዳሢ ዒንሢኮ
ጫሪንጮ ዓዳሢ ዓያኖኬ፤ ዒንሢቱዋሴ።

21 «ዓሲ ፔ ዓዶ ናፆ ሃይቃንዳጉዲ ዓእሢ ዒንጋንዳኔ፤ ዩያጉዲ
ዓዳያ ፔኤኮ ናዓ ሃይቃንዳጉዲ ዓእሢ ዒንጋንዳኔ፤ ናእታ" ሸዔ ዓሶ
ዑፃ ሞርኬ ማዒ ዔቁ ዋዲሻንዳኔ።

22 ዒንሢ ታ ዛሎ"ሮ ዓሲ ቢያና ዒዲንቲያ ማዓንዳኔ፤ ጋዓንቲ
ዴንዲ ጋፒንፆ ሄላ"ንዳእና ዶዴሢ ዳቃንዳኔ።

23 ፔቱ" ቤዘይዳፓ ዒንሢ ዒዲ ደውሶዋና ሜሌ" ቤሲ
ዓእዲቱ፤ ጎኔ ታ ጋዓኔ፤ ዓሲኮ ናዓሢ ማዒ ሙካንዳያ
ሄላ"ንዳእና ዒሰራዔኤሌ ካታሞም ዒንሢ ኬኤዚ ጋፒሳዓኬ።

24 «ዔርዘሢ ዔርዘሢዳፓ ባሹቱዋሴ፤ ማዳሢያ ማዲሻሢዳፓ
ባሹቱዋሴ።

25 ዩያሮ ዔርዘሢ ዔርዘሢጉዲ፥ ማዳሢ ማዲሻሢጉዲ ማዔቲ
ጌዳንዳኔ። ማእሮ ዓዶም <ፑርቶ ዓያኖ ሱኡጋሢ>* ጌዒ ሱንሢ
ዔያታ ጌሢቶ ማእሮ ዓሶም ዩያፓ ዑሣ ፑርታ ሱንሢ ጌሢዓዳ?»
ጌዔኔ።

ፆና ዒጊጫንዳያ ኮይሳቲያ ኬኤዚንቲሢ
(ሉቃ. 12፥2-7)

10:16 ሉቃ. 10፥3። **10:17** ማር. 13፥9-11፤ ሉቃ. 12፥11-12፤ 21፥12-15።
10:21 ማር. 13፥12፤ ሉቃ. 21፥16። **10:22** ማቴ. 24፥9፤ 13፤ ማር. 13፥13፤
ሉቃ. 21፥17። **10:24** ሉቃ. 6፥40፤ ዮሐ. 13፥16፤ 15፥20። * **10:25** ፑርቶ
ዓያኖ ሱኡጋሢ፡- ጌይፆ ጊሪኬ ሙኡቺና ቢዔልዛቡሌ ጌይንታኔ። **10:25** ማቴ. 9፥34፤
12፥24፤ ማር. 3፥2፤ ሉቃ. 11፥15።

26 ሃሣ ዬሱሱ፡- «ዓካሪ ዓሲ ዲጊጨገጽቴ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ዓኣቻና ባኣዚ" ፔጋዲዎ፣ ዓኣሺንቴ ባኣዚ" ዔርቱዎ፣ ዓታዓኩ።

27 ዬያሮ ዲማ" ዲንሢም ታ ኬኤዛሢ ፖያይዳ ኬኤዙዎቴ፤ ካሽካሽ ዲንሢም ኬኤዚንቴሢ ዲጌ ቤሰካ ዔቂ ፔጌና ኬኤዙዎቴ።

28 ዓሽኮ ዎዲ፡ ጊዳና ሽምፖ ዎዲኒ ዳንዳዑዎ ዓሶ ዲጊጨገጽቴ፤ ዬያይዳፓ ሽምፓሢንታ ዓሽኮንታ ባይቁዎ ታዎይዳ ጌልዚ ባይዛኒ ዳንዳዓ ያኦሲ ዲጊጨገጽቴ።

29 ለምያ ሱኡታ ባካናም ሻንቸንታኔ፤ ያዲ ማዔቶዎ ዲንሢኮ ጫሪንጮ ዓዳሢ ጌዲባኣንቴ ፔቴ" ሱኡቶ"ማታ፣ ጉሪ ዓቱዎሴ።

30 ዲንሢኮ ጋዓንቴ ቶኦኮ" ጋማኣ ፓይዲንቴያታሢሮ፤

31 ዲንሢ ዲጊጨገጽቴ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ሚርጌ ሱኡታይዳፓ ዲንሢ ባሽኩ» ጌዔኔ።

ኪሪሰቶሴ ዛሎ" ማርካዳንዳያ ኮይሳሢ (ሉቃ. 12፡8-9፤ 12፡51-53፤ 14፡26-27፤ ማር. 9፡41)

32 ዬሱሱ ሃሢ፡- «ዓሲ ቤርቲዳ ታ ዛሎ" ማርካዳሢም ቢያ ታኣኒ ጫሪንጮይዳ ዓኣ ታ ዓዶ ቤርታ ዲዛ ዛሎ" ማርካዳንዳኔ።

33 ዓሲ ቤርቲዳ ታ ዲዛ ዔሩዎሴ» ጋዓሢ ታኣኒያ ጫሪንጮይዳ ታ ዓዶ ቤርታ ዲዛ (ዔሩዎሴ) ጋዓንዳኔ።

34 «ታ ሃያ ዓጮ" ያልዚ ዔኪ ሙካንዳኣፓዓቲም ኮሹዎ ዔኪ ሙኬያ ዲንሢም ማሎፖ።

35 ታኣኒ ሙኬሢ ዓቲንቆ ናዓሢ ዓዶ፣ ዉዱሮ ናዔላ ዲንዶ፣ ናኣዚ" ማቻ ዓሆ ዲፃንዳጉዲኬ።

36 ዬያሮ ማኣሮ ዓሳ ዎሊኮ ሞርኬ ማዓንዳኔ።

37 «ታጊዳፓ ባሽ ፔኤኮ ዓዶ፣ ዲንዶ ናሽካ ዓሲ ታኣም ማዓዓኬ፤ ታጊዳፓ ባሽ ፔኤኮ ዓቲንቆ ና፣ ሃሢ ዉዶሮ ና፣ ናሽካሢ ታኣም ማዓዓኬ።

38 ታጋቲ ሃይቃኒ ማሊ ታ ጊንፃ ሃንቱዎ ዓሲ ታኣም ማዓኒ ዳንዳዑዎሴ።

39 ፔ ናንጎ ዓይሳኒ ኮዓ ዓሲ ቢያ ፔኤኮ ናንጎ ባባይዛንዳኔ፤ ታ ዛሎ"ሮ ጌዲ ፔ ናንጎ ባይዛሢ ጋዓንቴ ቢያ ፔኤኮ ናንጎ ዓዓይሳንዳኔ።

10:26 ማር. 4፡22፤ ሉቃ. 8፡17። 10:33 2፡12። 10:36 ሚኪ. 7፡6።
10:38 ማቴ. 16፡24፤ ማር. 8፡34፤ ሉቃ. 9፡23። 10:39 ማቴ. 16፡25፤ ማር. 8፡35፤ ሉቃ. 9፡24፤ 17፡33፤ ዮሐ. 12፡25።

40 «ዲንህ ሸኦቹንህ ዔካህ ታና ዔካኔ፤ ታና ዔካህያ ታና ዳኬ ታ ዓዶ ዔካኔ፤

41 ያኦሲ ማሊያ ከኤዛህ፡ ዬያ ሱንጾና ሸኦቹንህ ዔካህ ዬያም ዲንህ ባኮ ዴንቃንዳኔ። ዲላ"ህ፡ ዲሎ"ም ሱንጾና ሸኦቹንህ ዔካህ ዲላ"ህም ዲንህ ባኮ ዔካንዳኔ።

42 ጎኔ ታ ዲንህም ጋዓኔ፤ ታኦኮ ጊንጾ ሃንታያ ማዔ፥ ሃንህ ዳኮ"ንህዳፓ ፔቴ"ማ ዋኦህ ሺሜ ዑሻ"ህ ዔኤቢ ዴንቁዋዎ ዓታዓኬ» ጌዔኔ።

11

ማሰካ ዮሐንስ ዬሱሴ ኮራ ዳኬ ኪኢቶ" ዓሶ (ሉቃ. 7፥18-35)

1 ዬሱሴ ዬያ ባኮ ታጳ ለምዎ ዲዛኮ ጊንጾ ሃንታዘንህም ከኤዘህኮ ጊንጾ ዬኖ ቤዞ ሃሺ" ኮይሎ"ይዳ ዓኦ ካታሞንህዳ ቃኦሎ" ከኤዘኒና ዔርዛኒ ዴንዴኔ።

2 ማሰካ ዮሐንስ ቱኡዞ ማኦራ ቱኡቲ ዓኦ ኪሪሰቶሴ ማዳ ባኮ ዋይዘኔ፤ ዬያር ዲዛኮ ጊንጾ ሃንታዘንህዳፓ ዬሱሴ ኮራ፡-

3 «ሙካንዳኔ ጌይንታ ማሲሔ ኔናሞ ማሌ" ኑ ካፖንዶይ?» ጌዒ ያኦጫንዳጉዲ ዳኬኔ።

4 ዬሱሴ ዔያቶም፡- «ዴንዲጋፓ ዲንህ ዛጌ ባኮና ዋይዘ ባኮና ቢያ ዮሐንስም፡-

5 ዓኦፓ ባይቁ ዓሳ ዛጋኔ፥ ሃንቶ ባሺንታ ዋቦ ዓሳ ሃንታኔ፥ ዑፃ ከሰካ ዶርዓህ ዓኦ ዓሳ ፖዓኔ፥ ዋዮ ባይቁ ዓሳ ዋይዘኔ፥ ሃይቁ ዓሳ ሃይባ"ፓ ዔቃኔ፥ ማንቆ ዓሶማኦ ኮዡ ሃይሳ ከኤዘንታኔ፤

6 ታና ዲዛ ናንጋዓ ጌዒ ዳቢንቱዋኦህ ጋላቲንቴያኬ ጌዒ ከኤዙዋቴ» ጌዔኔ።

7 ዮሐንስ ኮራፓ ሙኬ ኪኢቶ" ዓሶንህ ማዒ ዴንዳዛ ዬሱሴ ዮሐንስ ዛሎ" ዴሮ"ም፡- «ዲንህ ሃህ ዓይጎ ዛጋኒ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ" ሙኬይ? ዡባራ ዓጊህ ፒሎ" ዛጋኒዳ?

8 ማሌ" ዲንህ ዓይጎ ዛጋኒ ሙኬይ? ማዛጳ ቦኦሬ ዓፒሎ ማይንቱ ዓሶ ዛጋኒዳ? ማዛጳ ቦኦሬ ዓፒሎ ማኦዔ ዓሳ ካኦቶ" ማኦራ ዓኦኔ።

9 ሃዳዎ ዲንህ ዓይጎ ሙኬይ? ያኦሲ ማሊህ ከኤዛ ዓሲ ዛጋኒዳ? ሂዮ! ዬያ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛህዳፓ ባሺህ ዛጋኒኬ።

10:40 ማር. 9፥37፤ ሉቃ. 9፥48፤ 10፥16፤ ዮሐ. 13፥20። 11:5 ዲ.ሲ. 35፥5-6፤ 61፥1።

10 ዲዚ «ኔኤኮ ቤርታ ቤርታ ዓኣዲ ጎይያ ኔኤኮ ገሊጊሻንዳ ታኣኮ ኪኢቶ" ናዓሢ ኔኤኮ ቤርታ ታ ዳካንዳ» ገይነቲ ፃኣፒንቴሢኤ።

11 ጎኔ ታ ዲንሢም ጋዓኔ፤ ዓጮ"ይዳ ሸይነቲ ዓሰይዳ ቢያ ማሰካ ዮሐኒሴይዳፓ ባሼ ባኣሴ። ጋዓንቴ ያኣሲ ካኣቱሞይዳ ቢያይዳፓ ሂርኬ ማዔሢ ዲዛይዳፓ ባሻንዳ።

12 ማሰካ ዮሐኒሴ ዎድ"ይዳፓ ሃኖ" ሄላ"ንዳኣና ያኣሲ ካኣቱማ ዎልቁና ዳልፒ ዳልፒ ዓኣኔ፤ ዓካሪ ሚርጌና ዲዞር ሜታዳዘንሢ ዲዞ ዴንቃንዳ። ገዒ ኬኤዚሢሢ ዓርቄ።

13 ሐሣ ዩሱሴ፡- «ያኣሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሰና ሙሴ ዎጎና ሙኪ ማሰካ ዮሐኒሴ ሄላ"ንዳኣና ያኣሲ ካኣቱሞ ዛሎ" ኬኤዚ ኬኤዚ ዴዔ።

14 ዓካሪ ዔያታ ኬኤዜ ባኮ ዲንሢ ዎይዛኒ ኮዔያታቶ ዬይ ሙካንዳኔ ገይነቲ ዔኤሊያሴ፤ ሃይሾ ሃያ ዮሐኒሴኬ።

15 ዎይዛ ዎይዚ ዓኣሢ ዎይዘንጎ!» ገዔ።

16 ሃሣ ቃሳ"ዮ፡- «ሃያ ዎድ" ዓሳ ዓይጎ ማላኔ ታ ጋዓንዳይ? ዘኣዛ ቡኪንቴ ዴዒ ናኣታ" ፔኤኮ ላጎ ዔኤሊ" ዔኤሊ"።

17 ዎዛጎ ኮሢ ዲንሢም ኑ ኮርጌ፤ ዲንሢ ጋዓንቴ ሶኦሪባኣሴ፤ ሃሣ ቃዮ ዲንሢም ኑ ቃዬማኣ ዲንሢ ዩኤኪባኣሴ» ጋዓሢ ማላኔ።

18 ማሰካ ዮሐኒሴ ሙኡዚ" ሙዑሞዎ ሃሣ ዑሽኩሞዎ ሙካዛ ሃያይዳ ፑርታ ዓያና ዓኣኔ፤ ዔያታ ገዔ።

19 ዓሲኮ ናዓሢ ሐሣ ሙዒ ዑሽኪ ዑሽኪ ሙካዛ፡ «ሐሣ ሃይ ሙኡዚ"ና ዑሽና ናሽካያኬ፤ ሚኢሾ ቡኩሳ ዓሰና ጎሞ ዓሰናኮ ላጌኬ!» ዔያታ ገዔ። ያዲ ማዔቴያ ዔራቶኮ ጎኑማ ፔ ማዶ"ና ፔጋዲ ዔርታንዳ። ገዔ።

ጉሙርቁዎ ዓቲያና ቦሂንቴ ካታሞንሢ
(ሉቃ. 10፥13-15)

20 ዬካፓ ሃሣ ዩሱሴ ሃንጎ ካታሞይዳፓ ባሼና ሚርጌ ያኣሲ ዎልቁና ማዲንታ ዓኪ ባኣዚ" ማዲንቴ ካታሞንሢ" ጎሞ ፔኤሲ" ቡኡጂባኣሢ።

21 «ኮራዚኔ ኔና ባዴዔ! ሃሣ ቤቴሳይዳ ኔና ባዴዔ! ዲንሢዳ ማዲንቴ ያኣሲ ዎልቁና ማዲንታ ዓኮ ባካ ጂርሴና ሲዶና ካታሞናይዳ ማዲንቴቴ ሄኤዶ ዔያታ ሲዬ ፓቲሌ ቱኪ" ቶኣካ" ቢዲንሢ ዎሂንቴ ጎሞ ፔኤኮ ቡኡጂያ ናንዳንቴኬ።

11:10 ሚል. 3፥1። 11:13 ሉቃ. 16፥16። 11:14 ሚል. 4፥5፤ ማቴ. 17፥10-13፤ ማር. 9፥11-13። 11:21 ዲሲ. 23፥1-18፤ ሂዚ. 26፥1-21፤ 26፤ ዓዲ. 3፥4-8፤ ዓሞ. 1፥9-10፤ ዛካ. 9፥2-4።

22 ዬያሮ ዓጮ"ይዳ ያኦሲ ዎጋ ከሎ"ና ዒንሢዳፓ ዲሮሴና ሲደናናም ሄላ"ንዳ ሜታሢ ሹሌዔ ማዓንዳኔ።

23 ሐና ኔ ቁፒርናሆሜ! ጫሪንቺ ሄላ"ኒ ኔ ኮይባይ? ጋዓንቲ ያኦሲ ኔና ጋኦናኦሜ ታሞ"ይዳ ጌልዛንዳኔ፤ ኔጊዳ ማዲንቲ ያኦሲ ዎልቁና ማዲንታ ዓኮ ባካ ዎንዴ ሶዶሜይዳ ማዲንቲያታቲ ዬና ካታሜላ ሃኖ" ሄላ"ንዳኦና ዓኦያ ናንዳንዳቲኬ።

24 ዬያሮ ጎኔ ታ ኔኤም ጋዓኔ፤ ጋፒንያ ዎጎ ከሎ"ና ኔጊዳፓ ሶዶሜ ካታሞም ዒንጊንታንዳ ሜታሢ ሹሌዓንዳኔ» ጌዒ ቦሂሢ ዓርቄኔ።

ኪሪሰቶስ ዒንጋ ሃውሺሢ

(ሉቃ. 10፡21-22)

25 ዒማና ዬሱሴ፡- «ጫሪንጮና ሳያናኮ ጎዳ ማዔ፥ ታ ዓዳሢዮ! ሃያ ባኮ ዔር" ዓሶይዳፓ ዓኦቺ ዔኤቢ ዔሩዋ ዓሶም ኔ ፔጋሲ ዔርዜሢሢር ታ ኔና ጋላታኔ፤

26 ሂዮ! ታ ዓዳሢዮ! ኔ ዬያይዳኒ ኔ ማሊያጉዴያ ማዔኔ።

27 ታ ዓዴ ቢያ ባኮ ታኦም ዒንጌኔ፤ ዓዶይዳፓ ዓታዛ ናዓሢ ዔራይ ያኦኒያ ባኦሴ። ዬያጉዲ ሃሢ ናዓሢዳፓ ዓታዛ ዓዶ ዔራያ ባኦሴ፤ ናዓ ዔርዛኒ ኮባባኦያታቶ ያኦኒያ ዓዶ ዔራኒ ዳንዳዑዋሴ» ጌዔኔ።

28 ሃሢ ዬሱሴ፡- «ዒንሢ ከዳ" ዴኤፃም ላቢንቲዘንሢ ቢያ ሃኒ ታ ባንሢ ሙኩዋቲ! ታ ዒንሢ ሃውሺሳንዳኔ።

29 ታ ቃንባር ከዱዋቲ፥ ታ ማዳ ባኮ ታጊዳፓ ዘጊ ማዲዋቲ፤ ታኦኒ ሹሌዔ ሃሢ ሚጪንታያኬ፤ ዒንሢ ሃውሽ ዴንቃንዳኔ።

30 ታ ቃንባር ባቃኖ" ዔኩዋያ፤ ከዳ"ኦ ሃሢ ታኦኮ ሹሌዔኬ» ጌዔኔ።

12

ዓይሁዶ ዓሶኮ ሃውሽ ከሎ" ዘሎ" ያኦጪንቲ ያኦጪሢ
(ማር. 2፡23-28፤ ሉቃ. 6፡1-5)

1 ዬያኮ ጊንፃፓ ዬሱሴ ዓይሁዶ ዓሶኮ ሃውሽ ከሎ"ና ፔቲ" ዘርጎ ጎሺ ጊዴና ዓኦዳንቲ ዒዛኮ ጊንያ ሃንታዘንሢ ናይዲንቲሢር ዘርጎ ቲሻሢ ዲኡዚ ዲኡዚ ዔኪ ዳዒሢ ዓርቄኔ።

2 ፔርሴ ዓሳ ዬያ ዘጋያ ዬሱሴ ኮራ፡- «ሃኦዘጌ፤ ኔኤኮ ጊንያ ሃንታዘንሢ ሃውሽ ከሎ"ና ዓይሢንቲባኦ ባኦዚ" ማዳኔ!» ጌዔኔ።

11:23 ዒ.ሲ. 14፡13-15፤ ማኸ. ማፃ 19፡24-28። 11:24 ማቴ. 10፡15፤ ሉቃ. 10፡12። 11:27 ዮሐ. 3፡35፤ 1፡18፤ 10፡5። 11:29 ዔር. 6፡16። 12:1 ለሚ. ዋማ 23፡25።

3 ዩሱስ ማሃዎ፡- «ዳውቴና ዒዛና ዎላ" ዓኣ ዓሳ ናይዲንቴ ዎደ"ና ዳውቴ ማዴ ባኮ ፔቴ"ታዎ ዒንሢ ናባቢባኣዓዳ?

4 ዒዚ ዒማ"ና ጌኤዠ ማኣሪ ጌሊ፣ ቄኤሶይዳፓ ዓታዛ ዒዛንታ ዒዛና ዎላ" ዓኣ ዓሶንታ ሙዒኒ ዳንዳዑዎ ጾኦሲም ዲማዴ ካሦ ሙዒኔ።

5 ሃሣ ቄኤሳ ሃውሾ ኬሎ"ና ጌኤዠ ማኣሪይዳ ሃውሾ ኬሎ" ሻቲ ማሃ ማዴቶ ዳቢንቲ ማዒ ፓይዲንቱዋሴ ጌይንቲ ሙሴ ዎጎይዳ ጻኣፒንቴሢ ዒንሢ ናባቢባኣዓዳ?

6 ጋዓንቴ ጌኤዠ ማኣሪይዳፓ ባሻይ ሃይካ ዓኣኔ፤ ታ ዒንሢም ጋዓኔ።

7 ሃሣ ታኣኒ ኮዓሢ ዓሲ ሚጨንቲሢ ማዓንዳኣፓዓቴም ታኣም ሹኪ ዒንጎ ባኣዚ"ቱዋሴ» ጋዓ ማጻኣፖ ቃኣላ" ዎዚ ጌይሢታቶዎ ዒንሢ ዔራያታቶ ዳቢንቲባኣ ዓሶ ዑፃ <ዔያታ ዳቤኔ» ጌይ ዎጋዓታንቴኬ።

8 ዓይጎሮ ጌዔቶ ዓሲኮ ናዓሢ ሃውሾ ኬሎ"ኮዎ ጎዳኬ» ጌዔኔ።

ኩጮ ዎቦ ዓሢ

(ማር. 3፡1-6፤ ሉቃ. 6፡6-11)

9 ዩሱስ ዬዮ ቤዘይዳፓ ዔቂ ዓይሁዶ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዘ ጌሌኔ፤

10 ዒኢካ ፔቴ"፣ ኩቺ ዎቦ ዓሲ ዓኣኔ፤ ዒማ"ና ዩሱስ ዎጎና ዓይሢሳኒ ኮዓ ፔቴ" ፔቴ" ዓሳ፡- «ዓይሁዶ ዓሶኮ ሃውሾ ኬሎ"ና ሃርጊንቴ ዓሶ ፓሣኒ ዓይሢንቴያዳ?» ጌዒ ጾኦጮኔ።

11 ዩሱስ ማሃዎ፡- «ዒንሢ ባኣካ"ፓ ፔቴ" ማራይ ዓኣ ዓሲ ማራዓሢ ሃውሾ ኬሎ"ና ዔቴይዳ ሎኣሜቶ ጎቺ ኬሱ"ዎዓዳ?

12 ዓካሪ ያዲ ማዔቶ ዓሲ ማራይዳፓ ዎይቲ ባሹዋይ? ዬያሮ ሃውሾ ኬሎ"ና ኮሺ ማዶ ማዲሢ ዓይሢንቴያኬ» ጌዔኔ።

13 ዩካፓ ዩሱስ ኩጮ ዎቦ ዓሢም፡- «ኩጮ ኔኤኮ ፒሺ!» ጌዔም ዒዚ ፒሻዛ ኩጮ ኮሻኪ ባጎ ኩጮጉዲ ማዔኔ።

14 ፔርሴ ዓሳ ጋዓንቴ ዩካፓ ኬሰካዎ ዩሱስ ዎማይዲ ዔያታ ዎዳንዳቴያ ዎላ" ዘርቴኔ።

ጾኦሲ ዳኦሪም ማዳ ዓሢ

15 ዩማ"ና ዩሱስ ዔያቶኮ ማሊዎ ዔራዎ ዒኢካፓ ዳንዳዛ፣ ሚርጌ ዳሬ ዒዛ ጊንዎ ዓኣዴኔ፤ ዬያ ዓሶፓ ሃርጊንቴ ዓሶ ቢያ ዒ ፓሢኔ።

12:3 1ሳሙ. 21፡1-6። 12:4 ሉዊ. ዓኬ 24፡9። 12:5 ፓይ. ማፃ 28፡9-10።
12:7 ማቴ. 9፡13፤ ሆሴ. 6፡6። 12:11 ሉቃ. 14፡5።

- 16 ዲዛኮ ጾኑሞ ጾኑሞኦ ዲያታ ኬኤዙዋጉዲ ዲያቶ ላኣጌኔ፤
- 17 ዬይ ያዲ ማዔሢ ጾኑሲ ማሊያ ኬኤዛ ዲሲያሴ ዛሎ"ና፡-
- 18 «ሃይሾ ታ ዶኦሬ፥
 ታ ዲዛ ናሽካያ ሃሃ ታና ዋዛሳ
 ታኣሞ ማዲሢዲ
 ታ ዓያኖ ዲዛ ዑፃ ታ ማሃንዳኔ፤
 ዲዚ ዓሲ ዜርሢሞ ቢያ
 ታኣኮ ፒዜ ዋጊያ ዔርዛንዳኔ።
- 19 ዲዚ ማርሚ ዲላታዓኬ፤
 ጎይያይዳኣ ዑኡዘ ዋይዚሳዓኬ።
- 20 ቱቄ ፒሎ"ዋ ዲ ሜንሣዓኬ፤
 ዜኤር ታሞዋ ዎዳዓኬ።
 ጎኑሞ ባሻንዳያ ሄላ"ንዳኣና
 ዬያ ዲ ማዳንዳኔ።
- 21 ዓሲ ዜርሢያ
 ዲዛይዳ ሃጊ ማዓንዳ ዎዛ ጌሣንዳኔ»
 ጌይንቴሢ ኩሙንዳጉዲኬ።

ዬሱሴና ፑርቶ ዓያኖ ሱኡጋሢና ዛሎ"
 (ማር. 3፥20-30፤ ሉቃ. 11፥14-23)

- 22 ዬካፓ ፑርታ ዓያኖ ዓርቄሞ ዛጋኒና ጌስታኒያ ዳንዳዑዋ ፔቴ" ዓሲ ዓሳ ዬሱሴ ባንሢ ዔኪ ሙኬኔ። ዬሱሴያ ዲዛ ፖሲሳዛ ዓሢ ዛጋኒና ጌስታኒያ ዳንዳዔኔ።
- 23 ዲማ"ና ዴራ" ቢያ ዲቃቲ ሄርሻዎ፡- «ሓይ ዳውቴ ናዓሢ ማዓንዳሞ?» ጌዔኔ።
- 24 ጋዓንቴ ፔርሴ ዓሳ ዬያ ዛጌ ዎዶ"ና፡- «ሃይ ዓሢ ፑርቶ ዓያኖ ኬሳ"ሢ ፑርቶ ዓያኖ ሱኡጋሢ ቢዔልዛቡሌ ዎልቆና ማዓንዳኣፓዓቲሞ» ጌዔኔ።
- 25 ዬሱሴ ዲያቶኮ ማሊያ ዔራዎ፡- «ፔቴ" ማዒባኣ ካኣቶ" ዓጪ ቢያ ላባ"ኔ፤ ዎላ" ፔቴ" ማዒባኣ ካታማታቶዋ ማኣሪ ዶዶዎሴ።
- 26 ፃላሄ ፃላሄ ኬሳ"ያ ማዔቶ ዎሊፓ ዶማዴኔ ጌይሢኬ፤ ያዲ ማዔቶ ካኣቲማ ዎይቲ ዶዳኒ ዳንዳዓይ?
- 27 ታኣኒ ፑርቶ ዓያኖ ኬሳ"ሢ ዲያቶኮ ሱኡጋሢ ቢዔልዛቡሌና ማዔቶ ዲንሢኮ ናኣታ" ዓይጎና ፑርቶ ዓያኖ ኬሳ"ይ? ዬያር ዲንሢ ናኣታ" ዲንሢዳ ዎጋንዳኔ።
- 28 ጋዓንቴ ፑርቶ ዓያኖ ታ ኬሳ"ሢ ጾኑሲ ዓያኖና ማዔቶ ጾኑሲ ካኣቲማ ዲንሢ ኮራ ሙኬኔ ጌይሢኬ» ጌዔኔ።

29 ዩሱስ ሃሣ፡- «ፔቴ" ዓሲ ፔቴ" ዋልቄና ዓኣ ዓሲ ቤርታዲ ቱኩ"ዋየ ዋልቆና ዓኣ ዓሣ ማኣሪ ጌሊ ዓኣ ባኮ ቡራኒ ዋይቲ ዲንዳዓንዳይ? ዋልቆሲ ቱኩ"ሣኮ ጊንፃ ዒዛኮ ዓኣ ባኮ ቡራኒ ዲንዳዓኔ።

30 «ታ ዓሲ ማዒባኣሣ ሲያ ታና ዒፃኔ፤ ታኣና ዋላ" ማዒ ዔኤቢ ቡኩሲባኣ ዓሲ ላኣላያ ማዓንዳኔ።

31 ዬያሮ ዓሲ ማዳ ዓይኅ ዳቢንቲ ማዔቶዋ፥ ጫሺ ቢያ ዒዛም ዓቶም ጌይንታንዳኔ፤ ታ ዒንሣም ጋዓኔ። ዓያና ጌኤሽ ጫሽካ ዓሲም ጋዓንቲ ዳቢንታ ዓቶም ጌይንታዓከ።

32 ዓሲ ናዓሣ ጫሽካሣም ቢያ ዳቢንታ ዓቶም ጌይንታንዳኔ፤ ዓያና ጌኤሽ ጫሽካሣም ቢያ ጋዓንቲ ሃያ ዓጮ"ይዳ ማዔቶዋ ሃጋኣ ዓጮ"ይዳ ዳቢንታ ዓቶም ጌይንቲንዲዋሴ» ጌዔኔ።

ቃራ ሚሣኮ ዓኣፓፓ ዔርቲያ
(ሉቃ. 6፥43-45)

33 ዩሱስ ሃሣ፡- «ሚሣ ቢያ ዓኣፓፓ ዔርታሣሮ ዒንሣኮ ኮሺ ሚሣ ዓኣቶ ኮሺ ዓኣፒ ዒንሣ ዴንቃንዳኔ፤ ፑርታ ሚሣ ዒንሣኮ ዓኣቶ ጋዓንቲ ፑርታ ዓኣፒ ዒንሣ ዴንቃንዳኔ፤

34 ዒንሣ ሃይ ሸኣኮ ናኣታ"! ዒንሣ ፑርታታ? ኮሺ ባኣዚ" ከኤዛኒ ዋይቲ ዲንዳዓይ? ዓይኅሮ ጌዔቶ ዓሲ ከኤዛ ባካ ዓሣኮ ዒናይዳፓ ኩሚ" ከሰከሣከ።

35 «ኮሺ ዓሲ ዒና" ዓኣ ኮሹሞይዳፓ ኮሺ ባኣዚ" ጌሰታኔ፤ ፑርታ ዓሲ ፔኤኮ ዒና" ዓኣ ፑርቱሞይዳፓ ፑርታ ባኣዚ" ጌሰታኔ።

36 ጋዓንቲ ታ ዒንሣም ጋዓኔ፤ ዓሳ ኮይሱዋ ባኮ ጌሰቲሣ ዛሎ" ቢያ ዓጮ"ይዳ ያኦሲ ዋጋ ከሎ"ና ያኦጪንታንዳኔ።

37 ዬይ ያዲ ማዓዛ ኔ ኮሺ ጌሰቲቴ ኮሺ ባኣዚ" ኔኤም ዋጊንታንዳኔ፤ ኔኤኒ ፑርታ ጌሰቲቴ ፑርታ ኔጊዳ ዋጊንታንዳኔ» ጌዔኔ።

ያኦሲ ዋልቄና ማዳንታ ዓከ ባኣዚ" ዛጋኒ ያኦጪንቲ ያኦጪሣ
(ማር. 8፥11-12፤ ሉቃ. 11፥29-32)

38 ዒማ"ና ሙሴ ዋኅ ዔርዛ ዓሶና ፔርሴ ዓሶና ዩሱስ ኮራ፡- «ዔርዛሣኦ፤ ኔኤኒ ያኦሲ ዋልቄና ማዳንታ ዓከ ባኣዚ" ማዳንቲ ኑ ዛጋኒ ኮዓኔ!» ጌዔኔ።

12:30 ማር. 9፥40፤ 12:32 ሉቃ. 12፥10፤ 12:33 ማጥ. 7፥20፤ ሉቃ. 6፥44።
12:34 ማጥ. 3፥7፤ 23፥33፤ 15፥18፤ ሉቃ. 3፥7፤ 6፥45። 12:38 ማጥ. 16፥1፤ ማር. 8፥11፤ ሉቃ. 11፥16።

39 ዲዚ ጋዓንቴ ዔያቶም፡- «ፑርታ ሃሣ ጉሙርቁንቴዋ ሃያ ዎዶ" ዓሳ ያኑሲ ዎልቁና ማዲንታ ዓኪ ባኣዚ" ዛጋኒ ኮዓኔ፤ ጋዓንቴ ያኑሲ ማሊያ ኬኤዛሢ፤ ዮናኣሴይዳ ማዲንቴ ዓኮ ባካፓ ባታዛ ሜሌ" ያኑሲ ዎልቁና ማዲንታ ዓኪ ባኣዚ" ዔያቶም ማዲንታዓኬ።

40 ዮናኣሴ ጴኤፖ ሞላሢ ጎጳ ሃይሃ ኬሊ" ዋንቴና ሮኦሪና ዴዔሢጉዲ ዓሲኮ ናዓሢ ዲኡፒዳ ሃይሃ ኬሊ" ሮኦሪና ዋንቴና ዴዓንዳኔ።

41 ኔኔዌ ካታሞ ዓሳ ዓጮ"ይዳ ያኑሲ ዎጋ ኬሎ"ና ሃያ ዎዶ" ዓሳይዳ ዎጋያ ማዓንዳኔ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ኔኔዌ ዓሳ ዮናኣሴ ኬኤዜሢ ዋይዜ ዎዶ"ና ደቢንቶ ዔሪ፥ ጎሞዎ ቡኡፃሢሮኬ። ያዲ ማዔቶዎ ሃሢ ዮናኣሴይዳፓ ባሼ ሃይካ ዓኣኔ።

42 ዓጮ"ይዳ ያኑሲ ዎጋ ኬሎ"ና ሳኣባ ዓጮ" ካኣቴላ ሃያ ዓሳ 0-ፃ ዎጋንዳኔ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ዲዛ ካኣቴ ሴሎሞኔኮ ዔራቶ ዋይዚ ዓጪ ዙልካፓ ሙኬያታሢሮኬ፤ ያዲ ማዔቶዎ ሴሎሞኔይዳፓ ባሼ ሃይካ ዓኣኔ» ጌዔኔ።

ፑርታ ዓያናኮ ገንሣ ማዒ ዓሲዳ ጌሊያ (ሉቃ. 11፥24-26)

43 ዬሱሴ ሃሣ፡- «ፑርታ ዓያና ዓሲዳፓ ኬሰኬ ዎዶ"ና ጌላንዳ ቤሲ ኮይ ኮይ ዋኣሢባኣ፤ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎ"ይዳ ሃንታኔ። ጋዓንቴ ጌሎንዶ ቤሲ ዴንቁዋሴ፤

44 ዬያሮ ታ ኬሰኬ ማኣሮ ማዒ ዓኣዳንዳኔ፤ ጋዓኔ። ማዒ ዒ ሙካ ዎዶ"ና ኬኤፃ ጉሪ ማዒ፥ ጌኤሽኪ፥ ጌኣጊ ዓኣንቴ ዴንቃኔ።

45 ዬካፓ ፑርቶ ዓያና"ሢ ዓኣዲ ዒዛይዳፓ ባሼ ፑርታ ሜሌ" ላንካይ ፑርታ ዓያና ቡኩሲ ዔኪ ሙኪ ዒዚ ቤርታ ዓኣ ዓሢዳ ጌሊ ዎላ" ናንጋኔ፤ ዬያሮ ዬያ ዓሢኮ ጋፒንፃ ናንጋ ቤርታኣሰካፓ ባሼ ፑርታ ማዓኔ። ሃያ ዎዶ" ፑርቶ ዓሳ 0-ፃ ማዓንዳ ባካ ዬያ ማላ ባኣዚ"ኬ» ጌዔኔ።

ዬሱሴኮ ዒንዶና ጌርሲንሢና (ማር. 3፥31-35፤ ሉቃ. 8፥19-21)

46 ዬሱሴ ዴሮ"ሞ ኬኤዛ ጎይሣ ዓኣንቴ ዒዛኮ ዒንዶና ጌርሲንሢና ዒዛና ጌሰታኒ ኮዒ ካራ" ሙኪ ዔቁኔ፤

12:39 ማቴ. 16፥4፤ ማር. 8፥12። 12:40 ዮና. 1፥17። 12:41 ዮና. 3፥5። 12:42 1ካኣቶ". ማ 10፥1-10፤ 2ዎኦሲ. ዓሃኬ 9፥1-12።

47 ዲሞና ዲኢካ ዓኣ ዓሶይዳፓ ፔቴ"ሰኬይ ዩሱሴ ኮሮይዳ፡- «ሃይሾ ኔኤኮ ዲንደና ገርሲንሢና ኔና ኮዲ ካራ" ዔቂ ዓኣኔ» ጌዔኔ። *

48 ዩሱሴ ጋዓንቴ፡- «ዲንዳ ታኣኮ ያናዳይ? ገርሲንሢያ ያናንሢዳይ?» ጌዲ ማሄኔ።

49 ዩያ ጌዔሰካፓ ኩጮና ዲዛኮ ጊንያ ሃንታ ናኣቶ" ባንሢ ዳዊ ዳዊ፡- «ታኣኮ ዲንደና ገርሲንሢና ሃይሾ ሃኣቶኬ፤

50 ጮሪንጮይዳ ዓኣ፣ ታ ዓዳሢ ዓይሢያ ኩንሣዘንሢ ሲያ ታኣኮ ገርሲንታ ገርንታ ዲንደንታ ዩያቶኬ» ጌዔኔ።

13

ዜርፆ ዜርቃሢ ኮኣኪንሃ (ማር. 4፣7-9፤ ሉቃ. 8፣4-8)

- 1 ዩኖ ኬሎ" ዩሱሴ ጋራፓ ኬሰኪ ባዘ" ዓጫ ደዔኔ፤
- 2 ሚርጌ ዳሬያ ዲዛ ኮይላ" ሙኪ ቡኬሢሮ ዋኣያና ፒንቆ ጎንጎይዳ ኬሰኪ ዳዔኔ፤ ዳራ" ጋዓንቴ ሲያ ባዘ" ዓጫ ዔቂኔ።
- 3 ዩካ ዲ ሚርጌ ባኣዚ" ኮኣኪንሢና ኬኤዛያ፡- «ፔቴ" ዓሲ ጎሽዳ ዜርሢ ዜርቃኒ ኬሰኬ፤
- 4 ዲዚ ዜርቃንቴ ፔቴ" ፔቴ" ዜርፆ ጎይያ ዓጫ ኬዳ"ዛ ካፓ ሙኪ ሙዔኔ።
- 5 ዓቴ" ዜርፆ ሚርጌ ዓጨባኣ፣ ሃኣሻ ቤሲዳ ኬዳ"ኔ፤ ዩኖ ቤዛ ሚርጌ ዓጨ ባኣሢሮ ዜርፆ ዑኬና ባቃሌኔ።
- 6 ማዔቶዋ ሳዓ ዓባዛ ሹሌ"ኔ፤ ፃጲ ሚርጌ ዳኪባኣሢሮዋ ማሌኔ።
- 7 ዓቴ" ዜርፆ ሃሣ ዓንጊሢ ቶሻ ባኣካ ኬዳ"ኔ፤ ዓንጊያ ቶሻ" ዑጋያ ባቃሎ ባይዜኔ።
- 8 ሃሣ ዓቴ" ዜርፆ ኮሽ ቤሰካ ኬዲ" ባቃሌ ዋደ"ና ሚርጌ ካጭ፤ ፔቴ"ዛ ጭታ ባጌላ ላሂ"ታሚ" ዓቴ"ዛ ሃይሢታሚ" ዓኣፒ ዓኣፔኔ።
- 9 ዩያ ዋይዛ ዋይዚ ዓኣሢ ዋይዘንጎ!" ጌዔኔ።

ዩሱሴ ኮኣኪንሃና ኬኤዚሴ ባኮ (ማር. 4፣10-12፤ ሉቃ. 8፣9-10)

10 ዩካፓ ዲዛኮ ጊንያ ሃንታዘንሢ ዩሱሴ ኮራ ሙካያ፡- «ዓይጎሮ ዳሮ"ሞ ኔ ኮኣኪንሢና ኬኤዛይ?» ጌዔኔ።

* 12:47 ፔቴ" ፔቴ" ሚናኣ ማፃኣፖኮ ፓይ. 47 ባኣሴ። 13:2 ሉቃ. 5፣1-3።

11 ዲዚ ዔያቶም፡- «ዲንሢም ጩሪንጩ ካኣቱሞ ዛሎ" ዓኣሺንቴ ባኮ ዛላ ዔራኒ ዔራቶ ጾኦሊዳፓ ዲንጊንቴኔ፤ ዔያቶም ጋዓንቴ ዲንጊንቴባኣሴ።

12 ዔኤቢ ዓኣሢም ቃሲ" ዲንጊንቴም ሚርጋንዳኔ፤ ዳካ" ዓኣሢዳፓ ጋዓንቴ ዲማ" ዳኮ" ዓኣማታዎ ዔኪንታንዳኔ።

13 ዛጋዎ ዴንቁዎያ፡ ዋይዛዎ ዒና ዔኩዎያ ሃሣ ጳቂሱዎያ ማዔሢሮ ዔያቶም ታ ኮኣኪንሢና ኬኤዛኔ።

14 ዩይያ ጾኦሊ ማሊያ ኬኤዛ ዒሲያሴ ዛሎ"ና፡- ጳይዚ ዲንሢ ዋይዛኔ

ጋዓንቴ ዲንሢ ጳቂሡዋሴ፤ ዛጊያ ዲንሢ ዛጋኔ ጋዓንቴ ዲንሢ ዒና ዔኩዋሴ።

15 ዓይጎሮ ጌዔቶ ሃይ ዴራ" ዒኖ ፔኤሲ" ደጩሴኔ፤ ዋዮዎ ዔያታ ዓርቄኔ፤ ዓኣፖዎ ዲኡሜኔ።

ያዲ ማዒባኣያታቴ ዓኣፖና ዔያታ ዛጊ ዋዮና ዋይዚ ዒኖና ማሊ ታ ባንሢ ዔያታ ማዒም

ሄኤዶ ታ ዔያቶ ዳቂሺያ ናንዳንቴኬ» ። ጌይንቴ ኬኤዚንቴሢ ዔያቶይዳ ኩማንዳኔ።

16 ዩሱሴ ሃሣ፡- «ዲንሢ ጋዓንቴ ዓኣፓ ዲንሢኮ ዛጋሢሮ፡ ዋያኣ ዲንሢኮ ዋይዛሢሮ ዲንሢ ባሊቲና ዓኣያኬ።

17 ጎኔ ታ ዲንሢም ጋዓኔ፤ ሚርጌ ጾኦሊ ማሊያ ኬኤዛዘንሢና ፃሎ"ንሢና ዲንሢ ሃሢ ዛጋሢ ኮዔያታዎ ዛጊባኣሴ። ዲንሢ ዋይዛሢ ዔያታ ዋይዛኒ ኮዔያታዎ ዋይዛኒ ዳንዳዒባኣሴ» ጌዔኔ።

ዜርያ ኮኣኪንሢኮ ቡሊ"ያ ዩሱሴ ኬኤዜሢ (ማር. 4፡13-20፤ ሉቃ. 8፡11-15)

18 ዩካፓ ዩሱሴ፡- «ዓካሪ፡ ዲንሢ ዜርያኮ ኮኣኪንሢ ቡሊ"ያ ዋይዘዋቲ፤

19 ጎይያ ዓጫ ኬዴ" ዜርያ ዳዋሢ፡- ጾኦሊ ካኣቱሞ ቃኣሎ" ዋይዚ ዒና ዔኩዋ ዓሶኬ፤ ቤዘና ፃላሃ ሙኪ ዒና" ዜርቂንታ ቃኣሎ" ዔካኔ።

13:12 ማቴ. 25፡29፤ ማር. 4፡25፤ ሉቃ. 8፡18፤ 19፡26። 13:15 ዒሲ. 6፡9-10። 13:17 ሉቃ. 10፡23-24።

20 ሃኦች ሳይደዳ ዜርቁንቴ ዜርጻላ ደቀሁ፡- ቃኦሎ" ዋይዞ ዋዛና ጉሙርቁ ዔካ ዓሶኬ።

21 ማዔቶዋ ደካ" ዋደሮ ማዓንዳፓዓቴም ፃጺ ዔይቶኮ ባኦሴ፤ ዩያሮ ቃኦሎ" ዛሎ"ና ማቶና ዒደንጉቴ ዳኪንጉሂ ሄሌ" ዋደ"ና ዑከና ዔይታ ደቢንታኔ።

22 ዓንጊያ ቶሾ" ባኦካ" ዜርቁንቴዛ ደቀሁ፡- ቃኦሎ" ደካ" ዋደሮ ዋይዞ ዓሶኬ፤ ያዲ ማዔቶዋ ሃያ ዓጮ" ዛሎ" ማሊ ማታዲሂና ቆሎ" ናሹሞና ዒና" ጌሊ ቃኦሎ" ዋሊ"ሳሂሮ ዓኦፑዋዎ ዓታኔ።

23 ኮዡ ሳይደዳ ዜርቁንቴዛ ደቀሁ፡- ቃኦሎ" ዋይዚ ዒና ዔካ ዓሶኬ፤ ዩያታ ዓኦፕ ዓኦፓኔ፤ ፔቴ"ዛ ጻኤታ፡ ባጌላ ላሂ"ታሚ" ዓቴ"ዛ ሃይሂታሚ" ዓኦፓኔ» ጌዔኔ።

ዓዣሂ ኮኦኪንሃ

24 ዩያጉዲ ሃሃ ዩሱሴ ማሌ" ኮኦኪንሂ፡- «ጫሪንጮ ካኦቴማ ጎሺዳ ጌኤሺ ዜርሂ ዜርቁ ዓሲ ማላኔ፤

25 ዓሳ ቢያ ላሃ ዋደ"ና ሞርኬ ሙካዎ ባርኝ ባኦካ" ዓዣ ዜርቁ ዓኦጳኔ።

26 ባርቻ ባቃሊ ፑርቃዛ ዓዣሂ ባኦካ" ጴጳኔ።

27 ዩያሮ ጎዡ ዓደኮ ማዳ ዓሳ ዒዛ ኮይላ" ሙካዎ ሳዳሂዮ! ኔ ጎዡደዳ ጌኤሺ ዜርሂ ኔ ዜርቁባኦዳ? ሂዳዎ ዓዣሂ ዓንካፓ ኬሰኬይ? ጌዔኔ።

28 ዒዚ ማሃዎ ለሃ ማዳሂ ሞርካሂዋይ! ዔይቶም ጋዓዛ፡ ማዳ ዓሳ ሂዳቴ ዳንዲ ኑ ዓዣሂ ሃርማንዳጉዲ ኔ ኮዓ? ጌዔኔ።

29 ዒዚ ጋዓንቴ ለዔይዔ! ዓይጎሮ ጌዔቶ ዓዣሂ ዒንሂ ሃርማ ዋደ"ና ባርኝ ዋላ" ቱጋንዳኔ።

30 ዩያሮ ሃሹ"ዋቴ፤ ባርቻ ማንጻንታ ዋደ" ሄላ"ንዳኦና ባርኝንታ ዓዣሂንታ ዋላ" ዑጎንጎ፤ ማንጻንታ ዋደ"ና ጋዓንቴ ማንፃ ዓሶም ዓዣሂ ቤርታዲ ቱጊ ታሚና ሚቹንታንዳጉዲ ናኦራ ናኦራ ቱኩ"ዋቴ፤ ባርኝ ጋዓንቴ ማንጻ ታኦኮ ኮሮይዳ ዋሁዋቴ ሂዚ ታ ጋዓንዳኔ» ጌዒ ዔይቶም ኬኤዜኔ።

ሴናፒጮ ጌይንታ ደኮ" ዜርጻሎ ኮኦኪንሃ
(ማር. 4፡30-32፤ ሉቃ. 13፡18-19)

31 ዩሱሴ ሃሃ ማሌ" ኮኦኪንሂ፡- «ጫሪንጮ ካኦቴማ ፔቴ" ዓሲ ጎሺዳ ዜርቁ፡ ሴናፒጮ ጌይንታ ደኮ" ዜርጻሎ ማላኔ፤

32 ዲዛ ዜርሢያዳገ ቢያ ዳካ"ኬ፤ ባቃሊ ዑጌ ዎድ"ና ጋዓንቴ ቱኩ"ና ሚያይዳገ ቢያ ባሼ፣ ዴኤፒ ሚሢ ማዓኔ፤ ሃሣ ካገኝ ዲዛኩ ካኣፖይዳ ማኣሪ ማዢ ዴዓኔ» ጌይ ኬኤዜኔ።

ሙኑቆ ፃኣዛ ኮኦኪንሃ
(ሉቃ. 13፡20-21)

33 ሃሣ ዔያቶም ዩሱሴ፡- «ጫሪንጮ ካኣቱማ ፔቱ" ላኣሊ ሃይሃ ሻምባ ዲርኮና ዲኢሊዳ ዋሃ ሙኑቃ ፃኣዛ ማላኔ፤ ዩና ሙኑቆ ፃኣዛ ሙኑቆ ቢያሢ ዔቁሳኔ» ጌዒ ኬኤዜኔ።

ኮኦኪንሃና ዩሱሴ ኬኤዚሴ ባኮ
(ማር. 4፡33-34)

34 ዩሱሴ ዩና ባኮ ቢያ ኮኦኪንሢና ዴሮ"ም ኬኤዜኔ፤ ኮኦኪንሢ ባኣያ ዓይጎ ባኣዚ"ያ ዔያቶም ኬኤዚባኣሴ።

35 ዩይ ያዲ ማዔሢ፡-
«ሃይሶ ታኣኮ ታ ኮኦኪንሢና ኬኤዛንዳኔ፤
ዓጫ" ማዢንቴሢያዳገ ዓርቃዎ
ዓኣሺንቴ ባኣዚ" ታ ኬኤዛንዳኔ»

ጌይንቴ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛሢ ዛሎ"ና ፃኣፒንቴሢ
ኩማ"ንዳጉዲኬ።

ዩሱሴ ዓዣሢ ኮኦኪንሃ ቡሌ"ሢ

36 ዩካገ ዩሱሴ ዴሮ" ሃሺ" ኬኤዎ ጌሌኔ፤ ዒዛኮ ገንዖ ሃንታዞንሢ ዒዛ ኮራ ሙኪ፡- «ጎዡኮ ዓዣሢ ኮኦኪንሃ ቡሌ"ዎ ኑም ኬኤዜ» ጌዔኔ።

37 ዩሱሴ ማሃዎ፡- «ጌኤዡ ዜርዎ ዜርቄሢ ዓሲ ናዓሢኬ፤

38 ጎዡ ሃያ ዓጮ"ኬ፤ ጌኤዡ ዜርዎ ያኦሲ ናኣቶ"ኬ፤ ዓዣሢ ጋዓንቴ ፃላሄ ናኣቶ"ኬ፤

39 ዓዣሢ ዜርቄሢ ሞርካሢ ፃላሄኬ፤ ባርቾ ማንዲዎ ዓጮ"ኮ ጋፒንዎኬ፤ ማንዎ ዓሳ ያኦሲ ኪኢታንቾኬ።

40 ዓዣሢ ቱጊ ቡኩሲ ታሞይዳ ሚቾሢጉዲ ዓጮ"ኮ ጋፒንዎና ያዲ ማዓንዳኔ።

41 ዓጮ"ኮ ጋፒንዎ ዎድ"ና ዓሲኮ ናዓሢ ፔ ኪኢታንቾ ዳካንዳኔ፤ ዔያታኣ ዓሶ ዳቢሻዞንሢና ፑርቶ ማዳዞንሢ ቢያ ዒዛ ካኣቱሞይዳገ ቡኩሲ ኬሳ"ንዳኔ።

42 ዩካገ ዴኤፖ ታሞይዳ ዓጋንዳኔ፤ ዒኢካ ዩኤፒና ዓቺ ዳይሢና ዔያቶም ማዓንዳኔ።

43 ዲሎ"ንህ ጋዓንቴ ፔ ዓዳህ ካአቱሞይዳ ዓቢጉዲ ፖዓንዳኔ፤ ዋይዛ ዋይዚ ዓአህ ዋይዘንጎ!" ጌዔኔ።

ዓአሺንቴ ቆሎ ኮኦኪንህ

44 ሄሊ"ሳዖ ዩሱሴ፦ «ጫሪንጮ ካአቱማ ጎሺ ሳዛይዳ ዓአቸና ባአዚ" ማላኔ፤ ፔቴ" ዓሲ ዩኖ ባኬሎ ዴንቃዖ ማሂ ጊንህ ዓአቸኔ፤ ሚርጌ ዎዛዴሂሮ ዴንዲ ዓአ ባኮ ቢያ ሻንቸ ዩኖ ጎከሎ ሻንቄኔ» ጌዔኔ።

ሚዛጰ ሹጮኮ ኮኦኪንህ

45 ላሚ ሃሃ ዩሱሴ፦ «ጫሪንጮ ካአቱማ ኮሺ" ሚዛጰ፣ ሹጮ ሻንቃኒ ኮዓ ኮርሞ ዓህ ማላኔ፤

46 ዩይ ኮርማ ዓህ ሚርጌ ቦንቸንታ ኮሺ" ሚዛጰ ሹቸ ዴንቄ ዎድ"ና ዴንዲ ዓአ ባኮ ቢያ ሻንቸ ዩኖ ሹጮሎ ሻንቄኔ» ጌዔኔ።

ሞላህ ዓርቆ ርኦጮ ማላ ሱዞ ኮኦኪንህ

47 ሃሃ ዩሱሴ፦ «ጫሪንጮ ካአቱማ ባዘ"ይዳ ዓጊንቴ ሞላህ ዓርቆ ርኦጮ ማላ ሱዞ ማላኔ፤ ዩና ዲማ ዲማ ሞላህ ቢያ ዓርቃያኬ።

48 ሞላህ ጌሊ ዓርቂንቲ ኩሜ" ዎድ"ና ሞላህ ዓርቃ ዓሳ ዩኖ ሱዞሎ ባዘ"ፓ ጎቹ ዓጮ ኬሲ"ጋፓ ዴዒ ኮዦ ኮዦ ቁሪ ዔካዖ፣ ፕርቶ ጋዓንቴ ዒኢካ ኬኤሪ ሃሻ"ኔ።

49 ዓጮ"ኮ ጋፒንዖ ዎጎ ኬሎ"ና ያዲ ማዓንዳኔ፤ ያኦሲኮ ኪኢታንቻ ሙኪ ጎሞ ዓሶ ጌኤዦይዳፓ ቁሪ፣

50 ባይቁዎ ታሞይዳ ዓጋንዳኔ፤ ዒኢካ ዩኤፒና ዓቸ ዳይሂና ማዓንዳኔ» ጌዔኔ።

51 ላሚ ሃሃ ዩሱሴ፦ «ዩይ ኮኦኪንህ ቢያ ዒንሂሞ ዔርቲያ?» ጋዓዛ፣ ዔያታኦ «ሂዮ» ጌዔኔ።

52 ዒዚያ፦ «ጫሪንጮ ካአቱሞኮ ዓአሺንቴ ባኮ ኮሺ" ዔራ ዓሲ' ያኣፒ ዓርቆና ዓኮና ጨሞ ባኮናፓ ዔሪ ዔሪ ኬሳ"፣ ሙሴ ዎጎ ዔርዛ ዓሲጉዲኬ» ጌዔኔ።

**ዩሱሴ ናዚሬቴይዳ ዒዳንቴህ
(ማር. 6፡1-6፤ ሉቃ. 4፡16-30)**

53 ዩሱሴ ዩንህ ኮኦኪንህንህ ኬኤዚ ኩርሴሰካፓ ዩኖ ቤዛፓ ዴንዳኔ።

54 ፔ ዓጮ" ናዚሬቴ ካታሞዎ ሙኪ፣ ዒኢካ ዓይሁድ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዛ ዔርዛንቴ ዒዛሲ ዋይዛ ዓሳ ቢያ ዲቃቲ ሄርሻዮ፦

«ሃይ ዓሢ ሃያጉዳ ዔራቶና ያኦሲ ዎልቄና ማዲንታ ዓኮ ባኮና
ዓንካፓ ዔሬይ?»

55 ሃይ ሚያ ዓርሳ ሃአማ"ሢ ናኣዚ "ቱዎዓዳ? ዒንዳ ዒዛኮ
ማይራሞቱዎዓዳ? ሃሃ ጌርሲንሢያ ዒዛኮ ያይቆኦቤንታ ዮሴፔንታ
ሓሣ ሲሞኦኔንታ ዪሁዳንታቱዎዓዳ?

56 ጌርንሢ ዒዛኮ ቢያ ኦኦና ዎላ"ቱዎዓዳ? ዓካሪ ሃይ ዓሢ ሃያ
ቢያ ዓንካፓ ዔሬይ?» ጋዓያ፡

57 ዒዛ ጎናሲ ጉሙርቁዎ ዮሺ"ኔ።

ዬሱሴ ጋዓንቱ፡- «ያኦሲ ማለሢ ከኤዛሢ ፔ ዓጮ"ና ፔ ማአር
ዓሶና ባኣካ" ቦሂንታኔ፤ ጋዓንቱ ማሌ" ቤሲዳ ቦቦንቸንታኔ»
ጌዔኔ።

58 ዔያታ ጉሙርቁ ጎናሲ ዔኪባኣሢረ ዬሱሴ ዒኣካ ሚርጌ
ያኦሲ ዎልቄና ማዲንታ ዓኪ ባኣዚ" ማዲባኣሴ።

14

ማሰካ ዮሐንሴኮ ሃይቦ"

(ማር. 6፡14-29፤ ሉቃ. 9፡7-9)

1 ዬኖ ዎድ"ና ጌሊላ ዓጮ" ዎይሣ ሄርዲሴ ዬሱሴ ማዳ ባኮ
ዛሎ" ዎይዚ፡

2 ዒዛኮ ደንዘ ኮራ፡- «ያኣዳ ማዔቶ ማሰካ ዮሐንሴ ሃይባ"ፓ
ዔቁ ሙኬኔ ጌይሢኬ፤ ሃይ ቢያ ማዲንታ ዓኮ ባካ ማዲንታሢ
ዬያርኬ» ጌዔኔ።

3 ዬያኮ ቤርታ ሄርዲሴ ዒዛኮ ጌርሲ ፒልጶሴ ማቾ፡ ሄርዲያዳ
ዔኬ ዛሎ"ና ዮሐንሴ ዓይሢ ቱኡዘ ማአራ ቱኬ"ኔ።

4 ዮሐንሴ ዒ ቱኪ"ሴሢ፡- «ኔኤኒ ዒዘ ዔካንዳያ ዎጋ
ዓይሱዎሴ» ጌዔሢርኬ።

5 ዬያር ሄርዲሴ ዮሐንሴ ዎዳኒ ኮዔኔ፤ ጋዓንቱ ዓይሁድ ዓሳ
ዮሐንሴ ያኦሲ ማለሢ ከኤዛያ ማሂ ዛጋሢር ዒ ዒጊጨኔ።

6 ፔቱ" ከሊ" ሄርዲሴ ፔኤኮ ሾይንቱ ከሎ" ቦንቻንቱ
ሄርዲያዳ ናኣ ሙኖም ዔኤሊ"ንቱ ዓሶ ቤርታ ሙኪ ኮርጋያ
ሄርዲሴ ዎዛሴኔ።

7 ዬያር ሄርዲሴ ናዔሎም፡- «ኔ ኮዓ ባኣዚ" ታና ያኦጨ፤ ታ
ኔኤም ዒንጋንዳኔ» ጌዒ ዒዘም ጫኣቄኔ።

8 ዬካፓ ዒዛ ዒንዳ ዒዘ ዘሬም፡- «ማሰካ ዮሐንሴኮ ቶኦኮ ሃሢ
ታኣም ጎንጊዳ ዓጊ ዒንጌ» ጌዔኔ።

9 ይያ ዋይዛያ ካኣቲ ኮሺ" ያዩኔ፤ ማዕቶዋ ዒ ዓሶ ቤርታ ዒዛም ጫኣቄሢሮ ዮሐንሴኮ ቶኦካ" ዒዛም ዒንገንታንዳጉዲ ዓይሣኔ።

10 ይያሮ ዓሲ ዳኪ ማሰካ ዮሐንሴኮ ቶኦካ" ቱኦዞ ማኣራ ቲቂሲ፥

11 ቲቂንቴ ቶኦካ" ጎንጊዳ ዓጊ ዔኪ ሙኪ፥ ናዔሎም ዒንጌም ዒዛ ዔኪ ዒንደም ዒንጌኔ።

12 ዩካፓ ዮሐንሴኮ ገንፆ ሃንታ ናኣታ" ሙኪ ዒዛኮ ሌዞ ዔኪ ዲኦካፆ ዳንዲ ዩያ ባኮ ዩሱሴም ኬኤዜኔ።

ዩሱሴኮ ደንጎ ሺዮ ዓሶ ሙኡዚ"ያ (ማር. 6፥30-44፤ ሉቃ. 9፥10-17፤ ዮሐ. 6፥1-14)

13 ዩሱሴ ዮሐንሴኮ ሃይቦ" ዋይዜ ዎዶ"ና ዋኣፆና ፒንቆ ጎንጎ ቶገ፥ ዓሲባኣ ዔፍ ቤሲ ፔኤሮ ሌሊ ዳዓኒ ዓኣዳኔ፤ ዴራ" ጋዓንቲ ዩያ ዋይዛያ ዔያታ ዓኣ ካታማ"ፓ ኬሰኪ ኬሰኪ ቶኪና ዒዛ ገንፆ ዒ ዓኣ ቤዞ ዓኣዳኔ።

14 ዩሱሴ ዋኣፆና ፒንቆ ጎንጋፓ ኬዴ" ዎዶ"ና ማርጌ ዴሬ ዛጋፆ ዔያቶ ማጨገቴ፤ ዔያቶ ባኣካ"ፓ ሃርጌ ዓሶዎ ፖዒሴኔ።

15 ሳዓ ዓማ"ዛ ዒዛኮ ገንፆ ሃንታ ናኣታ" ዒዛ ኮይላ" ሙካፆ፡- «ሃይ ቤዞ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎ"ኬ፤ ሳዓ ሃሢ ዓማሢሮ ዴራ" ሃያ ኮይሎ"ይዳ ዓኣ ጉርዶ ዳንዲ ፔኤኮ ሙዎንዶ ባኣዚ" ሻንቃንዳጉዲ ዔያቶ ዳኬ» ጌዔኔ።

16 ዩሱሴ ጋዓንቲ፡- «ዒንሢ ዔያታ ሙዓንዳ ባኣዚ" ዒንጉዎቲ፤ ዔያታ ዳንዶፓ» ጌዔኔ።

17 ዩሱሴኮ ገንፆ ሃንታ ናኣታ"፡- «ኦኡኮ ሃሢ ሃካ ዓኣዞንሢ ደንጎ ካሣና ላምፆ ሞሎና ሌሊኬ» ጌዔኔ።

18 ዩሱሴያ፡- «ሃንዳ ዓኣዞንሢ ታኣም ዔኪ ዩዑዎቲ» ጋዓፆ፡

19 ዴራ" ቡጫ" ዳዓንዳጉዲ ዓይሣኔ፤ ዩካፓ ደንጎ ካሃንሢና ላምፆ ሞሎንሢና ዔኪ ሌካ ጫሪንጮ ባንሢ ዛጊ ያኦሲ ሺኢቃፆ ካሃ ቡንፂ ዒዛኮ ገንፆ ሃንታዞንሢም ዒንጋዛ ዔያታኣ ዴሮ"ም ዒንጌኔ።

20 ዩካፓ ቢያሢ ሙዒ ሚሸኬኔ፤ ዓቲ" ደምቦ ዒዛኮ ገንፆ ሃንታዞንሢ ታጶ ላምፆ ዴኤፒ ሌማቲ ኩሙሢ ዔኬኔ።

21 ዩያ ካሃ ሙዔ ዓሳ ላኣሎና ናኣቶ"ና ፓይዲንቲባኣንቲ ዓቲንቃ ሌሊ ደንጎ ሺያ ዓሲ ማዓያኬ።

ዩሱሴኮ ባዞ" ዑፃ ሃንቲያ (ማር. 6፥45-52፤ ዮሐ. 6፥15-21)

22 ዩካፓ ዩሱሴ ጊንፆ ሃንታዘንሚሞ፡- «ታኣኒ ዓሶ ሳራሢ ዳካንዳኣና ዋኣፆና ፒንቆ ጎንጎ ቶጊ፥ ቤርታ ባዘ" ሱኮ ፒንቁዋቱ» ጌራ ዓይሣኔ።

23 ደሮ" ዒ ዳኬሢኮ ጊንፆ ፔኤሮ ሸኢቃኒ ዲኮ" ኬሰካፆ ሳዓ ዓማንቴያ ዒ ዒኢካ ዓኣኔ።

24 ዩማና ናኣታ" ዓኣ ዋኣፆና ፒንቆ ጎንጌላ ሳዓፓ ባዘ" ሳዘ" ጌሊ ዓኣንቴ ዴኤፒ ዋኣሢ ጉዳ ቤርቶ ዛሎ"ና ዠባርሻሢሮ ጎንጌላ ሴካ ሃንጋ ጌራ ሚርጌ ዓጊፆኔ።

25 ዲሞኮ ባራሪ ኮይዳ ቁኢቃ ዎዴ ማዓኣና ዩሱሴ ባዘ" ዑፆ ቶኪና ሃንቲ ሙኩኔ።

26 ዒዛኮ ጊንፆ ሃንታ ናኣታ" ባዘ" ዑፆ ዒ ሃንቲ ሙካሢ ዛጊ ሚርጌና ዲቃቲ ዒጊጫዎ፡- «ሃይ ዔኤገፔኬ!» ጌራ ዒላቲኔ።

27 ዩሱሴ ዒማ"ና፡- «ዒንሢ ዎይታይ ዒጊጪፖቴ፤ ታናኬ!» ጌዔኔ።

28 ጳዒሮሴ ጋዓንቴ፡- «ጎዳሢዮ! ኔናታቶ ዋኣፆ ዑፆ ሃንቲ ኔ ባንሢ ታ ሙኮም» ጌዔኔ።

29 ዒዚያ፡- «ሃኒ ሙኩ!» ጌዔኔ። ዩካፓ ጳዒሮሴ ዋኣፆና ፒንቆ ጎንጎይዳፓ ኬዲ" ዋኣፆ ዑፆ ዩሱሴ ባንሢ ዓኣዲሢ ዓርቁኔ።

30 ጋዓንቴ ዴኤፖ ዠባር ዒ ዛጌ ዎድ"ና ዒጊጫኔ፤ ዩካፓ ዋኣፆይዳ ዔኤዲንቲሢ ዓርቃዎ፡- «ጎዳሢዮ፥ ታና ዓወሱ!» ጌይ ዒላቲኔ።

31 ዩሱሴ ዩማና ኩጮና ዒዛ ዓርቃዎ፡- «ኔኤኒ ጉሙርቁፆ ፓጮሢ ሃይ፥ ዓይጋ ኔ ሂርጌይ?» ጌዔኔ።

32 ዩካፓ ዩሱሴና ጳዒሮሴና ጎንጎ ጋር ጌሌ ዎድ"ና ዠባራ ዠባርሺፆ ሃሺ"ኔ።

33 ዒማ"ና ዋኣፆና ፒንቆ ጎንጎ ጋራ ዓኣዘንሢ ሲያ፡- «ጎኔ ኔ ፆኦሲ ናይኬ!» ጌይ ዩሱሴም ዚጌኔ።

ዩሱሴ ጌንሴሬፆይዳ ሃርጊንቴ ዓሶ ፓሢሢ
(ማር. 6፥53-56)

34 ዩሱሴና ዒዛኮ ጊንፆ ሃንታዘንሢና ባዘ" ፒንቁ ጌንሴሬፆ ዓጮ" ሄሌ"ኔ።

35 ዩኖ ዓጮ"ይዳ ዓኣ ዓሳ ዒ ዩሱሴ ማዔሢ ዔሬ ዎድ"ና ኮይላ" ዓኣ ዓጮ" ዓሲ ዳኪ ሃርጊንቴ ዓሶ ዒዛ ባንሢ ዔኪ ሙኡሴኔ።

36 ሃርጊንቴ ዓሳ ዒዛኮ ዓፒሎ ዓጮ ዔያቶ ዓርቁሳንዳጉዲ ዒዛ ሸኢቃዎ፥ ካኣሜዘንሢ ሲያ ዔያቶኮ ዓኣ ደርዓሰካፓ ፖዔኔ።

15

ዓይሁድ ዓሰኮ ዓደንሢ ዎጎ (ማር. 7፡1-13)

1 ዩካፓ ዩሩሳሌሜይዳፓ ሙኬ ፔርሴ ዓሰና ሙሴ ዎጎ ዔርዛዘንሢና ዩሱሴ ኮራ ሙካዎ፡-

2 «ኔኤኮ ጊንፆ ሃንታዘንሢ ኑ ዓደንሢ ዎጎ ዓይጎር ካፑዋይ? ሃሣ ዔያታ ሙዎ ሙዓሢያ ኩጮ ማሰቱዋዎኬ» ጌዒ ያኦጩኔ።

3 ዩሱሴ ዔያቶም ማሃዎ፡- «ዒንሢ ዒንሢኮ ዎጎ ካፓኒ፣ ያኦሲ ዓይሢያ ዓይጎር ዒንሢ ሃሻ"ይ?

4 ዩይ ዓይሢያ ያኦሲ «ኔኤኮ ዓደና ዒንደና ቦንቹ፤ ዓደ ሃሣ ዒንደ ጫሽካሢ ሲያ ሃይቢና ዎጊንታንዳኔ» ጋዓሢኬ።

5 ዒንሢ ጋዓንቱ ፔቱ" ዓሲ ዓደታቲያ ዒንደ ታጊዳፓ ዒንሢ ዴንቃንዳ ማእዳሢ ታኣኒ ያኦሲም ዒንጎ ባኣዚ" ማሢ ዒንጌኔ» ጌዔቶ።

6 ዩይ ዓሢ ዓደታቶዋ ዒንደ ቦንቻኒ ዒዛ ኮይሱዋሴ ዒንሢ ጋዓኔ፤ ዩያር ዒንሢኮ ዳምቦ ደዲሻኒ ጌዒ ያኦሲ ቃኣሎ" ዒንሢ ሃሻ"ኒ፤

7 ሃይ ዒንሢ፣ ዲሎ"ቱዋታዎ ፔና ዲሎ"ኬ» ጋዓ ዓሳ! ዒሲያሴ ዒንሢ ዛሎ"፡-

8 «አይ ዳራ" ዳንጎና ታና ቦንቻኔ፣ ዒና" ጋዓንቱ ታጊዳፓ ሃኬያኬ፤

9 ዓሲ ኬሴ" ዎጌና ዳምቤና ያኦሲ ዎጌ ማሢ ዔርዚ ዔርዚ ጉሪ ታና ዔያታ ካኣሽካያ ማላኔ» ። ጌዒ ኬኤዜሢ ፒዜኬ።

ዓሲ ጌኤሺቱዋያ ማሃ ባኣዚ" (ማር. 7፡14-23)

10 ዩካፓ ዩሱሴ ዳር" ፔ ባንሢ ዔኤላ"ዎ፡- «ዒና ዔከ ዋይዙዋቲ፤

11 ዓሲ ጌኤሺቱዋያ ማሃሢ ዓሲዳፓ ኬሰካ ባኣዚ" ማሃንዳፓዓቲም ዙልካፓ ዳንጋና ጌላ ባኣዚ"ቱዋሴ» ጌዔኔ።

12 ዩካፓ ዒዛኮ ጊንፆ ሃንታ ናኣታ" ዒዛ ባንሢ ሙካዎ፡- «ፔርሴ ዓሳ ዩያ ኔ ጌዔ ባኮ ዋይዚ ዒኔ ዲጴሢ ኔ ዔሪያ?» ጌዔኔ።

15:4 ኬሲ. ማፃ 20፡12፤ 21፡17፤ ላሚ. ዎማ 5፡16፤ ሌዊ. ዓኬ 20፡9። 15:9 ዒሲ. 29፡13።

13 ዲዚ ጋዓንቴ፡- «ታኣኮ ጫሪንጮ ዓዳሢ ቱኪ"ባኣ ሚሢ ሲያ ቱጊንታንዳኔ፤

14 ዔያታ ዓኣፒ ባይቄያ ሃሃ ዓኣፒ ባይቄ ዓሶኮ ዓርና ማዔሢር ዔያቶ ባኣዚ" ሃሹ"ዎቱ፤ ዓኣፒ ባይቄ ዓሲ ዓኣፒ ባይቄያ ዔኪ ዓኣዲያ ማዔቶ ላምጎንሢ ዎሊ ዔኪ ዔቴይዳ ሎኦማንዳኔ» ጌዔኔ።

15 ጳጳርሴ ዩሱሴ ኮራ፡- «ዬኖ ኮኣኪንሦኮ ቡሊ"ዎ ኑም ኬኤዜ» ጌዔኔ።

16 ዩሱሴ ዔያቶም፡- «ዲንሢያ ሃኖ" ሄላ"ንዳኣና ማሊ ጳቂሠቶያዳ?

17 ዲንጋና ሊካ ጌላ ባኣዚ" ሲያ ጎጾ ኬዳ"ዎ ጊንሣ ዙሎ" ኬሰካሢ ዲንሢያ ዔራዎዳዳ?

18 ዲንጋና ኬሰካ ባኣዚ" ጋዓንቴ ዲናይዳፓ ኬሰካኔ፤ ዓሲ ጌኤሽቱዎያ ማሃሢ ዩያኬ።

19 ፑርታ ማሊሢ፣ ዓሲ ዎዲሢ፣ ዓኒ ሃሃ ማቾ ማዒ ባኣያና ላሃሢ፣ ኮይሱዎ ጎይሢና ዘኣሰካ ኮኣሚሢ፣ ዉሱዎ፣ ሉኡዙዎ፣ ዓሲ ፑሽኪሢ፣ ዩይ ሲያ ዓሲ ዲናይዳፓ ኬሰካኔ።

20 ዓሲ ጌኤሽቱዎያ ማሃሢ ዩያጉይ ባኮ ማዓንዳፓዓቴም ማሰቲባኣ ኮቲና ሙዲሢቱዎሴ» ጌዔኔ።

ካኣናኔ ዓጮ" ላኣሌሎኮ ጉሙርቂዎ (ማር. 7፥24-30)

21 ዩሱሴ ዩካፓ ጳርሴና ሲዶና ጎዎ ዓጮ" ዓኣዳኔ፤

22 ዩኖ ዓጮ"ይዳ ፔቴ" ካኣናኔ ዓጪ ላኣሊሰኬና ዩሱሴ ኮራ ሙካዎ፡- «ዳሙቴ ናዓሢዮ፣ ታ ጎዳ! ሃዳራ ታና ማኣዴቴራ፤ ታኣኮ ናይሰኬኖ ፑርታ ዓያና ዓርቄም ሚርጌ ሜታዳኔ» ጌዒ ዲላቴኔ።

23 ዩሱሴ ጋዓንቴ ፔቴ"ታዎ ዔኤቢ ጎዑዎዎ ዚቲ ጋዓዛ፣ ዲዛኮ ጊንዎ ሃንታ ናኣታ" ዲዛ ኮይላ" ሙካዎ፡- «ሃና ላኣሌላ ኑ ጊንዎ ዲላቲ ዲላቲ ሃንታሢር ሃዳራ ዲዛ ዳኬ» ጌዒ ሽኢቄኔ።

24 ዲዚ ማሃዎ፡- «ታኣኒ ዳኪንቴሢ ያኣሲኮ ዣኣሊ ባይቄ ማራቶ፣ ዲሰራዔኤሌ ዓሶም ሌሊኬ» ጌዔኔ።

25 ላኣሌላ ጋዓንቴ ዑኪ ሙኪ ዲዛኮ ቶኮ ዴማ" ጉምዓታዎ፡- «ታ ጎዳሢዮ! ሃዳራ ታና ማኣዴ!"» ጌዔኔ።

26 ዩሱሴ ማሃዎ፡- «ናኣቶ" ካሦ ዔኪ ካናቶም ዓጊሢ ኮይሳዎቱዎሴ» ጌዔኔ።

27 ላኣሌላ፡- «ጎዳሢዮ ጎኔኬ! ጋዓንቴ ካናታ ዔያቶኮ ዓዶንሢ ሙዓፓ ዲኣኔሢሢ ሙሙዓኔ» ጌዔኔ።

28 ዩሱስ:- «ዔና! ኔኤኮ ጉሙርቂፃ ጳጌፒኬ፤ ኔ ኮዔሢጉዲ ኔኤም ማፖጎጎ» ጌዔ። ለአሌሎኮ ናዔላ ሲማ" ሲ ጋጋዓማና ደቁ።

ዩሱስ ሚርጌ ሃርጌ ዓሶ ፓሣሣ

29 ዩሱስ ዩካፓ ዔቂ ጌሊላ ባዘ" ዓጮ ሙካፖ ሌካ ዲኮ" ኬሰኪ ዒኢካ ዴዔ።

30 ሚርጌ ዓሶ ሃንታኒ ዳንደዑዋ ዋቦ ዓሶ፣ ዓኣፓ ባይቄ ዓሶ፣ ዋቦ ዓሶ፣ ዳንጎ ባይቄ ዓሶ፤ ዩያጉዲ ሜሌ" ሃርጌ ዓሶዋ ዩሱስ ባንሢ ዔኪ ሙኪ ዒዛኮ ቶኮ ዴማ" ጌሣም ዔያቶ ሲ ፖዒሴ።

31 ዩያሮ ዴራ" ዳንጎ ባይቄ ዓሶ ጌሰቴሢሮ፣ ሃንታኒ ዳንደዑዋ ዋቦ ዓሶ ደቁሢሮ፣ ዋቦ ዓሶ ፒኪ ሃንቴሢሮ፣ ዓኣፖ ባይቄ ዓሶ ዛጌሢሮ ዲቃቲ ሄርሺ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛሢ ጋላቴ።

ዩሱስ ያይዶ ሺዮ ዓሶ ሙኡዜሢ
(ማር. 8፡1-10)

32 ዩሱስ ዒዛኮ ጊንፖ ሃንታዞንሢ ዔኤላ"ዮ:- «ዓሶ ታኣና ዋላ" ሃይሦ ኬሊ" ዴዔሢሮ ሙዓ ባኣዚ"ያ ዔያቶኮ ባኣሢ ታና ሚቻ፤ ሃሢ ዔያታ ዴንደፖ ጎይፃ ላቢ" ዓቱዋጉዲ ዔኤቢ ሙኡዜዋፖ ታ ዔያቶ ዳካኒ ኮዑዋሴ» ጌዔ።

33 ዒዛኮ ጊንፖ ሃንታ ናኣታ" ማሃዮ:- «ሂዴቶ ሃያ ቢያ ዓሶም ጊዳ ሙኡዜ" ሃይካ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ"ይዳ ዓይጋፓ ኑ ዴንቃንዳይ?» ጌዔ።

34 ዩሱስ ዔያቶ ኮራ:- «ዓኣፒኒ ካሣ ዒንሢኮ ዓኣይ?» ጌዒ ያኣጩ።

ዔያታ:- «ለንካይ ካሣና ዳካ" ሞሎና ዓኣኔ» ጌዔ።

35 ዩካፓ ዩሱስ ዴራ" ሳይይዳ ዴዓንዳጉዲ ዓይሣዮ።

36 ለንካዋ ካሦንሢና ሞሎንሢና ዔኪ ያኣሲ ሺኣቁ፣ ቡንፂ ጊንፖ ሃንታዞንሢም ዒንጋዛ ዔያታኣ ዴሮ"ም ሺኢሼ።

37 ቢያሢ ሙዒ ሚሸኬም ዓቲ" ደምቦ ጊንፖ ሃንታዞንሢ ቡኩሲ ለንካይ ጳጌፒ ለማቲ ኩሙሢ ዔኬ።

38 ሙዔ ዓሶ ለአሎና ናኣቶ"ና ዓታዛ ዓቲንቃ ሌሊ ያይዶ ሺያ ማዓያኬ።

39 ዩካፓ ዩሱስ ዴሮ" ሳራሢ ዳካዮ፣ ዋኣፃና ፒንቆ ጎንጎ ቶጊ፣ ማጌዶኔ ዓጮ" ዓኣዴ።

16

ጾኑሲ ዋልቄና ማዲንታ ባኮ ዛጋኒ ጾኑጨንቴ ጾኑጨህ
(ማር. 8፡11-13፤ ሉቃ. 12፡54-56)

1 ፔርሴ ዓሶና ሶዶቄ ዓሶና ዩሱሴ ኮይላ" ሙኪ፥ ዒ ዎዚ
ጋዓቴያ ኑ ዛጎም ጌዒ፡- «ጨሪንቺዳፓ ጾኑሲ ዋልቄና ማዲንታ ዓኪ
ባኣዚ" ማዲ ኑና ዳቄ» ጌዒ ጾኑጨኑ።

2 ዒዚ ጋዓንቴ ማሃዖ፡- «ዓማ"ዛ <ጨሪንጨ ጌኤሺታህሮ፥ ሃና" ሲርዚ ዋርቃዓ> ዒንህ ጋዓኔ፤

3 ጉቶ ሃህ ሃና" ሳዓ ሻኣሬናኬ፤ ዒርዚ ዋርቃንዳኔ» ዒንህ
ጋዓኔ፤ ዩያይዲ ጨሪንጨ ዛጊ ዒንህ ዔሪ ዔራኔ፤ ጋዓንቴ ሓህ
ማዲንቲ ማዲንቲ ዓኣ ባኮ ዛሎ" ዒንህ ዔራኒ ዳንዳዒባኣሴ። *

4 ፔርታ ሓህ ጉሙርቂህ ባኣያ ማዔ፥ ሃያ ዎዶ" ዓሳ ማላታ
ዛጋኒ ኮዓኔ፤ ጋዓንቴ ጾኑሲ ማሊያ ኬኤዛ ዮናሴ ማላቶ"ይዳፓ
ዓታዛ ሜሌ" ማላታ ዔያቶም ዳዊንታዓኬ» ጋዓዖ፥ ዩሱሴ ዔያቶ
ሃሺ" ሜሌ ቤሲ ዓኣዴኔ።

ፔርሴ ዓሶና ሶዶቄ ዓሶናኮ ዓሶ ዳቢሻ ሙኑቆ ፃኣዛ
(ማር. 8፡14-21)

5 ዒዛኮ ጊንጾ ሃንታ ናኣታ" ጋላ ዔኩዎጾ ዋሊ" ባዞ" ሱኮ
ፒንቄኔ፤

6 ዩሱሴ ዒዛኮ ጊንጾ ሃንታዞንህ ኮራ፡- «ኮሺ" ዔራዎቴ! ፔርሴ
ዓሶና ሶዶቄ ዓሶናኮ ዓሶ ዳቢሻ ሙኑቆ ፃኣዛፓ ዒንህና ካፑዋቴ»
ጌዔኔ።

7 ዔያታ፡- «ዒዛኮ ዩያ ጌይፃ ጎጾንቴ ጋሎ" ኑ ዋሌ"ህሮ ናንዳኔ»
ጌዒ ዋላ" ጌሰቴኔ።

8 ዩሱሴ ጋዓንቴ ማሊያ ዔያቶኮ ዔራ፡- «ዒንህ ጉሙርቂፃ
ፓጨ ዓሳ! <ካሃ ኑ ዋሌ"ህሮኬ» ጌይ ዓይጎር ዋላ" ዒንህ
ጌሰታይ?

9 ሄኤዶ ሄላ"ዎ ዒንህ ጳቂሁዋዓዳ? ደንጎ ካሃ፥ ደንጎ ሺያ
ዓሲ ሚሻኬም ዓቴ" ደምቦ ዋኣዲ ዴኤፒ ሌማቴ ኩሙህ ዒንህ
ዔኬቶዋ ዒንህ ጳቂሁዋዓዳ?

16:1 ማቴ. 12፡38፤ ሉቃ. 11፡16። * 16:3 ፔቴ" ፔቴ" ሚናኣ ማፃኣፓ ፓይዲ
ሃይሃና ላምጾናይዳ ዩሱሴ ጌዔ ባኮ ኬኤዙዋሴ። 16:4 ማቴ. 12፡39፤ ሉቃ. 11፡29።
16:6 ሉቃ. 12፡1። 16:9 ማቴ. 14፡17-21።

10 ይያጉዲ ሃሣ ለንካይ ካሣ ያይዶ ሺያ ዓሲ ሚሼም ዓቴ" ደምቦ ዋኣዲ ዴኤፒ ሌማቴ ኩሙሢ ዲንሢ ዔኬቶዋ ዲንሢ ጳቂሁዋዓዳ?

11 ዓካሪ <ፔርሴ ዓሶና ሶዶቄ ዓሶናኮ ዓሶ ደቢሻ ሙኑቆ ፃኣዘፓ ዲንሢና ካፑዋቴ> ጌዒ ታ ዲንሢም ኬኤዛእና ካሣ ዛላቱዋኣሢ ዋይቲ ዲንሢ ጳቂሁዋይ?» ጌዔኔ።

12 ዲዛኮ ጊንፆ ሃንታዘንሢ ዩሱሴ ዲንሢና ካፒንቱዋቱ ዔያቶም ጌዔሢ ፔርሴ ዓሶና ሶዶቄ ዓሶናኮ ዔርዚፆይዳፓ ማዓንዳኣፓዓቱም ካሣ ዛላቱዋኣሢ ዔያታ ዔሬኔ።

ጳዲሮሴኮ ጉሙርቂፆና ማርካዲፆና
(ማር. 8፡27-30፤ ሉቃ. 9፡18-21)

13 ዩሱሴ ፒልጶሴ ቂሳሪያ ጎፆ ዓጮ" ሄላ"ፆ ዲዛኮ ጊንፆ ሃንታዘንሢ ኮራ፡- «ዓሳ ዓሲኮ ናዓሢ ያናኬ ጋዓይ?» ጌዒ ዔያቶ ያኦጩኔ፤

14 ዔያታ፡- «ፔቴ" ፔቴ" ዓሳ <ማሰካ ዮሐንሴኬ> ጋዓኔ፤ ዛላ" ሃሣ <ዔኤሊያሴኬ> ጋዓኔ፤ ዓቴ" ዓሳ ሃሣ <ዔርሚያሴኬ፤ ሃንጎ ያኦሲ ማሊፆ ኬኤዛዘንሢዳፓ ፔቴ"ሢኬ> ጋዓኔ» ጌዔኔ።

15 ዩሱሴያ፡- «ዲንሢ ታና ያናኬ ጋዓይ?» ጌዔኔ።

16 ዩማ"ና ሲሞኦኔ ጌይንታ ጳዲሮሴ፡- «ኔኤኒ ናንጊና ናንጋ ያኦዛሢ ናኣዚ"፤ ማሲሔኬ!» ጌዔኔ።

17 ዩሱሴ ማሃፆ፡- «ዮና ናዓሢ ሲሞኦኔ! ኔኤኒ ዓንጂንቴያኬ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዩያ ኔና ዔርዜሢ ጫሪንጫ ዓኣ ታ ዓዳሢ ማዓንዳፓዓቱም ዓሲቱዋሴ፤

18 ታ ኔኤም ሂዚ ጋዓኔ፡- ጳዲሮሴ፡ ኔኤኒ ላሌኬ፤ ሃያ ቦኣኮላሢ ማዔ ሹጫሢ ታኣኮ ሺኢጲፆ ማኣር ዓሶ ታ ደዲሺ ዔቂሳንዳኔ፤ ዩፍ ሺኢጲፆ ማኣር ዓሶ ሃይቢ ዋልቂታፆ ባይዛዓኬ።

19 ሃይሻ ታ ኔኤም ጫሪንጫ ማኣር ካኣቱሞኮ ካሮ" ቡሎ" ቁልፖ ዲንጋንዳኔ፤ ሳዓ ኔ <ማፆንጎ> ጌዔ ባካ ጫሪንጫ ዲማዲ ማዓንዳኔ፤ ሳዓ ኔ <ማፆፓ> ጌዔ ባካ ጫሪንጫኣ ማዓዓኬ» ጌዔኔ።

20 ዩካፓ ዩሱሴ ዲዛኮ ጊንፆ ሃንታዘንሢ ኮራ ዲዚ ኪሪሰቶሴ ማዔሢ ያኦማኣ ዔያታ ኬኤዙዋጉዲ ላቲ ዓይሣኔ።

ዩሱሴ ፔና ሄላ "ንዳ ሜቶና ሃይቦና ዛሎ" ኬኤዜሢ
(ማር. 8፡31—9፡1፤ ሉቃ. 9፡22-27)

16:10 ማቴ. 15፡34-38።   16:14 ማቴ. 14፡1-2፤ ማር. 6፡14-15፤ ሉቃ. 9፡7-8።
16:16 ዮሐ. 6፡66-69።   16:19 ማቴ. 18፡18፤ ዮሐ. 20፡23።

21 ይህን ዓርቃዎ ዩሱስ ዲዛኮ ጊንፆ ሃንታ ናኦቶ" ኮራ፡- «ሃሠ ዩሩሳሌም ታ ዓኣዳንዳያ ኮይሳኔ፤ ዲኢካ ጨሞና ቁኤሶኮ ሱኡጎና ሃሠ ሙሴ ዎጎ ዔርዛ ዓሶና ታ ጊዳ" ቸርታ ማቶ ዔኪ ዩዔም፡ ሃይቄሰካፓ ሃይሣሳ ኬሎ"ና ሃይባ"ፓ ታ ዔቃንዳኔ» ጌዒ ጌዒ ኬኤዚሢ ዓርቄኔ።

22 ጳጳሮሴ ጋዓንቴ ዩሱስ ዲማሳዎ፡- «ጎዳሢዮ! ፔቴ"ታዎ ዩይ ማዓዓኬ! ዩይ ባካ ኔና ሄሎ"ፓ!» ጌዒ ዘሪሢ ዓርቄኔ።

23 ዩሱስ ጋዓንቴ ጳጳሮሴ ባንሢ ሺራዎ፡- «ፃላሄ፡ ኔ ታ ኮራፓ ሃኬ! ኔኤኒ ዓሲ ባኣዚ"ዳፓ ዓታዛ ፆኦሲ ባኣዚ" ማሎዋኣሢሮ ታኣኮ ኔ ዲቆ ማዓኔ» ጌዔኔ።

24 ዩካፓ ዩሱስ ዲዛኮ ጊንፆ ሃንታ ናኦቶ" ኮራ፡- «ታ ጊንፆ ሃንታኒ ኮዓሢ ፔና ኬኤሪ ሃሾ"ንጎ፤ ሃሠ ሃይቢማኣ ጊኢጊ ታ ጊንፆ ሃንቶንጎ።

25 ፔ ናንጎ ዓይሳኒ ኮዓሢ ቢያ ናንጎ ባይዛንዳኔ፤ ፔ ናንጎ ታ ጋይቴ ጌዒ ባይዛሢ ጋዓንቴ ዓይሳንዳኔ።

26 ፔቴ" ዓሲ፡ ዓጫ" ዓኣ ባካ ቢያ ዒዛም ማዔም ፔ ናንጎ ጋዓንቴ ባይዜቶ ዓይጎ ዒዛ ማኣዳ"ንዳይ? ሃሠ ዓሲ ፔኤኮ ባይቄ ናንጎ ማሃ ዴንቃኒ ዓይጎና ዳንዳዓይ?

27 ዓሲኮ ናዓሢ ዓዶኮ ቦንቾና ፆኦሲ ከኢታንቾና ዎላ" ሙካንዳኔ፤ ዒማ"ና ፔቴ" ፔቴ"ሢም ፔኤኮ ማዶ"ጉዲ ዒንጋንዳኔ።

28 ጎኔ ታ ዒንሢም ጋዓኔ፤ ዓሲኮ ናዓሢ ጫሪንጮ ካኣቱሞ ቦንቾና ሙካኣና ዛጋንዳያ ሄላ"ንዳኣና ሃይካ ዔቄ ዓሶ ባኣካ"ፓ ሃይቄንዲሞ ዓሲ ዓኣኔ» ጌዔኔ።

17

(ማር. 9፡2-13፤ ሉቃ. 9፡28-36)

1 ላሆ" ኬሊ"ኮ ጊንፆፓ ዩሱስ ጳጳሮሴና ያይቆኦቤና ሃሠ ያይቆኦቤኮ ጌርሲ ዮሐኒሴና ሌሊ ዔኪ ዴኤፒ ዲካ ኬሰኬኔ።

2 ዩካ ዔያቶኮ ቤርታ ዒ ላኣሚንታዎ ዓኣፖ ካራ" ዒዛኮ ዓቢጉዲ ፖዔኔ፤ ሃሠ ዒዛኮ ማኣዓሢያ ዓኣፓ ዲካያ ማዒ ቦኣሬኔ።

3 ዩማ"ና ሙሴንታ ዔኤሊያሴንታ ዩሱሴና ዎላ" ጌሰታንቴ ዔያታ ዴንቄኔ።

16:24 ማቴ. 10፡38፤ ሉቃ. 14፡27። 16:25 ማቴ. 10፡39፤ ሉቃ. 17፡33፤ ዮሐ. 12፡25። 16:27 ማቴ. 25፡31፤ ዓይኑ. 62፡12፤ ሮሜ 2፡6። 17:1 2ጴጊ. 1፡17-18።

4 ጴጂሮስ ዩሱስ ኮራ፡- «ጎዳሢያ! ሃይካ ኑ ናንጌቴ ኮሺኬኔ፤ ኔ ናሽኬቶ ፔቴ" ኔኤም፡ ፔቴ" ሙሴም፡ ፔቴ" ሃሣ ዔኤሊያሴም ሃይሣ ወዲ ታ ማኸም» ጌዔኔ።

5 ዒ ኬኤዛ ጎይሣ ዓኣንቴ ቦኦሬ ሻኦሬ ሙኪ ዔያቶ ባይዜኔ፤ ዬያ ሻኦሬ ባኣካ"ፓ፡- «ታ ዒዛና ዎዛዳ፥ ታ ናሽካ ናዓሢ ሃያኬ፤ ዒዛሲ ዎይዙዎቴ» ጋዓ ዑኡሲ ዎይዘንቴኔ።

6 ዒ ማ"ና ዒዛና ዎላ" ዓኣ ዩሱሴኮ ጊንፆ ሃንታዞንሢ ዬያ ዎይዜ ዎደ"ና ዲቃቲ ሳፆይዳ ባሊቲና ሎኦሚኔ።

7 ዩሱሴ ሙኪ ዔያቶ ኩጮና ዓርቃፆ፡- «ዒጊጨፖቴ፡ ዔቁዎቴ» ጌዔኔ።

8 ዩካፓ ዔያታ ዴግ ጌዒ ዛጋንቴ ዩሱሴይዳፓ ዓታዛ ሜሌ" ፆኦኒያ ባኣሴ።

9 ዴካ"ፓ ዔያታ ኬዲፆይዳ ዓኣንቴ ዩሱሴ ዔያቶም፡- «ዓሲኮ ናዓሢ ሃይቁ ሃይባ"ፓ ዔቃንዳያ ሄላ"ንዳኣና ዒንሢ ዛጌ ባኮ ፆኦኦኣ ኬኤዚፖቴ» ጌዔኔ።

10 ዒዛኮ ጊንፆ ሃንታዞንሢ፡- «ዓካሪ፥ ሙሴ ዎጎ ዔርዛዞንሢ ዔኤሊያሴ ቤርታዲ ሙካንዳያ ኮይሳኔ ጋዓሢ ዓይጎርዳፆ?» ጌዒ ዒዛ ፆኦጮኔ።

11 ዒዚ ዔያቶም ማሃፆ፡- «ዔኤሊያሴ ጎኔ ሙኪ ቢያ ባኣዚ" ጊኢጊሻንዳኔ፤

12 ጋዓንቴ ታ ዒንሢም ሂዚ ጋዓኔ፡- ዔኤሊያሴ ሙኪናኣኮኬ፤ ማዔቶዎ ዔያታ ኮዔ ባኣዚ" ዒዛይዳ ማዴፆፓዓቲም ዒዛ ዔሪባኣሴ። ዬያጉዲ ሃሣ ዓሲኮ ናዓሢ ዔያታ ሜታሳንዳኔ» ጌዔኔ።

13 ዬማ"ና ዒዛና ዓኣ ጊንፆ ሃንታዞንሢ ዩሱሴ ዔያቶም ኬኤዜሢ' ማሰካ ዮኣኒሴ ዛሎ" ማዔሢ ዔሬኔ።

ዩሱሴ ፑርታ ዓያና ዓርቁ ናይ ፓሢሢ
(ማር. 9፥14-29፤ 9፥30-32፤ ሉቃ. 9፥37-43፤ 9፥43-45)

14 ዩሱሴና ሃይሣ ዒዛኮ ጊንፆ ሃንታዞንሢና ዴር" ባንሢ ማዒ ሙካዛ ፔቴ" ዓሲ ዩሱሴኮ ቤርታ ሙኪ ጉምዓታፆ፡-

15 «ታ ጎዳሢያ! ታኣኮ ናዓሢ ዓውሰ፤ ዴንሢ ፑርታ ዓያና ዴርዓ ዒዛ ሜታሳኔ፤ ሚርጌ ዎዴ ታሚዳ ሎኦማኔ፤ ሃሣ ዎኣሢዳኣ ጌላኔ።

16 ኔኤኮ ጊንፆ ሃንታዞንሢ ኮራ ታ ዔኪ ሙኬንቴ ዔያታ ዒዛ ዓውሳኒ ዳንዳዒባኣሴ» ጌዔኔ።

17:5 ማኸ. ማፆ 22፥2፤ ላሚ. ዎማ 18፥15፤ ዓይኑ. 2፥7፤ ዒሲ. 42፥1፤ ማቴ. 3፥17፤ 12፥8፤ ማር. 1፥11፤ ሉቃ. 3፥22። 17:10 ሚሊ. 4፥5። 17:12 ማቴ. 11፥14።

17 ዩሱስ:- «ሐይ ዲንሢ ጉሙርቁዋ ዋሶ ዓሳ! ዓይዴ ሄለ"ንዳኣና ታ ዲንሢና ናንጋንዳይ? ሃሣ ዓይዲ ሄለ"ንዳኣና ታ ዲንሢ ገቢ" ዳንዳዓንዳይ? ሂንዳ ናዓሢ ታኣም ዔኪ ዬዑዋቴ!» ጌዔኔ።

18 ዩካፓ ዩሱስ ፑርቶ ዓያናሢ ጎራ"ዛ፣ ፑርቶ ዓያናሢ ናዓሢዳፓ ኬሰኬም ናዓሢ ዬማፓ ዓርቃዖ ዳቄኔ።

19 ዩካፓ ዲዛኮ ጊንጾ ሃንታ ናኣታ" ፔኤሮ ዩሱስ ኮይላ" ሙካዖ:- «ኦኡኒ ፑርቶ ዓያኖ ኬሳ"ኒ ዳንዳዒባኣሢ ዓይጎርዳይ?» ጌይ ያኦጩኔ።

20 ዩሱስ ማሃዖ:- «ጉሙርቁዓ ዲንሢኮ ዳኬሢሮኬ፤ ጎኔ ታ ዲንሢም ጋዓኔ፤ ሴናፒጩ ጌይንታ ባኮማ ዓኣፖ ጉዴያታዖ ጉሙርቁሢ ዲንሢኮ ዓኣቶ ሃያ ዲኮ" ሃካፓ ሺኢኬ" ጌዔቶ ዲንሢም ዓኣዳንዳይ፤ ዲንሢ ባሻንዳ ባኣዚ" ፔቴ"ታዖ ባኣሴ። [

21 ሐያ ጉዴሢ ሙኡዚ" ሃሺ" ሺኢቆ ሺኢጲሢና ማዒባኣቶ ኬሰኮዋሴ» ጌዔኔ።]

22 ጌለላይዳ ዲዛኮ ጊንጾ ሃንታዘንሢ ቡኪንቲ ዓኣንቲ ዩሱስ ዔያቶም:- «ዓሲኮ ናዓሢ ዓሶም ዓኣሢንቲ ዲንጊንታንዳይ፤

23 ዔያታኣ ዲዛ ዋዳንዳይ፤ ዲዚያ ሃይባ"ፓ ሃይሣሳ ኬሎ"ና ዔቃንዳይ» ጌዔሢሮ ዲዛኮ ጊንጾ ሃንታ ናኣታ" ሚርጌና ያዩኔ።

ጌኤዦ ማኣሮም ጨጊንታ ጊኢራ ዛላ

24 ዩሱስና ዲዛኮ ጊንጾ ሃንታዘንሢና ቂፐርናሆሜ ጎዖ ዓጮ" ሄለ"ዛ ጌኤዦ ማኣሮኮ ጊኢሮ ጨጊሳ ዓሳ ጳዒሮሴ ኮይላ" ሙካዖ:- «ዲንሢኮ ዔርዛሢ ጌኤዦ ማኣሮም ጨሳ ሚኢሾ ጨጋ?» ጌዒ ያኦጩኔ።

25 ጳዒሮሴ:- «ሂዮ፤ ጨጋኔ» ጌዔኔ።

ዩካፓ ጳዒሮሴ ጋሮ ጌላዛ ዩሱስ ቤርታዲ ሲሞኦኔ ኮራ:- «ዓጮ" ካኣታ" ጊኢሮ ሚኢሾንታ ኮርም ዓሶፓ ዔኮ ሚኢሾ ዔካሢ ዓጮ" ዓሶይዳፓም? ዙሎ" ዓሶይዳፓዳይ?» ጌዒ ያኦጩኔ።

26 ጳዒሮሴ ማሃዖ:- «ዙሎ" ዓሶይዳፓኬ» ጌዔኔ።

ዬያሮ ዩሱስ:- «ሂዴቶ ዓጮ" ዓሳ ጊኢራ ጨጉዋሴ ጌይሢኬ!

27 ዓካሪ ኦና ዔያታ ቆፁዋጉዲ ዴንዲ ሞላሢ ዓርቆ ዓንጎ ኪሮ ባዛ" ዓጌ፤ ዩካፓ ቤርታዲ ኔ ዓርቁ ሞሎማ ሹካዖ ዳንጋፓ ኔ ዔካንዳ ሹጮ ቢሮ" ታኣና ኔኤናና ዛሎ" ጨጌ» ጌዔኔ።

17:20 ማቴ. 21፣21፤ ማር. 11፣23፤ 1ቆሮ. 13፣2። 17:24 ኬሲ. ማፃ 30፣13፤ 38፣26።

18

ጫሪንጮ ካአቱሞይዳ ቢያገ ባሾህ ምናዳይ?
(ማር. 9፥33-37፤ ሉቃ. 9፥46-48)

1 ዩኖና ዩሱሴኮ ገንጾ ሃንታዘንህ ዩሱሴ ኮራ ሙካዎ፡-
«ጫሪንጮ ካአቱሞይዳ ቢያገ ባሾህ ምናዳይ?» ጌይ ዒዛ
ጾኤ።

2 ዩሱሴ ፔቴ" ዳካ" ናይ ዔኤሊ" ዔያቶኮ ባአካ" ዔቁሳዎ፡-

3 «ጎኔ ታ ዒንህሞ ጋዓኔ፤ ዒና" ዒንህኮ ላአሚንጉባአቶ ሃሃ
ዳካ" ናይጉዲ ዒንህ ማዒባአቶ ጫሪንጮ ካአቱሞይዳ ፔቴ"ታዎ
ዒንህ ጌላዓኤ።

4 ሐይማ ናዎጉዲ ፔና ሂርኪዳህ ጫሪንጮ ካአቱሞይዳ ዳኤፒ
ማዓንዳኔ።

5 ሃይማጉዬ ናዎ ታ ሱንጾና ቦንቺ ዔካህ ታናኣ ዔካኔ።

6 ታና ጉሙርቃዘንህ፡ ሃንህ ዳኮ"ንህዲገ ፔቴ"ማ ዳቢሻ ዓሲ
ዳኤፒ ምንህ ሹቺ ባቃና" ቱኪ" ባዘ" ቁልባ ከኤሪንጉ ሃይቁቶ ቃራ
ማዓንዳኔ» ጌዔኔ።

ዓሲ ዳቢሻ ባአዚ"
(ማር. 9፥42-48፤ ሉቃ. 17፥1-2)

7 ሃሃ ዩሱሴ ከኤዛዎ፡- «ዓሲ ጌሺ፡ ጎሜ ማዲሻኒ ዳንዳዓ
ባአዚ"ና ኩሜ" ሃና" ዓጩ"ሎም ባዴዔ! ምይቴይ ጌሺ ዳቢሻ
ባአዚ" ሙኩሞዎ ዓታዓኤ፤ ጋዓንቴ ጌሺ ዳቢሻኒ ማዳ ዩያ ዓህም
ባዴዔ!

8 ዩያር ኔኤኮ ኩጫ ሃሃ ቶካ ዳቢሻ ጎሜ ማዲሻያ ማዔቴ ቲቁ
ኔጊዳገ ከኤሬ፤ ላምዎ ኩቺና ሃሃ ላምዎ ቶኪና ዓአዎ ናንጊና
ባይቁዎ ታሞይዳ ኔ ከኤሪንታሰካገ ጉንጾ ሃሃ ሞቦ ዓሲ ማዒ
ናንጊና ናንጎይዳ ጌሊፃ ኔኤም ኮሺኤ።

9 ዓአገ ኔኤኮ ኔና ዳቢሻ ጎሞ ማዲሻዘ ማዔቶ ከሲ" ኔጊዳገ
ከኤሬ፤ ላምዎ ዓአገ ኔኤኮ ዓአንቴ ጋአናኣሜ ታሞይዳ ኔ
ከኤሪንታሰካገ ፔቴ" ዓአገና ማዒ ናንጊና ናንጎይዳ ጌሊፃ ኔኤም
ኮሺኤ።

10 «ሃንህ፡ ዳኮ"ንህዲገ ፔቴ"ማታዎ ዒንህ ቦሁሞጉዲ
ዒንህና ዔሩሞቴ፤ ጫሪንጮይዳ ዓአ ዔያቶም ገኢጊንቴ ኪኢታንቻ
ጫሪንጮ ዓአ፡ ታ ዓዳህ ቤርታ ቢያ ከሊ" ዓአኔ። [

11 ዓሲኮ ናዓሢ ሙኬሢ ሳይቄሢ ዴንቂ ዳቂሻኒኬ]» ጌዔኔ። *

ሳይቄ ማራይ ኮኦኪንሢ
(ሉቃ. 15፥3-7)

12 ሐሣ ዩሱሴ ከኤዛዎ፡- «ዒንሢም ዓይጎ ማለይ? ፔቴ" ዓሲኮ ጭታ ማራይ ዓኣፆ ዔያቶይዳፓ ፔቴ" ሳይቄቴ ታዘጲታም ታዘጲ ሄንቃ ዲኮ"ይዳ ሃሺ" ሳይቄ ማራዓሢ ኮዓኒ ዓኣዲዋዓዳ?

13 ጎኔ ታ ዒንሢም ጋዓኔ፤ ዬያ ማራዓሢ ዴንቄ ዎዶ"ና ሳይቄባኣ ታዘጲታሚ" ታዘጲንሢዳፓ ባሽ ሳይቄ ጴዳሢሮ ማርጌና ዒ ዋዛዳኔ።

14 ዬያጉዲ ጫሪንጮይዳ ዓኣ፥ ዒንሢኮ ዓዳሢ ሃንሢ ዳኮ"ንሢዳፓ ፔቴ"ማታዎ ሳይቃንዳጉዲ ኮዑዋሴ» ጌዔኔ።

ዳቤ ዓሲ ዛላ

15 ዬካፓ ዩሱሴ፡- «ታና ጉሙርቃዘንሢዳፓ ፔቴ"፥ ኔኤኮ ዒሽ ማዓይ ኔኤም ዳቤቶ ኔኤና ዒዛና ሌሊ ማዒጋፓ ዒ ዳቤ ጎይዎ ከኤዜ፤ ኔ ጋዓሢ ዒ ዋይዜቶ ገንሣ ዒንሢኮ ፔቴም ዎንዳሲጉዲ ኔ ማሂኔ ጌይሢኬ።

16 ኔኤም ዒ ዋይዘባኣቶ ጌኤሲ ላምዎ፤ ሃሣ ሃይሃ ዓሲ ማርካቶና ጎናዳሢሮ ላምዎ ሐንጎ ሃይሃ ዓሲ ዔኪ ዒዛ ኮይላ" ዴንዴ።

17 ዔያታ ጋዓሢያ ዒ ዋይዛዓ ጌዔቶ ሺኢጲዎ ማኣሮ ዓሲም ከኤዜ፤ ሃሣ ሺኢጲዎ ማኣሮሲያ ዋይዘ ዒፀቶ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቄዋ ዓሲ ሃሣ ጎሜ ዓሲ ማሂ ዒዛ ዛጌ» ጌዔኔ።

18 ሐሣ ዒ ከኤዛዎ፡- «ጎኔ ታ ዒንሢም ጋዓኔ፤ ሳይይዳ ዒንሢ ሄዲ ማፆም» ጌዔ ባካ ጫሪንጮ ዒማዲ ማዓንዳኔ፤ ሳይይዳ ዒንሢ <ማፆፓ> ጌዔ ባካ ጫሪንጮይዳኣ ማዑዋያ ማዓንዳኔ።

19 «ሃሣ ታ ዒንሢም ጋዓኔ፡- ዒንሢ ላምዎ ማዒ ሳይይዳ ፔቴምና ዓይጎ ባኣዚ"ያ ሺኢቄቶ ጫሪንጮ ዓኣ ታ ዓዳሢ ዒንሢም ከንሣንዳኔ።

20 ዓይጎሮ ጌዔቶ ላምዎ ሃሣ ሃይሃ ማዒ ታ ሱንዎና ዒንሢ ቡኪንታ ቤዛ ቢያ ታ ዒንሢኮ ባኣካ" ማዓንዳኔ» ጌዔኔ።

ዓሲም ዓቶም ጌይሢ

---

* **18:11** ፔቴ" ፔቴ" ማርኣ ማፃኣፓ ፓይ. 11 ቃሳ"ኔ፤ ቃኣሌ"ላ ሉቃ. 19፥10 ጌዴ" ዓኣዘ ማላኔ። **18:11** ሉቃ. 19፥10። **18:15** ሉቃ. 17፥3። **18:16** ላሚ. ዎማ 19፥15። **18:18** ማቴ. 16፥19፤ ዮሐ. 20፥23።

21 ይማና ጳጳሮሴ ዩሱሴ ባንሢ ሙካዎ፡- «ጎዳሢዎ! ኔና ጉሙርቃ፥ ፔቴ" ታ ዒሻሢ ታኣም ደቤቶ ዓኣፒኒ ማይንቲ ታ ዒዛም ዓቶም ጎዎንዶይ? ላንካይ ሄላ"ንዳኣና ጎዎንዶም?» ጌዒ ያኦጩኔ።

22 ዩሱሴ ማሃዎ፡- «ላንካይታሚ" ማይንቲ ላንካይ ሄላ"ንዳኣና ማዓንዳኣፓዓቲም ላንካይ ማይንቲ ሌሊ <ዓቶም> ጌዒ ታ ኔና ጎዑዋሴ፤

23 ዩያሮ ጫሪንጮ ካኣቱማ ፔኤኮ ማዳ ዓሶ ኮራ ዓኣ ሚኢሾ ዛጋኒ ኮዔ ካኣቲሰኬያ ማላኔ፤

24 ዩይ ካኣታ"ሢ ሚኢሾ ዛጎ" ዓርቁ ዎዶ"ና ሺያ ዓሲ ፔቴ" ሌዔ ማዳ ማዳም ዒንጎ ሚኢሾ ጉዴያ ባይዜ፥ ጋሌና ዓኣ፥ ዒዛኮ ማዳ ዓሲ ዓርቁንቲ ሙኬኔ።

25 ዩይ ማዳ ዓሢ ጋሎ" ጨጋኒ ዳንዳዒባኣሢሮ ካኣታ"ሢ ዒዛንታ ዒዛኮ ማቸንታ ናኣቶ"ንታ ዓኣ ባካኣ ቢያ ሻንቸንቲም ጋላ" ጨገንታንዳጉዲ ዓይሄኔ።

26 ማዳሢ ጋዓንቲ ካኣታሢኮ ቶካ ሎኦማዎ፡- ታ ጎዳሢዎ! ሃዳራ፥ ታ ኔኤም ጋሎ" ቢያ ጨጋንዳኔ፤ ዳካ" ኬሊ" ታኣም ማሌ > ጌዒ ሺኢቁኔ።

27 ጎዳሢ ዒዛ ሚጨንታዎ ዒዛኮ ዓኣ ጋሎ" ሃሺ"፥ ማሃ ዳኬኔ።

28 «ጋዓንቲ ዩይ ዓሢ ዩካፓ ኬሰኪ ዓኣዳንቲ ጸኤታ ሹቸ ቢራ ዒዛይዳፓ ታልዔ፥ ዒዛና ዎላ" ማዳ ዓሲሰኬያ ዴንቃዎ ፖኦሪንዶ ዓሢኮ ጩኤሊ" ዓርቁ <ኔ ታኣኮ ታልዔ ቢሮ" ታኣም ጨጌ!> ጌዔኔ።

29 ዩይ ዒዛኮ ላጋሢ ቶካ ዒዛኮ ሎኦማዎ <ሃዳራ፥ ታ ኔኤም ጋሎ" ጨጋንዳኔ፤ ዳካ" ኬሊ" ታኣም ማሌ > ጌዒ ሺኢቁኔ፤

30 ታልዔሢ ጋዓንቲ ዩያ ዎይዞ ዒፃዎ ጋሎ" ጨጋንዳያ ሄላ"ንዳኣና ዔኪ ዓኣዲ ቱኡሲ" ማርካ ቱኪ"ሴኔ።

31 ማሌ" ዩያ ዓሢና ማዳ ላጎንሢ ዩያ ዛጌ ዎዶ"ና ሚርጌና ያያዎ ዴንዲ ማዳንቲ ባኮ ቢያ ዔያቶኮ ካኣታ"ሢም ኬኤዜኔ።

32 ዔያቶኮ ካኣታ"ሢ ዩያ ማዳ ዓሢ ዔኤሊ"ሳዎ፡- <ኔኤኒ ሃይ ፑርታሢ! ኔ ታና ሺኢቁሢሮ ኔኤኮ ዓኣ ጋሎ" ቢያ ታ ኔኤም ሃሺ"፤

33 ዓካሪ ታኣኒ ኔኤኮ ጋሎ" ኔኤም ሃሺ"ሢ ጉዲ ኔኤኒ ኔ ላጋሢ ማዔ፥ ማዳሢም ጋሎ" ሃሻ"ንዳያ ኮይሱዋዳዳ?»

34 ጋዓዎ፥ ጎዳሢ ዒዛይዳ ጎሪ"ንቲሰካፓ ቤርታ ሃሺ" ጋሎ" ቢያ ጨጋንዳኣና ቱኪ" ዒዛ ሜታሳንዳጉዲ ቱካ" ዓሶም ዓኣሢ ዒንጌኔ።

35 «ዓካሪ ዒንሢ ፔቴ" ፔቴ"ሢ ታና ጉሙርቃ፥ ዒንሢኮ ባረፎንሢሚሞ ዒናፓ ዓቶሞ ጌዒባኣቶ ጨሪንጮይዳ ዓኣ ታ ዓደሢ ዒንሢሚሞ ዓቶሞ ጋዓባኬ» ጌዔኔ።

19

ለኣሊ ዓንጂሢ ዛላ ያኦጪንቴ ያኦጪሢ
(ማር. 10፥1-12)

1 ዩሱሴ ዬያ ባኮ ከኤዚ ጋፒሴሢኮ ጊንፃ ጌሊላ ዓጮ" ሃሺ" ዮርዳኖሴ ዋሮ ሱካ" ዓኣ፥ ዪሁዳ ዓጮ" ዴንዴኔ።

2 ዬማሮ ማርጌ ዓሲ ዒዛ ጊንፃ ዓኣዳዛ ዔያቶይዳፓ ሃርጊንቴ ዓሰዋ ዒኣኣካ ዒ ፓሢኔ።

3 ፔርሴ ዓሳ ዒ ዋዚ ጋዓቴያ ዋይዛኒ ዒዛ ኮይላ" ሙካዖ፡- «ማዔ ባኣዚ" ቢያና ዓሲ ፔኤኮ ማቾ ዓንጂንዳጉዲ ዋጋ" ዓይሣ?» ጌዒ ያኦጪኔ።

4 ዩሱሴ ማሃዖ፡- «ያኦሲ ቤርታዲ ዓቴንጭና ላኣሊና ማሂ ዓሲ ማኸሢ ዒንሢ ናባቢባኣዓዳ?

5 ሃሣ «ዬያ ዛሎ"ና ዓሲ ዓደና ዒንደና ሃሺ" ማቾና ዋላ" ፔቴ" ማዓኔ፤ ላምዖንሢያ ፔቴ" ዓሲ ማዓኔ» ያኦሲ ጌዔሢ ዒንሢ ናባቢባኣዓዳ?

6 ዬያሮ ዔያታ ፔቴ"ኬ፤ ላምዖቴዋሴ፤ ያኦሲ ዋላ" ዋኣፃዘንሢ ዓሲ ቡሎ"ፓ» ጌዔኔ።

7 ፔርሴ ዓሳ ጊንሣ፡- «ሂዴቶ ሙሴ ዓይጎሮ ፈፔቴ" ዓሲ ላኣሌሎ ዓንጂያ ማዔሢ ዔርዛ፥ ማርካ ማዔ፥ ፃኣፒንቴ ባኣዚ" ዒንጊ ማቾ ዓንጂንጎ» ጌዒ ዓይሢይ?» ጌዔኔ።

8 ዩሱሴ ማሃዖ፡- «ሙሴ ዒንሢኮ ዒኖ" ደዲሞ ዛጊ ላኣሊ ዒንሢ ዓንጂንዳጉዲ ዓይሣንዳኣፓዓቴሞ ማኸፍንታፓ ዓርቃዖ ዓኣ ዋጋ" ያዲቴዋሴ፤

9 «ታ ዒንሢሚሞ ሃሢ ጋዓሢ' ማቾ ፔኤኮ ሜሌ"ና ዒኣቲባኣንቴ ማቾ ዓንጂ ሜሌ" ላኣሊ ዔካሢ ቢያ ዘኦሰካ ኮኦማያ ማዓኔ» ጌዔኔ።

10 ዒዛኮ ጊንፃ ሃንታዘንሢ ዬያ ዋይዛዖ፡- «ዓኒና ማቾና ዛላ ባኣዚ" ያዲ ማዔቴ ዔኪቦኦቴ ሃሣ ሎዒቦኦቴ ቃራኬ» ጌዔኔ።

11 ዩሱሴ ጋዓንቴ፡- «ያኦሲ ዲማ ዳንዳዒሢ ዒንጌ ዓሲዳፓ ዓታዛ ዬይ ባካ ያኦማኣ ዳንዳዒንቴዋያኬ።

19:4 ማኸ. ማፃ 1፥27፤ 5፥2። 19:5 ማኸ. ማፃ 2፥24። 19:7 ላሚ. ዋማ 24፥1-4፤ ማቲ. 5፥31። 19:9 ማቲ. 5፥32፤ 1፩ሮ. 7፥10-11።

12 ጋዓንቴ ዓሲ ለአሊ ዔኩዋየ ሃሣ ሌውዋየ ዓታሢ፡- ፔቴ" ፔቴ"ሢ ዓሸቲሚ ማዒ ሸይንታኔ፤ ዛላ" ሃሣ ዓሲ ኩቸና ዓሸቲንቃኔ፤ ዓቴ"ሢ ሃሣ ጫሪንጮ ካኣቱሞ ማደ"ሮ <ሸዓዒ> ጌዒ ፔና ዓሸቲሚጉዲ ማሃኔ፤ ዬያ ታ ጌዔ ባኮ ዔካኒ ዳንዳዓሢ ያዲ ማደንጎ» ጌዔኔ።

ዬሱሴኮ ናኣቶ" ዓንጂያ (ማር. 10፡13-16፤ ሉቃ. 18፡15-17)

13 ዒማ"ና ናኣቶ"ኮ ዑያይዳ ኩጮ ጌሢ ሸኢቃንዳጉዲ ዓሳ ደኮ" ናኣቶ" ዒዛ ባንሢ ዔኪ ሙካዛ ዒዛኮ ጊንፆ ሃንታዘንሢ ጋዓንቴ ዓሶ ጎሬኔ።

14 ዬሱሴ፡- «ናኣታ" ታ ባንሢ ሙኮንጎ፣ ለአጊፖቴ፤ ጫሪንጮ ካኣቱማ ዔያቶ ጉዴዘንሢሞኬ» ጋዓያ።

15 ኩጮ ናኣቶ" ዑፃ ጌሢ ዓንጂሢኮ ጊንፃፓ ዬኖ ቤዛፓ ዔቂ ዓኣዴኔ።

ፔቴ" ፆርጎቺ ደጌሰኬያኮ ፆኦጪሢ (ማር. 10፡17-31፤ ሉቃ. 18፡18-30)

16 ዬካፓ ፔቴ" ዓሲ ዬሱሴ ኮራ ሙካዎ፡- «ዔርዛሢዮ፣ ናንጊና ናንጊ ዴንቃኒ ዓይጎ ኮሺ ባኣዚ" ታ ማደንደይ?» ጌዒ ፆኦጪኔ።

17 ዬሱሴ ማሃዎ፡- «ኮሺ ማደ ዛላ ኔ ታና ዓይጋ ፆኦጪይ? ኮሺ ማዓይ ፔቴ" ፆኦዛሢ ሌሊኬ፤ ናንጊና ናንጊ ኔ ዴንቃኒ ኮዔቴ ዓይሢፆንሢ ኩንሢ» ጌዔኔ።

18 ዓሢያ፡- «ዋንሢ ዓይሢፆንሢ?» ጌዔኔ።

ዬሱሴ ማሃዎ፡- «ዓሲ ዋዲፖ፣ ማቾ ሃሣ ዓኒ ማዒባኣያና ላሂፖ፣ ዉኡቂፖ፣ ሉኡዙሞና ማርካዲፖ፣

19 ኔ ዓደና ኔ ዒንደና ቦንቼ፣ ዓሲ ኔናጉዲ ማሂ ናሸኬ ጋዓ ዓይሢፆንሢኬ» ጌዔኔ።

20 ደጌሢያ፡- «ዬንሢ ታ ቢያ ካፔያኬ፤ ሜሌ" ዓቴ" ባኣዚ" ዓይጌ ዓኣይ?» ጌዔኔ።

21 ዬሱሴ ማሃዎ፡- «ፔቶ ኔ ዒሎ" ማዓኒ ኮዔቶ ኔኤኮ ዓኣ ባኮ ቢያ ሻንቸ ሚኢሸ ማንቆ ዓሶሞ ዒንጌ፤ ጫሪንጮይዳ ቆሎ ኔ ዴንቃንዳኔ። ዓካሪ ዬካፓ ታ ጊንፆ ሙኩ» ጌዔኔ።

22 ደጌሢ ዬያ ዋይዛዎ፣ ሚርጌ ቆሎ ዒዛኮ ዓኣሢሮ ኮሺ" ፆዪ ፆዪ ዴንዴኔ።

19:18 ኬሲ. ማፃ 20፡13-16፤ ላሚ. ዋማ 5፡17-20። 19:19 ኬሲ. ማፃ 20፡12፤ ላሚ. ዋማ 5፡16፤ ሉዊ. ዓኬ 19፡18።

23 ዩካፓ ዩሱሴ ዒዛኮ ጊንፆ ሃንታ ናኣቶ" ኮራ፡- «ጎኔ ታ ዒንሢም ጋዓኔ፤ ያርጎቹም ያኦሲ ካኣቱምይዳ ጌሊሢ ሚርጌ ማቶኬ፤

24 ለሚ ታ ሃሃ ዒንሢም ጋዓኔ፡- ያርጎቹ ያኦሲ ካኣቱምይዳ ጌሊሢ ዳፓ ናርፔ ያኦሲ ጌሊኒ ሸሌዔ ማዓንዳኔ» ጌዔኔ።

25 ዒዛኮ ጊንፆ ሃንታ ናኣታ" ዩያ ዋይዜ ዎድ"ና ኮሺ" ዲቃቲ ሄርሻዎ፡- «ዓካሪ ሂዳቲ ያኦሲ ዳቃኒ ዳንዳዓንዳይ?» ጌዒ ያኦሪጌ።

26 ዩማና ዩሱሴ ዔያቶ ባንሢ ዛጋዎ፡- «ዩይ ዓሲም ዳንዳዒንቱዋ ባኣዚ"ኬ፤ ያኦሲም ጋዓንቲ ቢያ ባኣዚ" ዳንዳዒንታያኬ» ጌዔኔ።

27 ጳይሮሴ፡- «ሃይሾ ቢያ ባኣዚ" ኑ ሃሺ" ኔ ጊንፆ ሃንታንቱም? ዓካሪ፡ ኑ ዳንቃንዳ ባካ ዓይጌንዳ ናንዳይ?» ጌዔኔ።

28 ዩሱሴ ማሃዎ፡- «ጎኔ ታ ዒንሢም ጋዓኔ፤ ሙካንዳ ዓኮ ዓጮ"ይዳ ዓሲኮ ናዓሢ ቦንቹንቲ፡ ካኣቱም ያይቶይዳ ዳዔ ዎድ"ና ዒንሢም ታ ጊንፆ ሃንታዘንሢ ታጳ ለምዎ ካኣቱም ያይቶይዳ ዳዒ፡ ታጳ ለምዎ ዒሰራዔኤሌ ፃጳይዳ ዎጋንዳኔ።

29 ታ ሱ"ንፆሮ ጌዒ፡- ፔ ማኣሮ፡ ፔ ጌርሲንሢ፤ ጌርንሢ፤ ዓድ፡ ዒንድ፡ * ናኣቶ" ማዔቶዋ ጎዡ ሃሻ"ሢ ቢያ ያኦሪ ታ ጳንጌጌ ማሃ ዔካንዳኔ፤ ሃሃ ናንጊና ናንጎዋ ዳንቃንዳኔ።

30 ጋዓንቲ ቤርታ ማዔ፡ ጎኦቦ" ማላ ሚርጌ ዓሳ ጊንሢም፤ ጊንፆ ዓቲ" ላቤያ ማላ ሚርጌ ዓሳ ቤርቲም ማዓንዳኔ» ጌዔኔ።

20

ዎይሮ ጎዡ ጎሽካ ዓሶ ኮኣኪንሃ

1 ዩካፓ ዩሱሴ፡- «ጫሪንጮ ካኣቱማ ፔኤኮ ዎይሮ ጎዡ ጎሽኪሳኒ ጎሽካ ዓሶ ኮዒ ጉቲ" ዓሚ" ኬሰኬ ዓሲ ማላኔ፤

2 ዒዚ ፔቲ" ፔቲ" ዓሶም ፔቲ" ፔኤሺኮ ፔቲ" ኬሊ" ማዳዛ ዒንጎ ሚኢሾ ጨጋኒ ዓሶና ጌሰቲ ጊኢጊ ጎዡ ቤዘ ዓሶ ዳኬኔ» ጌዔኔ።

3 ዩሱሴ ኬኤዛዎ፡- «ዩይ ዓሢ ጉቲ" ሶኣፓ ዎዳኮ ቤርታ ቦኣኮ" ቤዘ ኬሰኪ ማዳ ባይቄም ዔቂ ዓኣ ዓሲ ዳንቂ፡

4 ዒንሢም ታኣኮ ዎይሮ ጎዡይዳ ዳንዲ ማዲዋቲ፤ ታ ዒንሢም ኮይሳሢጉዲ ጨጋንዳኔ» ጋዓዛ፡

19:28 ማቴ. 25፡31፤ ሉቃ. 22፡30። * 19:29 ዒንድ፡- ጋዓዘ ፔቲ" ፔቲ" ማዓኣፓ «ዒንድ ሃሃ ማቶ» ጋዓኔ። 19:30 ማቴ. 20፡16፤ ሉቃ. 13፡30።

5 ዔያታ ዓኣዳኔ። ሃሣ ዓባ" ሳዛ ሄላ"ኣና ገንሣ ማሢ ደምቦልሳ ዋዴ ማዓኣና ኬሰኪ ሜሌ" ማዳንዳ ዓሲ ዴንቄኔ።

6 ዬካፓ ዓባ" ዒባናኣና ኬሰኪ ማዳ ባይቄም ዔቂ ዓኣ ሜሌ" ዓሲ ዴንቄያ፡ <ማዳ ባኣያ ሃይካ ዒንሣ ዓይጋ ዔቂ ፔኤቃይ?> ጌዒ ያኣጫዛ።

7 ዔያታ ማሃያ ሉና ማዲሻኒ ጋዓ ዓሲ ባይቄሣርኬ" ጌዔኔ፤ ዓሣ ዬያ ዋይዛያ <ዒንሣያ ዓኣዲ ታኣኮ ዋይኖ ጎዡይዳ ማዲዋቴ> ጌዔኔ።

8 «ዬካፓ ሳዓ ዓማዛ ጎዡ ዓዳሣ ማዳ ዓሶኮ ሱኡጋሣም ጋፒንፃ ሙኬዘንሣዳፓ ዓርቃያ ቤርታ ሙኬ ዓሶ ሄላ"ንዳኣና ማዳ" ዓሶ ቢያ ዔኤሊ" ዔያታ ማዴሣ ዛሎ" ዔያቶም ጨጌ" ጌዔኔ።

9 ዓሣ"ና ዓባ" ዒባናኣና ማዳኒ ሙኬ ዓሶንሣ ሚኢሾ ጨጋሣ ኮይላ"ፓ ፔቴ" ኬሊ" ማዴም ዒንጎ ሚኢሾ ዔኬኔ።

10 ቤርታ ማዳ" ዓርቄዘንሣ ዓሣ"ና ባሼ ኑም ጨጎንዶኔ ጌዒ ማሌኔ፤ ጋዓንቴ ዔያቶማኣ ፔቴ" ኬሊ" ማዴም ዒንጎ ሚኢሾ ዒንገንቴኔ።

11 ጨጎና ሚኢሾ ዔያታ ዔካያ ጉንዳሚሣና ጎዡ ዓዳ ኮራ፡-

12 ሃንሣ ዓባ" ዒባናንቴ ማዳ"ሮ ሙኬዘንሣ ዳካ" ሌሊ ማዳዛ ሮኦሪ ማዳ"ና ላቢ"ንቴ ዓቦ" ሩኡጳ ማታዲ ፔኤቄ ዓሶ፡ ኑኡና ዋላ" ሄኮ ዋይቴ ኔ ዔያቶም ጨጋይ?> ጌዔኔ።

13 «ጎዡ ዓዴ ዬያ ማዳሣ ኮራ ታ ዒሻሣያ፡ ታ ፑርታ ኔኤም ማዲባኣኔ፤ ፔቴ" ኬሊ" ማዴም ጨጎ ሚኢሾም ማዳኒ ኔ ታኣና ዋላ" ጌሰቴ ገኢገባኣዓዳ?

14 ሃኣዛጌ፤ ኔኤሮማ ዔኪ ዓኣዳ፤ ኔኤም ታ ዒንጌሣጉዴያ ጋፒንፃ ሙኬ ዓሣማኣ ታ ዒንጋኒ ኮዓኔ።

15 ታኣኒ ታ ሚኢሾና ኮዔ ባኣዚ" ማዳኒ ዳንዳዑዋዓዳ? ገንሣ ሃሣ ሚጨንታያ ታ ማዔሣር ኔና ቂኢሪሻ?

16 «ዬያሮ ቤርታ ማዔ፡ ጎኦቦ" ማላ ሚርጌ ዓሳ ገንሣም፤ ገንፃ ዓቴ" ላቤ"ያ ማላ ሚርጌ ዓሳ ቤርቲም ማዓንዳኔ» ጌዔኔ።

ዬሱሴ ዒዛ ሄላ"ንዳ ማታሣ ዛሎ" ሃሣ ኬኤዜሣ
(ማር. 10፡32-34፤ ሉቃ. 18፡31-34)

17 ዬሱሴ ዬሩሳሌም ዓኣዲያይዳ ዓኣያ፡- ታጳ ላምያ ዒዛኮ ገንፃ ሃንታዘንሣ ሌሊ ዲማሲ፡

18 «ሃኣዛጉዎቹ፣ ሃሢ ኑ ዩሩሳሌሜ ዓኣዲኔ፤ ዓሲኮ ናዓሢ ቄኤሶኮ ሱኡጎና ሙሴ ዎጎ ዔርዘ ዓሶናም ዓኣሢጎቲ ዒንገንቴም ዔያታ ዒዛ ሃይቃንዳጉዲ ገዒ ገሰቲ ዎጋንዳኔ፤

19 ዔያታ ቦሃንዳጉዲና ዠራጋና ጳርቃንዳጉዲ ሃሃ ሱፃንዳጉዲ ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሶም ዓኣሢ ዒንጎንዶኔ፤ ዩካፓ ሃይቁ፣ ሃይባፓ ሃይሣሳ ከሎ"ና ዒ ዔቃንዳኔ» ገዔኔ።

ዜብዲዮሴ ማቾኮ ፔ ናኣቶ" ዛሎ" ዖኔጨያ
(ማር. 10፡35-45)

20 ዩካፓ ዜብዲዮሴ ማቾ ፔ ናኣቶ"ና ዎላ" ዩሱሴ ኮይላ" ሙኪ ዒዛም ጉምዓቲ ዚጋዖ ፔቲ" ባኣዚ" ዒዛም ማዲንታንዳጉዲ ሺኢቄኔ።

21 ዩሱሴ፡- «ዓይገንዳ ኔ ኮዓይ?» ገዔኔ።

ዒዛ፡- «ኔ ካኣቱም ቤዛ ሃንሢ ታኣኮ ላምዖ ናኣቶ"ንሢ፡- ፔቲ"ሢ ኔኤኮ ሚዛቃ፣ ፔቲ"ሢ ኔኤኮ ሻውሎ" ዛላ" ኔኤና ዎላ" ዎይሣያ ማዓንዳዳጉዲ ማሂ ዴይህ!» ገዔኔ።

22 ዩሱሴ ጋዓንቴ፡- «ዓይጎ ሺኢቆንዶቲያ ዒንሢ ዔሩዎሴ፤ ታኣኒ ሃሢ ዑኩ ዔካንዳ ማታሢ ዒንሢ ዔካኒ ዳንዳዓ? ሃሃ ታ ገላንዳ ማታሰካ ዒንሢ ገላኒ ዳንዳዓንዳ?» ጋዓዛ፣ ዔያታኣ፡- «ሂዮ፤ ኑ ዳንዳዓንዳኔ» ገዔኔ።

23 ዩካፓ ዩሱሴ፡- «ጎኔ ዒንሢ ታ ዔካንዳ ማታሢ ዔካንዳኔ፤ ጋዓንቴ ታኣኮ ሚዛቆና ሻውሎ"ናይዳ ዴዒ ታኣና ዎላ" ዎይሣንዳጉዲ ማሃሢ ታናቱዎሴ፤ ዩይ ቤዛ ዒንገንታሢ ታ ዓዴ ገኢገሼዞንሢምኩ» ገዔኔ።

24 ዩማ"ና ዓቲ" ታጶ ዒዛኮ ገንዖ ሃንታዞንሢ ዩያ ዎይዜ ዎዶ"ና ላምዖንሢ ዑፃ ጎሪ"ንቴኔ።

25 ዩሱሴ ጋዓንቴ ቢያሢ ፔ ባንሢ ዔኤላ"ዮ፡- «ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሶኮ ሱኡጎንሢ ዴሮ" ዎይሣዞንሢኬ፤ ዩያጉዲ ዴሮ" ሱኡጎንሢኮ ዴሮ" ዑፃ ቢታንቶ ዓኣሢ ዒንሢ ዔራኔ።

26 ዒንሢ ባኣካ" ጋዓንቴ ያዲ ማዓንዳያ ኮይሱዎሴ፤ ዒንሢዳፓ ባሺ ማዓኒ ኮዓሢ ዒንሢኮ ዴማ" ማዲያ ማዖንጎ።

27 ዒንሢዳፓ ዑፃ ማዓኒ ኮዓሢ ዒንሢኮ ዴማ" ዓይሌ" ማዖንጎ።

28 ዓሲኮ ናዓሢ ዓሲ ዒዛም ማዲንዳጉዲቱዎንቴ፣ ዓሲም ማዲኒና ሺምፓሢ ፔኤሲ" ሚርጌ ዓሶ ዛሎ" ባይዛኒ ሙኩኔ» ገዔኔ።

ዓኣፒ ባይቄ ላምዖ ዓሲስኬንሢኮ ዓኣፖ ፖዒዖ
(ማር. 10፥46-52፤ ሉቃ. 18፥35-43)

- 29 ዩሱሴና ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታዞንሢና ዒያርኮይዳፓ ከሰከ
ዓኣዳኣና ሚርጌ ዴሬ ዒዛና ዎላ" ዓኣዳኔ።
- 30 ዒኢካ ላምዖ ዓኣፒ ባይቄ ዓሲ ጎይዖ ዓጩ ዴዒ ዓኣዖ፥ ዩሱሴ
ዒኢና ዓኣዳሢ ዎይዚ፡- «ዳውቴ ናዓሢዮ፥ ጎዳ! ኑና ማኣዳ!"!»
ጌዒ ጌዒ ዒላቴኔ።
- 31 ዴራ" ዒማ"ና ዚቲ ጋዓንዳጉዲ ዒያቶ ጎራ"ዛ፥ ዒያታ ጋዓንቴ
ኮሺ" ዴጊዲ፡- «ዳውቴ ናዓሢዮ፥ ጎዳ፥ ኑና ማኣዳ!"!» ጌዒኔ።
- 32 ዒማ"ና ዩሱሴ ዴንዲቤቃ ዒቃዖ፥ ዒያቶ ዒኤሊ"፡- «ዓይጎ ታ
ዒንሢም ማዳንዳጉዲ ዒንሢ ኮዓይ?» ጌዒኔ።
- 33 ዒያታ ማሃዖ፡- «ዓኣፓ ኑኡኮ ዛጋንዳጉዲ ኑ ኮዓኔ» ጌዒኔ።
- 34 ዩሱሴ ዒያቶ ሚጨንታዖ፥ ዓኣፖ ዒያቶኮ ፔ ኩጮና ካኣማዛ
ቤዘማና ዛጊ ዒዛ ጊንዖ ዒያታ ዓኣዳኔ።

21

ዩሱሴኮ ዴኤፖ ቦንቸና ዩሩሳላሜ ጌሊዖ
(ማር. 11፥1-11፤ ሉቃ. 19፥28-40፤ ዮሐ. 12፥12-19)

- 1 ዩሱሴና ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታዞንሢና ዩሩሳላሜ ሄላ"ኒ ዑካዖ፥
ዛይቶ ሪማቶ ዲኮ" ኮይላ" ዓኣ ቤቴፓጌ ጌይንታ ጉርዶ ሄሌ"ኔ።
ዩካፓ ዩሱሴ ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታዞንሢዳፓ ላምዖንሢ፡-
- 2 «ሐኖ" ሴኮ ቤርታ ዓኣ ጉርዴሎ ዓኣዲዎቴ፤ ዒኢካ ዒንሢ
ሄሄላ"ዖ ፔቴ" ቱኡቴ ዓኣ ሃሬ ናዖና ዎላ" ዴንቃንዳኔ፤ ዩያር ዩማ
ሃሮ"ማ ቡሊ" ዒኪ ታኣም ዩዑዎቴ።
- 3 ዖኣኒያ ዒንሢ ኮራ ዒኤቢ ጌዒቶ ረጎዳ ዒያቶ ኮዓኔ ዒንሢ
ጋዓዛ ቤዘማና ዒያታ ዳካንዳኔ» ጌዒ ዳኬኔ።
- 4 ዩይ ያዲ ማዓኒ ዳንዳዒሢ ዖኣሲ ማሊዖ ከኤዛሢ ዛሎ"ና፡-
- 5 «ሚዛዲ ዉዳር ናይ ማላ ዩሩሳላሜ ካታሜ"ሎም
ሐይሾ ኔኤኮ ካኣታ"ሢ ሚጨንታዖ ማዒ
ሐሬ"ሎ ሃሢ ሐሬ"ሎኮ ናዖ ቶጊ
ኔ ባንሢ ሙካኔ" ጎዑዎቴ» ጌይንቴሢ ኩማ"ንዳጉዲኬ።
- 6 ዩያር ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታዞንሢ ዩሱሴ ዓይሢ ጎይዖ ማዳኔ።
- 7 ሐሬ"ሎዎ ናዖማና ዎላ" ዒኪ ሙካዖ ፔኤኮ ዓፒሎ ዒያታ
ሃሮ"ንሢ ዑፃ ጌሃዛ ዩሱሴ ቶጌኔ።
- 8 ዩማና ዴር"ይዳፓ ሚርጌሢ ዓፒሎ ፔኤኮ ጎይዖ ሂኢሃዛ፥ ዛላ"
ሃሃ ዎላሺ ሜንሢ ሜንሢ ጎይዖ ሂኢሃኔ።

21:5 ዛካ. 9፥9።

9 ዲዛኮ ቤርታ ቤርታ ዓኣዳ ዓሶና ጊንያ ሙካ ዓሳ፡- «ዳውቴ ናዓሢ ጋላታ ማዖንጎ! ጎዳ ሱንያና ሙካሢ ያኦሲ ዓንጃንጎ! ጋላታ ጩሪንጩይዳ ያኦሲ ማዖንጎ» ጌራ ጌራ ዒላታኔ።

10 ዩሱሴ ዩሩሳሌም ካታ ጌሌ ዎዶ"ና ዓሳ ጉቤ፡- «ሃይ ዖናዳይ?» ጌይሢና ዎኦቶንዶ ጎይሢ ባይዜኔ።

11 ዒዛና ዎላ" ሙካ ዓሳ፡- «ሓይ ጌሊላይዳ ዓኣ፡ ናዚሬቴ ካታ ሙ"ሎይዳፓ ሙኬያ፡ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዩሱሴኬ» ጌዔኔ።

ዩሱሴ ጌኤዦ ማኣራ ማዳ ባኮ
(ማር. 11፡15-19፤ ሉቃ. 19፡45-48፤ ዮሐ. 2፡13-22)

12 ዩካፓ ዩሱሴ ጌኤዦ ማኣሪ ጌሊ፡ ጌኤዦ ማኣሪ ጋርይዳ ሻንቻ ዓሶና ሻንቻ ዓሶና ዳውሲ ኬሴ"ኔ፤ ሃሃ ሚኢሾ ላኣማ ዓሶኮ ዴ"ጌ ሎኦዦ ዖይቶና ዶኦሎ" ሻንቻ ዓሶኮ ዴፖ ዖይቶዎ ሂዒ ደይሳዖ፡-

13 « <ማኣራ ታኣኮ ሺኢጲሢ ማኣሪ ጌይንታንዳኔ> ጌይንቲ ያኣፒንቴኔ፤ ዒንሢ ጋዓንቴ <ዉሲ ዓኣሺንታ ቤሲ> ማሄኔ» ጌዔኔ።

14 ዒማ"ና ጌኤዦ ማኣሪይዳ ዓኣፓ ባይቄ ዓሶንታ ዎቦ ዓሶንታ ዒዛ ኮራ ሙካዛ ዒዚ ዔያቶ ፓሄኔ።

15 ጋዓንቴ ቄኤሶኮ ሱኡጎና ሙሴ ዎጎ ዔርዛዘንሢና ዩሱሴ ማዳ ያኦሲ ዎልቄና ማዲንታ ዓኮ ባኮ ዛጌሢሪ ሃሃ «ዳውቴ ናዓሢ ጋላታ!» ጌራ ጌራ ዒላታ ናኣቶ" ዎይዜሢሪ ሚርጌና ጳጋዴኔ።

16 ዔያታ ዩሱሴ ኮራ፡- «ሓይ ናኣታ" ጋዓ ባኮ ኔ ዎይዙዎዳ» ጌዔኔ።

ዩሱሴ ማሃዖ፡- «ሂዮ፡ ታ ዎይዛኔ፤ ጌኤዦ ማዖኣፖይዳ <ዳኮ" ናኣቶ"ንታ ዳንቃ ናኣቶ"ንታ ኔና ጋላታንዳጉዲ ኔ ማሄኔ> ጋዓሢ ዒንሢ ፔቴ"ታዖ ናባቢባኣዓዳ?» ጌዔኔ፤

17 ዩካፓ ዩሱሴ ዔያቶ ሃሺ" ካታ ሙ"ፓ ኬሰካዖ፡ ቢታኒያ ጌይንታ ጉርዶ ዴንዲ ዒኢካ ዎርቄኔ።

ዩሱሴ ጋዳንቄ ቤሌሴ ጌይንታ ሚጻሎ
(ማር. 11፡12-14)

18 ዚር ጉቴ"ሎ ዩሱሴ ጉቴ" ዓማ" ሓንጋ ካታ ሙ" ሙኪቤቃ ናይዲንቴኔ፤

19 ዒማ"ና ጎይያ ዓጮይዳ ፔቴ" ቤሌሴ * ሚሢ ዴንቃዖ ዒዛ ባንሢ ዴንዲ፡ ዒላሺዳፓ ዓታዛ ፔቴ"ታዖ ዓኣፒ ዴንቄባኣሢሪ፡-

21:9 ዓይኑ. 118፡25-26። 21:13 ዒሲ. 56፡7፤ ዓር. 7፡11። 21:16 ዓይኑ. 8፡2። * 21:19 ቤሌሴ ጌይንታ ሚጻላ፡- ቦኦቢ ማላያ ዓኣፖ ዓሲ ሙሙዓ ሚሢኬ።

«ሃይገ ሴካ ዓኣፒ ዓኣፒፕ!» ጋዓዛ፣ ቤሌሶ ሚጃላ ዩካገ ኔጉዋፖ ሃይቄኔ።

20 ዒዛኮ ገንፖ ሃንታዞንሢ ማዔ ባኮ ዛጋፖ ዲቃቲ ሄርሺሢ፡- «ቤሌሶ ሚጃላ ዋይቲ ዑኩና ሃይቃኒ ዳንዳዔይ?» ጌዔኔ።

21 ዩሱሴ ማሃፖ፡- «ጎኔ ታ ዒንሢሞ ጋዓኔ፤ ዒንሢኮ ጉሙርቁሢ ዓኣቶ ሃሢ ለማዓንዳሞ ማዓንዳሞይ፣ ዒንሢ ጌይባኣቶ ቤሌሶ ሚጃሎይዳ ማዔ ባኮ ማዳኒ ሌሊቱዋንቴ ሃያ ደኩ" ሃይካገ ዔቁ ባዘ" ጌሌ» ዒንሢ ጌዔቲታፖ ማዓንዳኔ፤

22 ዒንሢኮ ጉሙርቁሢ ዓኣቶ ዒንሢ ሺኢቃ ባኮ ቢያ ዒንሢ ዴንቃንዳኔ» ጌዔኔ።

ዩሱሴኮ ቢታንቶ ዛሎ" ፆኦጪንቴ ፆኦጪሢ

(ማር. 11፥27-33፤ ሉቃ. 20፥1-8)

23 ዩሱሴ ጌኤዦ ማኣሮ ጌሊ ዔርዚያይዳ ዓኣንቴ ቁኤሶኮ ሱኡጎና ዴሮ"ኮ ጪሞና ሙካፖ፡- «ሓያ ቢያ ኔ ማዳ ባኮ ማዳሢ ዓይጎ ቢታንቶናዳይ? ሓያ ቢታንቶ ኔኤም ዒንጌሢያ ፆናዳይ?» ጌዒ ዒዛ ፆኦጪኔ።

24 ዩሱሴ ማሃፖ፡- «ታኣኒያ ፔቲ" ባኣዚ" ዒንሢ ፆኦጪንዳኔ፤ ዩሮ ዒንሢ ታኣም ማሄቶ ታኣኒ ሃያ ባኮ ዓይጎ ቢታንቶና ማዳቲ ዒንሢም ከኤዘንዳኔ፤

25 ማሰካ ዮሓኒሴኮ ዋኣፆና ማሰኪፃ ዓንካገዳይ? ፆኦሲዳገዋ ዓሲዳገዳይ?» ጌዔኔ።

ዩያሮ ዔያታ ዋላ" ጌሰታፖ፡- «ፆኦሲዳገኬ» ኑ ጌዔቶ ሂዳፖ ዒንሢ ዓይጎሮ ዒዛሲ ጉሙርቁባኣይ? ዒ ጋዓንዳኔ፤

26 «ዓሲዳገኬ» ኑ ጌዔቶ ሃሢ ማሰካ ዮሓኒሴ ዓሳ ፆኦሲ ማሊሢ ከኤዛ ዓሲ ማሂ ዛጋሢሮ ዴራ" ኑና ዒገቻኔ» ጌዔኔ።

27 ዩካገ ዔያታ ዩሱሴም፡- «ኑኡኒ ዔሩዋሴ» ጌዒ ማሃዛ፣ ዒዚያ፡- «ታኣኒያ ሂዴቶ ዓይጎ ቢታንቶና ሃያ ቢያ ማዳቶ ዒንሢም ከኤዛዓኬ» ጌዔኔ።

ዓይሢንቲሢ ዛላ

28 ዩካገ ዩሱሴ፡- «ሂንዳ ዒንሢም ዓይጎ ማላቶዋ? ፔቲ" ባኣዚ" ታ ዒንሢም ከኤዘም፤ ፔቲ" ዓሲኮ ላምፖ ናይ ዓኣኔ፤ ዔያቶይዳገ ፔቲ"ሢ ኮራ ዓዳሢ ሙካፖ ታ ናዓሢዮ! ሓሮ" ጎዦ ዴንዲ ማዳ ማዳ» ጌዔኔ።

29 ናዓሢ «ዴንዳዓ፣ ዒጃኔ» ጌዔኔ፤ ያዲ ዒ ጌዔፖ ገንፃገ ዳቢንቲ ማዔሢ ዔሪ፣ ማዳ" ማዳኒ ዴንዴኔ።

21:21 ማቴ. 17፥20፤ 1ቆር. 13፥2።

30 ሐሣ ዓዳሢ ሰጠ ስርዓት ስራ ዳንዳ፣ ዲዲያ ዳንዳ ማዳንዳጉዲ ዓይሣዛ ስርዓት <ዔኤዔ፣ ታ ዓኣዳንዳኔ> ጌዔኔ፤ ጋዓንቴ ማዳንዳ ዳንዳባኣሴ።

31 ዓካሪ ዩንሢ ለምዕ ሩኣቶ"ንሢዳፓ ዓደኮ ዓይሢዎ ኩንሣሢ ዎያዳይ?» ጋዓዛ፣ ዔያታ፡- «ቤርታኣ ስርዓት!» ጌዔኔ።

ዩሱሴያ ማሃ፡- «ኅኔ ታ ዲንሢም ጋዓኔ፤ ኮርሞ ዓሶፓ ሚኢሾ ቡኩሳ ዓሶና ዓሲ ሃሣ ማቾ ማዒባኣ ዓሶና ላሃ ዓሳ ያኦሲ ካኣቱሞይዳ ዲንሢ ቢሪ ጌላንዳኔ፤

32 ማሰካ ዮሐንሴ ጌኤሹሞ ጎይሢ ዲንሢ ዳዎሲ ዲንሢ ኮራ ሙካዛ ዲንሢ ዲዛሲ ጉሙርቁ ዔከባኣሴ፤ ሚኢሾ ቡኩሳ ዓሶና ዓሲ ሃሣ ማቾ ማዒባኣ ዓሶና ላሃ ዓሳ ጋዓንቴ ጉሙርቁ ዲዛሲ ዔኬኔ። ዲንሢ ዩያ ዛጌሢኮ ጊንፃኣታዎ ጎሞ ዲንሢኮ ቡኤፂ ጎናሲ ዲዛሲ ዔከባኣሴ።»

ዎይኖ ጎዡ ጎሽካ ዓሶ ኮኣኪንሃ (ማር. 12፣1-12፤ ሉቃ. 20፣9-19)

33 ሐሣ ዩሱሴ ሜሌ" ማላሢ ኮኣኪንሢ፡- «ፔቴ" ዎይኔ ጎሽ ዓኣ ዓሲ ጎዡኮ ቲኢያ ዲርቁ፣ ዎይኖ ጨኡጸንዶ ዔቴያ ላሌ ሹቺዳ ቦኣኪ ኮሹ"ኔ፤ ሃሣ ካፒያም ማዓ ሴኤላኣ ሴኤሊ"፣ ዩካፓ ጎዡ ዲዛማኣ ጎሽካንዳ ዓሲም ዲንጊ ሜሌ" ዓጪ ዓኣዳኔ።

34 ዎይና ካፄ ዎዶ"ና ዲዛ ሄላ" ዛሎ" ዓሶ ኮይላ"ፓ ዔኪ ዩዓንዳጉዲ ዲዛኮ ማዳ ዓሶ ጎሽካ ዓሶ ኮራ ዲ ዳኬኔ።

35 ጎሽካ ዓሳ ጋዓንቴ ዓሢኮ ማዳ ዓሶ ዓርቃዎ ፔቴ"ሢ ጳርቁ፣ ባገሢ ዎዲ ሃሣ ዓቴ"ሢያ ሹቻ ዲይ ዑራኔ።

36 ዩይ፣ ጎዡኮ ዓዳሢ ለሚ ሃሣ ቤርታኣሲዳፓ ሚርጌ ዲዛኮ ማዳ ዓሲ ዳካዛ፣ ጎሽካ ዓሳ ሃሣ ቤርታ ማዳ ጎይዎ ማዳኔ።

37 ጋፒንያይዳ ጎዡኮ ዓዳሢ ታኣኮ ስርዓት ዔያታ ቦንቹዎዎ ዓታዓ! ጋዓዎ፣ ስርዓት ፔኤኮ ጎሽካ ዓሶ ኮራ ዳኬኔ።

38 ጎሽካ ዓሳ ጋዓንቴ ስርዓት ዳንቁ ዎዶ"ና ሃይ ዲዛ ዳካላሢኬ፤ ሃሲ ሙኩዎቴ ዲዛ ኑ ዎዲ ዲዛኮ ዓኣ ባኮ ዳካሎም፣ ዎሊ ኮይላ" ጋዓዎ፣

39 ስርዓት ዓርቁ ጎዡኮ ዙላ" ዔኪ ዳንዳ ዎዳኔ።

40 «ዓካሪ ዩኖ ጎዡኮኮ ዓዳሢ ሙካዎ ዩንሢ ጎሽካ ዓሶንሢ ዎዶ"ንዳያ ዲንሢም ማላይ?» ጌዔኔ።

41 ዴያታ ማሃዎ፡- «ዩንሢ ፑርቶ ዓሶንሢ ሚጨንቱዋዎ ዒ ዋዎዳንዳኔ፤ ዋይና ካፃ ዋዶ"ና ቢያ ዒዛም ዒንጋንዳ፥ ሜሌ" ጎሽካ ዓሲም ጎዡ ዒንጋንዳኔ» ጌዔኔ።

42 ዩካፓ ዩሱሴ፡-
« <ማኣሮ ማዡ ዓሳ ቦሂ ሃሹ" ሹጫሢ
ማኣሮኮ ሄላሢ ማዔኔ።

ዩይያ ያኦሲ ማዶኬ፤
ኑ ዛጋዛ ዓኪ ባኣዚ"ኬ»
ጌይንቲ ያኣፒንቲሢ ሢንሢ ፔቲ"ታዎ ናባቢባኣዓዳ?

43 «ዩያሮ ታ ዒንሢም ሂዚ ጋዓኔ፤ ያኦሲ ካኣቱማ ዒንሢዳፓ
ዔውቲ ዓኣፒ ዓኣፓ ዴሬም ዒንጊንታንዳኔ። [

44 ዩያ ሹጫሢዳ ሎኣማሢ ሚቃንዳኔ፤ ሃሃ ዩይ ሹጫሢ ዒዛ
ዑፃ ዶዔ ዓሢያ ዳኣፂንታንዳኔ» ጌዔኔ።]†

45 ዒማ"ና ቁኤሶኮ ሱኡጎና ፔርሴ ዓሶና ዩንሢ ኮኣኪንሦንሢ
ዋይዜ ዋዶ"ና ዩሱሴ ዔያቶም ጫርጌሢ ዔሪ፥

46 ዒዛ ዓርቂ ቱካ"ኒ ኮዔኔ፤ ጋዓንቲ ዴራ" ዩሱሴ ያኦሲ ማላሢ
ኬኤዛያ ማሂ ዛጋሢሮ ዔያታ ዒጊጨ ሃሹ"ኔ።

22

ዔፖ ሙዎም ዔኤሊ"ንቲ ዓሶ ኮኣኪንሦ
(ሉቃ. 14፥15-24)

1 ዩሱሴ ሃሃ ሜሌ" ኮኣኪንሢ ኬኤዛዎ፡-
2 «ጫሪንጮ ካኣቱማ ናዓ ላኣሊ ዔካኣ ጌዔም፥ ሙኡዚ" ጊኢጊሼ ካኣቲሰኬያ ማላኔ።

3 ዩይ ካኣታ"ሢ ዔኤሊ"ንቲ ዓሶም ኬኤዛንዳጉዲ ዒዛኮ ማዳ
ዓሶ ዳኬኔ፤ ጋዓንቲ ዓሳ ዒኢካ ሙካኒ ኮይባኣሴ።

4 ዩካፓ ካኣቲ ላሚ ሃሃ ሜሌ" ማዳ ዓሲ ዔኤሊ"ንቲ ዓሶም፡-
<ቡዋ ጌማይንታ ሃሃ ማሌ" ባይያ ታ ሹኪ ሙዎ ጊኢጊሼኔ፤ ቢያ ባካ ጊኢጌያ ማዔሢሮ ዔፖ ቤዞ፥ ታ ማኣሪ ሙኩዋቲ ጎዑዋቲ፥ ጌይ ዳኬኔ።

5 ዔኤሊ"ንቲ ዓሳ ጋዓንቲ ዔኤሊ"ዎ ቦሂ ዛላ" ጎሺዳ፤ ዓቲ" ዓሳ
ሃሃ ኮርሞይዳ ዓኣዴኔ፤

6 ሃንጎዋታ ሃሃ ኪኢቶ"ና ሙኬ ዓሶንሢ ዓርቃዎ ጳርቂ ቦርሲሲ
ሃሃ ሜታሲ ዋዲያ ዋዴኔ።

21:42 ዓይኑ. 118፥22-23። † 21:44 ፔቲ" ፔቲ" ማፃኣፓ ፓይ. 44 ጊዳ" ቃሳ"ኔ፤ ዒኢካ ዓኣ ማሊያ ሉቃ. 20፥18 ጊዳ" ዓኣዞ ማላኔ።

ዩካፓ ዒዚ ማሃዖ፡- «ሂዳቶ ርሜ ዓጮ" ካኦቲሲ ካኦቲም፤ ያኦሲሲ ያኦሲም ዒንጉዋቴ» ጌዔ።

22 ዔያታ ዩያ ዋይዛዎ ዲቃቲ ሄርሺ፣ ዒዛ ሃሺ" ዴንዴ።

ሃይቄ ዓሲኮ ዔቂሂ ዛላ

(ማር. 12፣18-27፤ ሉቃ. 20፣27-40)

23 ዩኖ ኬሎ"ና፡- «ሃይቄ ዓሲ ዔቂዋሴ» ጋዓ ሶዶቄ ዓሳ ዩሱሴ ከይላ" ሙኪ ሂዚ ጌዒ ያኦጮኑ፡-

24 «ዔርዛሂዮ! ሙሴ <ፔቴ" ዓሲ ላኣሊ ዔካዎ ሾውዋዎ ሃይቄቶ፣ ጌኤዚ ሃይቄሂ ማቾ ዔኪ ዒዛ ዳካላ ናይ ሾጎንጎ ጌዔ።

25 ኑ ኮይሎ"ይዳ ዋሊኮ ጌርሲንሂ ማዓ ላንካይ ዓሲ ዓኣ፤ ዩያቶኮ ቶይዳሂ ላኣሊ ዔካዎ ሾውዋዎ ሃይቄም ሄሌ ጌኤዛሂ ማቾ ዒዛኮ ዔኬ፤

26 ዩይ ዔኬሂ ቶይዲም ናይ ሾውዋዎ ሃይቄ፤ ዩያይዴ ጎይህ ላኣሌላ ላንካሳሂም ሄላ"ዛ ዒዚያ ሾውዋዎ ሃይቄ።

27 ዩካፓ ጋፒንያይዳ ላኣሌላ ሃይቄ።

28 ዓካሪ ቢያሂ ዒዛ ዔኬሂር ጋፒንያና ሃይባ"ፓ ዓሳ ዔቃኣና ዩና ዋያኮ ማቾ ማዓንዳይ?» ጌዔ።

29 ዩሱሴ ማሃዖ፡- «ዒንሂ ጌኤኩ ማፃኣፖና ያኦሲኮ ዋልቆና ዔፈዋኣሂር ዳቢንታ፤

30 ሃይቢዳፓ ዓሲ ዔቂሂኮ ጊንፃ ጫሪንጮይዳ ዓኣ ያኦሲ ከኢታንቾጉዲ ማዓ፤ ዔኩዋሴ ሃህ ሎዑዋሴ።

31 ሃይቦ"ይዳፓ ዔቃ ዓሶ ዛሎ" ያኦሲ ዒንሂም ኬኤዜሂ ዒንሂ ናባቢባኣዓዳ?

32 ዒዚ ታኣኒ ዓብራሃሜ ያኦሲ፣ ዩሳኣቄ ያኦሲ ሃህ ያይቆኑቤ ያኦሲኬ» ጌዔ፤ ዩያር ያኦሲ ሺምፖና ናንጋ ዓሶ ያኦሲ፤ ሓይቄቶዋ ናንጊና ናንጋ ዓሶ ያኦሲኬ» ጌዔ።

33 ዴራ" ዩያ ዋይዛዎ ዒዛኮ ዔርዚያና ዲቃቲ ሄርሺ።

ቢያፓ ባሺ ማዔ ዓይሂዎ

(ማር. 12፣28-34፤ ሉቃ. 10፣25-28)

34 ዩሱሴ ሶዶቄ ዓሶ ጎጎንዶ ጎይሂ ባይዚሴሂ ዋይዛዎ ፔርሴ ዓሳ ፔቴ"ይዳ ሙኪ ቡኬ፤

35 ዔያቶይዳፓ ፔቴ" ሙሴ ዋጎ ዔርዛሰኬይ ዩሱሴ ዋዚ ጋዓቴያ ዋይዛኒ፡-

22:23 ዳኪ. ማዶ" 23፣8። 22:24 ላሚ. ዋማ 25፣5። 22:32 ኬሲ. ማፃ 3፣6። 22:35 ሉቃ. 10፣25-28።

36 «ዔርዛሢያ! ቢያገ ባሽ ዓይሢጻላ ዋኖዳይ?» ጌዒ ያኑጩኔ፤

37 ዩሱሴ ዒማ"ና፡- « ሪኦሲ ኔኤኮ ጎዳ ጉቤ ዒናገ፣ ጉቤ ሸምገገ፣ ጉቤ ማሊፃገ ናሽኩ»

38 ቢያገ ባሽ ማዔ ቤርታኣ ዓይሢጻ ዩኖኬ።

39 ሃሣ ዩኖ ማላ ላምዓሳ ዓይሢጻ ሩሲ ቢያ ዓዳ" ኔና ማሂ ናሽኩ» ገዓኔ፤

40 ሙሴ ዋጎና ያኦሲ ማሊፃ ኬኤዛዞንሢኮ ዔርዚፃ ዩንሢ ዓይሢጻ ገራ ዓኣያኬ» ጌይ ማሄኔ።

ሜሲሔ ዛሎ" ያኑጩንቴ ያኑጩሢ
(ማር. 12፡35-37፤ ሉቃ. 20፡41-44)

41 ፔርሴ ዓሳ ቡኩንቴ ዓኣንቴ ዩሱሴ ዔያቶ ሂዚ ጌዒ ያኑጩኔ፤

42 «ሜሲሔ ዛሎ" ዒንሢ ዋዚ ገዓይ? ዒ ያ ናይ ዒንሢም ማላይ?» ገዓዛ፣ ዔያታ ማሃዎ፡- «ዒ ዳውቴ ናይኬ» ጌዔኔ።

43 ዩሱሴ ዔያቶም፡- «ሂዳቶ ዳውቴ ዓያና ጌኤሺ ዒዛ ማሊሴም፣ ታኣኮ ጎዳ» ጌዒ ዋይቴ ዒዛ ዔኤሌ"ይ?

44 ዳውቴ፡ ሩንጊና ናንገ ጎዳ ታ ጎዳሢም፡

ኔኤኮ ሞርኮ ታ ኔና ባሺሳንዳያ ሄላ"ንዳኣና
ታኣኮ ሚዛቆ ዛላ" ዳዔ» ጌዔኔ።

45 ዩያሮ ዳውቴ ታ ጎዳሢ ጌዒ ዒዛ ዔኤሌ"ቶ ዋይቴ ዳውቴኮ ናይ ማዓኒ ዒ ዳንዳዓይ?» ዩሱሴ ገዓዛ፡

46 ዒማ"ና ፔቴ"ታዎ ዔኤቢ ማሂ ኬኤዛኒ ዳንዳዔ ዓሲ ባኣሴ። ዩኖ ኬሎ"ይዳገ ዓርቃዎ ጫርቂ ዒዛ ዔኤቢ ያኑጩ ዓሲያ ባኣሴ።

23

ዩሱሴ ሙሴ ዋጎ ዔርዛ ዓሶና ፔርሴ ዓሶና ቦሃ ጌሰቴ ጌኤዛ
(ማር. 12፡38-40፤ ሉቃ. 11፡39-51፤ 20፡45-47)

1 ዩካገ ዩሱሴ ዳሮ"ና ዒዛኮ ጊንፃ ሃንታዞንሢኖም፡-

2 «ሙሴ ዋጎ ዔርዛ ዓሶና ፔርሴ ዓሶናኮ ሙሴጉዲ ዋጎ ዔርዛኒ ቢታንቶ ዓኣኔ፤

3 ዩያሮ ዒንሢም ዔያታ ገዓ ባኮ ማዲዋቴ፣ ሃሣ ካፕዋቴ፤ ገዓንቴ ዔያታ ገዓሢጉዲ ፔኤሮ ማዲዋኣሢሮ ዔያቶጉዲ ማዲፖቴ።

22:37 ላሚ. ዋማ 6፡5። 22:39 ሊዊ. ዓኬ 19፡18። 22:44 ዓይኑ. 110፡1።

4 ዓይነት ሚርጌ ደካሚ ሃሳብ ማታሰብ ከዲ ዓሰ ከዲሳኔ፤ ዓይነት ፔኤር ጋሳንቴ ኩቻ ካኣማኒያ ኮዑቀሴ።

5 ዓይነት ማዳ ማዳ" ቢያ ዓሰ ዛጎም ጌዲኬ፤ ዩያር ካኣዮ ዛሎ" ባኮ ፃኣፒ ቶኦካ" ሓሣ ቃሳ" ቱኮ" ዓፒሎቀ ዓይነት ኮሺ" ዳልጊሻኔ፤ ሃሣ ዓፒሎኮ ማጫርቀ ያደሳኔ፤

6 ሙያ ቤዘይዳ ቦንቸንታ ቤሲ፥ ዓሳ ቡኪንታ ቤዘይዳኣ ቤርቶ ዛላ" ደዓኒ ኮዓኔ።

7 ዩያጉዲ ሃሣ ቦኦኮ" ባኣኮ"ይዳ ኮሺ ዔኤሊ"ሣ ዔኤሊ"ንታኒና <ዔርዛሣ> ጌይንቲ ዔኤሊ"ንታኒያ ኮዔኔ።

8 ዒንሣ ጋሳንቴ ሂርሺንቲር <ዔርዛሣ> ጌይንቲ ዔኤሊ"ንቲፖቴ፤ ዒንሣኮ ዔርዛሣ ፔቴ" ሌሊ ማዓዛ ዒንሣ ቢያሣ ዋሊኮ ጌርሲንሣኬ።

9 ጫሪንጮይዳ ዒንሣኮ ፔቴ" ዓዴ ሌሊ ዓኣሣር ሳይዳ ያና ማዔቶቀ ያኦሲፓ ባሼ ማሂ <ዓዴ> ጌይ ዔኤሊ"ፖቴ።

10 ዒንሣኮ ባሼ ዔራሣያ ኪሪሰቶሴ ሌሊ ማዔሣር <ባሼ ዔራሣ> ጌዒ ዔኤሊ"ንቲፖቴ።

11 ዒንሣ ባኣካ" ቢያፓ ዑሣ ዓኣዴ፥ ሱኡጌ ማዔሣ ዒንሣኮ ደማ" ማዒ ማዳያ ማያንጎ።

12 ፔና ዴ"ጊዳሣ ዳውሲንታንዳኔ፤ ፔና ሂርኪዳሣ ጋሳንቴ ዴ"ግ ጋሳንዳኔ» ጌዔኔ።

13 ሃሣ ዩሱሴ፡- «ዒንሣ፥ ዲሎ"ቱቀያ ፔና <ዲሎ"ኬ> ጋዓ ሙሴ ዋጎ ዔርዛ ዓሰና ፔርሴ ዓሳ! ዓሳ ጫሪንጮ ካኣቱቀይዳ ጌሉቀጉዲ ዓሰኮ ካር" ዒንሣ ዋዳሣር ዒንሣና ባዴዔ! ዒንሣ ዒንሣር ጌሉቀሴ፤ ሃሣ ጌላኒ ኮዓ ዓሰቀ ዒንሣ ጌልዙቀሴ።»

14 «ዒንሣ ዲሎ"ቱቀያ ፔና <ዲሎ"ኬ> ጋዓ፥ ሙሴ ዋጎ ዔርዛ ዓሰና ፔርሴ ዓሳ ዒንሣ ባዴዔ! ዒንሣ ሓይቄ ላኣሎኮ ማኣር ዒንሣ ቡራያታ ያሰ <ያኦሲ ሺኢቃኔ> ዒንሣ ጎያንጎ ጌዒ ያደሲ ሺኢጰሣ ዒንሣ ሺኢቃኔ፤ ዩያር ፑርታ ዋጌ ዒንሣዳ ዋጊንታንዳኔ።፡*]

15 «ዒንሣ ዲሎ"ቱቀያ ፔና ዲሎ"ኬ ጋዓ፥ ሙሴ ዋጎ ዔርዛ ዓሰና ፔርሴ ዓሳ! ፔቴ" ዓሰ ዓይሁዴ ካኣዮ ካኣሽኪሳኒ ባዙ" ዋኣያና ሳያናይዳ ዒንሣ ሃንቲ፥ ካኣዮኣ ጌልዜሣኮ ጊንፃ ዒንሣዳፓ ባሼና

23:5 ማቴ. 6፥1፤ ፓይ. ማፃ 15፥38፤ ላሚ. ዋማ 6፥8። 23:11 ማቴ. 20፥26-27፤ ማር. 9፥35፤ 10፥43-44፤ ሉቃ. 22፥26። 23:12 ሉቃ. 14፥11፤ 18፥14። * 23:14 ፔቴ" ፔቴ" ማፃኣፓ ፓይ. 14 ጊዳ" ቃሳ"ኔ፤ ቃኣሌ"ላ ማር. 12፥40 ጊዳ" ዓኣዘ ማላኔ።

ጋፒንያ ከሌ" ፑርታና ዬይ ዋጊንታንዳጉዲ ዲንሢ ማሃሢር ዲንሢ ባዳዔቴ።

16 «ሃይ፡ ዲንሢ ዓኣፖ ባይቄ ዓርኖ ማዔ ዓሳ! ዲንሢና ባዳዔ! ሩሲ ጌኤዢ ማኣሮ ዔኤሊ" ጫኣቄቴ ዔኤቢባኣሴ፤ ጋዓንቴ ጌኤዢ ማኣሮኮ ዋርቆ ዔኤሊ" ጫኣቄቴ ቶላ" ካራ ባኣሴ» ዲንሢ ጋዓኔ፤

17 ዲንሢ ዔኤያ ሃሃ ዓኣፖ ባይቄ፡ ዓርኖ ማዔ ዓሳ! ዋርቆና ዋርቃ ያኣሲም ዲማዴያ ማዓንዳጉዲ ማሃ ጌኤዢ ማኣሮናይዳፓ ዋና ባሼዳይ?

18 ዬያጉዲ ሃሃ ሩሲ ያኣሲም ማቺ ዲንጊ ካኣሽኮ ቤዘ ዔኤሊ" ጫኣቄቴ ዔኤቢባኣሴ፤ ጋዓንቴ ያኣሲም ማቺ ዲንጊ ቤዘይዳ ዓኣ ዲንጎና ባኮ ዔኤሊ" ጫኣቄቶ ቶላ" ካራ ባኣሴ» ዲንሢ ጋዓኔ።

19 ሃይ ዲንሢ ዓኣፖ ባይቄ ዓሳ! ያኣሲም ዲንጎ ባኮና ዲንጎ ባኮ ዲማዴያ ማሃ ማቺ ዲንጎ ቤዘናይዳፓ ዋና ባሼዳይ?

20 ዬያሮ ያኣሲም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዘ ዔኤሊ" ጫኣቃሢ ዲንጎ ቤዘና ዲዘ 0-9 ዓኣ ዲንጊንቴ ባኮ ቢያሢ ዔኤሊ" ጫኣቃኔ።

21 ጌኤዢ ማኣሮ ዔኤሊ" ጫኣቃሢ ጌኤዢ ማኣሮና ጋርይዳ ናንጋ ያኣዛሢና ዔኤሊ" ጫኣቃኔ።

22 ጫሪንጮ ዔኤሊ" ጫኣቃሢ ያኣሲ ዳዔ፡ ካኣቱዋ ያይቶንታ ዲኢካ ዳዔሢንታ ዋላ" ዔኤሊ" ጫኣቃኔ።

23 «ዲንሢ ሂሎ"ቱዋያ ፔና ሂሎ"ኬ ጋዓ፡ ሙሴ ዋጎ ዔርዘ ዓሰና ፔርሴ ዓሳ፡ ዲንሢ ባዳዔቴ! ዳኮ" ዲማ ዲማ ሳዉቃ ዴኤሽይዳፓ ቢያ ታጳይዳፓ ፔቴ"ማ ዲንጎ ዋጎና ዲንሢ ዲንጋኔ፤ ጋዓንቴ ዓይሢንቴ ዋጎ ጊዳ" ዓኣ ዴኤፖ ባኮ ዲንሢ ሃሻ"ኔ፤ ዬይ፡ ፒዜ ዋጊሢ፡ ዳቤሢም ዓቶም ጌይሢና ጉሙርቁንቲሢናኬ፤ ዬያቶ ዲንሢ ሰሄኔ። ዬንሢ ዳኮ" ባኮንሢ ዲንሢ ሃሺ"ባኣያ ዬያ ባኮዋ ዲንሢ ማዳንዳያ ኮይሳኔ።

24 ዲንሢ ዓኣፖ ባይቄ፡ ዓርኖ ማዔ ዓሳ! 0-ሽካ ባኮይዳፓ ዉኖጉዳ ዳኮ" ባኮ ዲንሢ ኬሲ" ኬኤራኔ፤ ጋኣላሢጉዳ ዴኤፖ ባኮ ጋዓንቴ ዲንሢ ዔኤዲ ዔኤዳኔ።

25 «ዲንሢ ሂሎ"ቱዋያ ፔና ሂሎ"ኬ ጋዓ ሙሴ ዋጎ ዔርዘ ዓሰና ፔርሴ ዓሳ፡ ዲንሢና ባዳዔ! ዋኣያ 0-ሽኮ ዓንድና ካሃ ሙያ ዓንድናኮ ዙሎ" ዲንሢ ማሰኪ ጌኤሻኔ፤ ጋራ ጋዓንቴ ቡሪሢና ዲኡዲሞና ዲንሢኮ ኩሜ"ያኬ፤

26 ሃይ ኔ ዓኣፖ ባይቄ ፔርሴ ዓሢ! ቤርታዲ ዋኣዖ ዑሽኮ
ዓንድና ካሦ ሙዖ ዓንድናኮ ጋር ማሰኪ ጌኤሽ፤ ዬያይዳቶ ዓካሪ
ዙሎ" ዛላ"ኣ ጌኤሽ ማዓንዳኔ።

27 «ዒንሢ ሃይ ዒሎ"ቱዋዖ ፔና ዒሎ"ኬ ጋዓ፥ ሙሴ ዋጎ ዔርዛ
ዓሶና ፔርሴ ዓሳ! ዙሎ" ዛላ" ቦኦሪንቶና ማኤቺ ሚዛጲሶና፤ ጋራ
ጋዓንቱ ሃይቄ ዓሲ ማጌሢና ሌሲ"ና ኩሜ"ያ፥ ዲኡፒ ዒንሢ
ማላሢሮ ዒንሢና ባዳዔቴ!

28 ዒንሢ ዙሎ"ና ዓሶም ጌኤሽ ማላኔ፤ ጋራ ዒንሢኮ ጋዓንቱ
ሄርሺንቲና ፑርቱሞና ኩሜ"ያኬ።

29 «ዒንሢ ዒሎ"ቱዋዖ ፔና ዒሎ"ኬ ጋዓ፥ ሙሴ ዋጎ ዔርዛ ዓሶና
ፔርሴ ዓሳ ዒንሢና ባዳዔ! ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶኮ ዲኡፖ
ኬልቄ ኮሺ" ኮሺ"፥ ሃሣ ጌኤዮ ዓሶኮ ዲኡፖ ፓልሚሲ ኮሺ"
ኮሺ"።

30 ኦ ዓደንሢ ዋደ"ናታቴ፥ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶ ዋዲያይዳ
ኦ ጌላዓኬ» ዒንሢ ጋዓኔ።

31 ሃይሾ ሃሢ ዒንሢ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶ ዋዴ ዓሶኮ ናኣቶ"
ማዒያ ዒንሢሮ ዒንሢ ማርካዳኔ።

32 ዬያር ዓደንሢ ዒንሢኮ ዓርቄ ዛኣር ዒንሢ ዑዑሩዋቴ!

33 ሃይ ዒንሢ ሾኦዣ፥ ሾኦዣኮ ናኣታ" ዒንሢ ሃይ! ጋፒንያ ታሞ
ዋጎይዳፓ ወይቲ ዒንሢ ቶላ"ንዳይ?

34 ዬያር ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶ፥ ዔሮ" ዓሶንታ ዔርዛ ዓሶ
ዒንሢ ባንሢ ታ ዳካንዳኔ፤ ዔያቶይዳፓ ፔቴ" ፔቴ"ሢ ዒንሢ
ዋዳንዳኔ፤ ሃሣ ፔቴ" ፔቴ"ዘንሢ ዒንሢ ሱፃንዳኔ፤ ዓቴ"ዘንሢ ሃሣ
ዒንሢኮ ቡኪንቶ ቤዘይዳ ዠራፓና ዒንሢ ጳርቃንዳኔ፤ ዔያቶ ዒዳ
ፔቴ" ካታማ"ፓ ማሌ" ካታማ ዒንሢ ዳውሲ ዳካንዳኔ፤

35 ዬያ ዛሎ"ና ጌኤዣሢ ዓኣቤኤሌ ሃይሶ"ይዳፓ ዓርቃዖ ጌኤዮ
ማኣሮና ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ሺኢሾ ቤዘናኮ ባኣካ" ዒንሢ ዋዴ፥
ባራኪዮ ናኣዚ" ዛካሪያሴ ሃይሶ" ሄላ"ንዳኣና ሳያይዳ ሃይቄ ጌኤዮ
ዓሶኮ ሱጉዮ ዛሎ" ዒንጊንታ ሜቶ" ዒንሢ ዔካንዳኔ።

36 ጎኔ ታ ዒንሢም ጋዓኔ፤ ዬይ ሜታ" ሃሮ" ዋደ" ዓሶ ሄላ"ንዳኔ»
ጌዔኔ።

ዬሩሳሌም ላቲ" ኬኤዘና ባኮ
(ሉቃ. 13፥34-35)

37 ዬካፓ ዬሱሴ፦ «ዬሩሳሌም! ኔኤኒ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛዘንሢ
ዋዳዜሌ፥ ሃሣ ኔ ባንሢ ያኦሲ ዳካ ኪኢቶ" ዓሶ ሹጮና ዲዓዜሌ!

23:27 ዳኪ. ማደ" 23፥3። 23:33 ማቴ. 3፥7፤ 12፥34፤ ሉቃ. 3፥7። 23:35
ማገፒ. ማፃ 4፥8፤ 2ካኣቶ". ማ 24፥20-21።

ከይዳ ፔኤኮ ጋአዞ ዳማ" ናኣቶ" ቡኩሲ ዓርቃሢጉዲ ታኣኒ ኔ ናኣቶ" ፔቴ"ይዳ ቡኩሳኒ ሚርጌና ኮዔንቴ! ኔ ዬያ ዒዔኔ።

38 ዓካሪ ሃኣዛጉዋቴ፥ ያኦሲ ሃሼ"ሞ ዒንሢኮ ጌኤዢ ማኣራ ባዓ ማዒ ዓታንዳኔ።

39 ታ ዒንሢሞ ጋዓኔ፡- <ሳዳ ሱንያና ሙካሢ ዓንጂንቴያኬ> ዒንሢ ጋዓንዳያ ሄላ"ንዳኣና ላሚ ዒንሢ ታና ዳንቃዓኬ» ጌዔኔ።

24

ጌኤዢ ማኣራ ደዓንዳሢ ዬሱሴ ኬኤዜሢ
(ማር. 13፥1-2፤ ሉቃ. 21፥5-6)

1 ዬሱሴ ጌኤዢ ማኣራጋ ኬሰኪ ዳንዳኣና ዒዛኮ ጊንያ ሃንታ ናኣታ" ጌኤዢ ማኣራ ማዢንቴ ጎይያ ዳዋኒ ዒዛ ኮራ ሙከኔ።

2 ዒዚ ጋዓንቴ፡- «ሓያ ዒንሢ ቢያ ዛጋ? ጎኔ ታ ዒንሢሞ ጋዓኔ፤ ሓይ ሹጮና ኬልቁንቴ ማዢንቴ ማኣራ ፔቴ" ሹቺታያ ዓቴዋንቴ ደዓንዳኔ» ጌዔኔ።

ዓጮ"ኮ ጋፒንፃ ማዓንዳ ባ-ኮ
(ማር. 13፥14-23፤ ሉቃ. 21፥20-24)

3 ዬሱሴ ዛይቶ ሪሚቶ ዲኮ"ይዳ ዳዒ ዓኣንቴ ዒዛኮ ጊንያ ሃንታዞንሢ ሌሊ ዒዛ ከይላ" ሙካያ፡- «ሂንዳ ኦሞ ኬኤዜ፤ ኔ ሃይ ጋዓ ባካ ቢያ ዓይዲ ማዓንዳይ? ኔኤኮ ማዒ ሙኪያና ዓጮ"ኮ ጋፒናኮ ማላታ ማዓንዳ ባካ ዓይጎዳይ?» ጌዔኔ።

4 ዬሱሴ ማሃያ፡- «ያኦኒያ ዒንሢ ዳቢሹዋጉዲ ዒንሢና ዔፈዋቴ፤

5 ሚርጌሢ፡- <ታኣኒ ሜሲሔኬ!> ጌይሢና ታ ሱንያ ዔኪ ሙከ፥ ሚርጌሢ ዳቢሻንዳኔ።

6 ዒንሢኮ ዑኬ ያለንታ ያልዚ ዒንሢ ዋይዛንዳኔ፤ ሃሃ ያልዚኮ ሃይሴያ ዒንሢ ዋይዛንዳኔ፤ ዬይ ቢያ ማዓኒ ኮይሳያታሢር ዲቃቴፖቴ፤ ጋፒንፃ ጋዓንቴ ሃጊኬ።

7 ዳራ" ዳሮ"፥ ካኣታ" ካኣቶ" ያለንዳኔ፤ ዲማ ዲማ ዓጮ"ይዳ ናይዚና ሳዓ ዓጊዒሢና ማዓንዳኔ።

8 ጋዓንቴ ዬይ ቢያ ሸይቺኮ ቤርታ ቆፂ"ያ ጉዴያኬ።

9 «ዬሮ ዋዶ"ና ሜቶሞ ዓኣሢ ዒንሢ ዒንጎንዳኔ፤ ዋዶያ ዋዶንዳኔ፤ ታ ሱንያሮ ዓሲ ቢያና ዒዒንቴያ ዒንሢ ማዓንዳኔ።

10 ይህን ማርገጥ ዓሳ ዳቢንታንዳኔ፤ ሃሣ ፔቴ"ይ ባጋሢ ዓኣሢ
ዲንጋንዳኔ፤ ዋሊ ዲዲያ ዲፃንዳኔ።

11 ማርገጥ ሉኡቂ ያኦሲ ማሊሢ ከኤዛያ ማላ ዓሲ ዔቂ ማርገጥ
ዓሳ ዳቢሻንዳኔ።

12 ፑርቱሞ ማርጋንዳሢ ማርገጥ ዓሳኮ ናሹማ ባይቃንዳኔ፤

13 ዴንዲ ጋፒንያ ሄላ"ንዳኣና ደይሢ ጋዓንቴ ዳቃንዳኔ።

14 ዴሮ" ቢያሞ ማርካ ማዓንዳጉዲ ሃይ ያኦሲ ካኣቱሞ ኮዡ
ሃይሳ ዓጮ" ቢያይዳ ከኤዚንታንዳኔ፤ ዬካፓ ዓጮ"ኮ ጋፒንያ
ሙካንዳኔ» ጌዔኔ።

15 ዬካፓ ዩሱሱ:- «ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዳኣኔኤሌ ከኤዜ
ጎይያና ካኣዡ ዲኢሳ፡ ሻኣካ" ባኣዚ" ጌኤዡ ቤዘይዳ ማዲንታንቴ
ዲንሢ ዛጋንዳኔ፤ ይያ ናባባሢ ጳቂሦንጎ።

16 ዬሮ ዎድ"ና ዪሁዳይዳ ናንጋ ዓሳ ዲኮ" ባንሢ ቤቱዋቴ፤

17 ሹጮና ማዡና ማኣሮኮ ዑያይዳ ዓኣ ዓሲ ከኤፃፓ ዔኤሲ
ዔካኒ ከድ"ፓ፤

18 ጎዡ ቤዛ ዓኣሢያ ዓፒሎ ፔኤኮ ዔካኒ ማኣሪ ዓኣደፖ።

19 ዬሮ ዎድ"ና ጎጶ ዲንዳሢና ዳንሢሢ ላኣሎናሞ ባይዔ።

20 ዲንሢኮ ቤቱፃ ባርገና ሃሣ ዓይሁደኮ ሃውሹ ከሎ"ና
ማዑዋጉዲ ሽኢቁዋቴ።

21 ዬሮና ዓጮ" ማዡንቴሢዳፓ ዬሮ ከሎ" ሄላ"ንዳኣና ማዒ
ቤቂባኣ ባኣዚ" ሃሣ ዬካፓ ጊንያይዳኣ ቤቃያባኣ ማርገጥ ዴኤፒ ሜታ
ማዓንዳኔ።

22 ዬንሢ ከሎ"ንሢ ቃሚቂባኣያ ማዔቶ ዓሲ ቢያ
ዓቲንዲዎያታንቴኔ፤ ደኦሪንቴዘንሢ ዛሎ"ሮ ዬንሢ ከሎ"ንሢ
ቃሚቃንዳኔ።

23 «ዬሮና ያኦኒያ ሃይሹ፡ ሜሲሔ ሃካ ዓኣኔ! ሃሣ ለዬ ሶ
ዓኣኔ! ዲንሢሞ ጌዔቶ ጎኔኬ ጌይፖቴ።

24 ዓይጎሮ ጌዔቴ ከሪሰቶሴቱዎያ ፔና ስሪሰቶሴኬ» ጋዓ ዓሲና
ሉኡዙሞና ያኦሲ ማሊሢ ከኤዛያ ማላ ዓሲ ከሰካንዳኔ፤ ዔያቶሞ
ዳንዳዒንቴቶ ያኦሲም ታናኬ ጋዓ ዓሳ ዳቢሻኒ ዴኤፒ ዓከ ባኣዚ" ሃሣ
ዲማ ዲማ ማላታኣ ማዲ ዳቃንዳኔ።

25 ዬሮ ሃያ ቢያ ቤርታሲ ታ ዲንሢሞ ከኤዛኣኔ፤

26 «ሃሣ ጊንሢ ሃኣዛጉዋቴ፡ ከሪሰቶሴ ዓሲ ናንጉዋ
ደውሎ"ይዳ ዓኣኔ! ዲንሢሞ ጎዶናቴ ዲኢካ ዴንዲፖቴ፤ ሃይሹ፡
ዓኣሽንቴ ቤሰካ ዓኣኔ! ዲንሢሞ ጎዶናቴያ ጎኔኬ ጌይፖቴ።

24:13 ማቴ. 10:22። 24:15 ዳኣኔ. 9:27፤ 11:31፤ 12:11። 24:17 ሉቃ.
17:31። 24:21 ዳኣኔ. 12:1፤ ዮሐ. ያፕዳ 7:14። 24:26 ሉቃ. 17:23-24።

27 ዓይጎር ጌዔቶ ዘኤሊንሢ ጫሪንቺዳ ዘኤሊንሢ ዓባ" ኬሰካ ካራ"ፓ ዳንዲ ጌላ ካራ" ደዳሢጉዲ ዓሲ ናባሢኪ ሙኪዓ ያዲ ማዓንዳኔ።

28 ዔኤቢ ሃይቄ ቤሰካ ቢያ ሃምፑራ ቡኪንታኔ» ጌዔኔ።

ኪሪሰቶሴኮ ላምዓንሦ ሙኮ (ማር. 13፡24-27፤ ሉቃ. 21፡25-28)

29 ሃሣ ዩሱሴ ኬኤዛዖ፡- «ዩንሢ ሜታሢ ኬሎ"ንሢኮ ጊንዓ ቤዘማና ዓባ" ዲማንዳኔ፥ ዓጊናኣ ፖዓዓኬ፥ ዠኦጋሢያ ጫሪንጫፓ ዲኢናንዳኔ፥ ጫሪንጫ ማዠንጋ ቢያ ዓጊዓንዳኔ።

30 ዩና ዎዶ"ና ዓሲ ናባሢኪ ማላታ ጫሪንጫይዳ ደዳንዳኔ፤ ዓጮ"ይዳ ዓኣ ዓሳ ቢያ ዩኤካንዳኔ፤ ዓሲኮ ናባሢኪ ጫሪንጫ ሻኣሮና ማዒ፥ ዴኤፒ ቦንቸና ሙካንቴ ዔያታ ዒዛ ዘጋንዳኔ።

31 ዒማ"ና ዒዛኮ ኪኢታንቸ ዴኤፒ ዛዬና ዓጮ"ኮ ቢያ ዛሎ" ዒ ዳኬም ዔያታ ዳንዲ ዒዛም ዶኦሪንቴዘንሢ ዓጫ" ማዔ ካራ"ፓ ቢያ ቡኩሳንዳኔ» ጌዔኔ።

ጎዳኮ ሙኪዓ ዳዎ ማላቶ" (ማር. 13፡28-31፤ ሉቃ. 21፡29-33)

32 ሄሊ"ሳዖ ዩሱሴ፡- «ቤሌሶ ሚፃላ ማላታ ማዒ ዒንሢም ዔርዛያ ማዖንጎ፤ ዒዛኮ ካኣፓ ፂሊ፥ ዒላሺ ኬሳ" ዎዶ"ና ዖጎሢ ዑኬሢ ዒንሢ ዔራኔ፤

33 ዩያጉዲ ዩያ ባኮ ቢያ ዒንሢ ዘጋ ዎዶ"ና ዒዛኮ ሙካ ኮሺ" ዑኬሢ ዒንሢ ዔራንዳኔ።

34 ጎኔ ታ ዒንሢም ጋዓኔ፤ ዩይ ጉቤ ማዓንዳያ ሄላ"ንዳኣና ሃይ ሾይንታ ዓኣዳዓኬ።

35 ጫሪንጫና ሳዖና ዓኣዳንዳኔ፤ ታኣኮ ቃኣላ" ጋዓንቴ ፔቴ"ታዖ ዓኣዳዓኬ» ጌዔኔ።

ጎዳ ሙካ ኬሎ" ዖኦኒያ ዔራዎያ ማዒዖ (ማር. 13፡32-37፤ ሉቃ. 17፡26-30)

36 ዩሱሴ ሃሣ፡- «ዩና ኬሎ"ና ዎዶ"ና ጋዓንቴ ዓዶይዳፓ ዓታዛ ጫሪንጫ ኪኢታንቸ ማዔቶዎ ናባሢኪ ዔራዎሴ።

37 ዓዳ" ኖሃ ዎዶ"ና ማዔሢጉዲ ዓሲ ናባሢኪ ሙኪዓ ዒማዲ ማዓንዳኔ፤

24:28 ሉቃ. 17፡37። 24:29 ዒሲ. 13፡10፤ 34፡4፤ ሂዚ. 32፡7፤ ዒዲ. 2፡10፤ 3፡15፤ ዮሐ. ዖፔዳ 6፡12-13፤ ዳኣኔ. 7፡13፤ ዛካ. 12፡10-14፤ ዮሐ. ዖፔዳ 1፡7።
24:37 ማዠ. ማዓ 6፡5-8።

38 ዬሮ ዎድ"ና ባይሲንቶ ዋኦኦኮ ቤርታ ኖሄ ዋኦኦ ካኦሚላ ጌላንዳ ኬሎ" ሄላ"ንዳኣና ዓሳ ሙዒያ ሙዒ ዑሽኪያ ዑሽኪ ሃሣ ሎዒያ ሎዒ ዔኪያ ዔኪ ጌዔኔ።

39 ባይሲንቶ ዋኦኦ ሙኪ ጉቤሢ ሙዒ ጋፒሳንዳያ ሄላ"ንዳኣና ዔያታ ዔሪባኣሢጉዲ ዓሲ ናዓሢኮ ሙካ ያዲ ማዓንዳኔ።

40 ዬሮ ዎድ"ና ላምዎ ዓሲ ጎሺዳ ዎላ" ጎሽካያ ማዓንዳኔ፤ ፔቴ"ሢ ዔውቴም ባጋሢ ዓታንዳኔ።

41 ላምዎ ላኣሊ ዎንሢ ዎላ" ዎዳንዳኔ፤ ፔቴ"ዛ ዔውቴም ባጌላ ዓታንዳኔ።

42 «ዓካሪ ዒንሢኮ ጎዳሢ ሙካ ኬሎ" ዒንሢ ዔራዎኣሢረ ጴጪ ካፑዎቴ።

43 ኮሺ" ዔራዎቴ፤ ፔቴ" ማኣሪኮ ዓዴ ዲሚና ዉሲ ዎማ ዎዴ ሙካንዳቴያ ዔራያ ማዔቶ ገንዑዎዎ ካፒ፣ ዉዘና ማኣረ ቦኣኪሲንዲዎያታንቴ ዔራዎ ዓቲዎና ዉዘ ማኣሪ ጌላሢጉዲ፣

44 ዓሲኮ ናዓሢ ዒንሢ ማሊባኣ ዎዴና ሙካንዳሢረ ገኢገንቴ ናንጉዎቴ» ጌዔኔ።

ጉሙርቂንታያና ጉሙርቂንቱዎ ማዒ ማዳዞንሢ ኮኣኪንሃ (ሉቃ. 12፥41-48)

45 ዬሱሴ ሃሣ ኬኤዛዎ፡- «ፔኤኮ ማኣረ ዓሶም ኮይሳ ዎድ"ና ሙዎ ዒንጋንዳጉዲ ማኣረ ዓዳሢ ፔኤኮ ማኣረ ዓሶ ዑዎይዳ ሱኡጋሲ ጌሣ፣ ጉሙርቂንታያና ጨንጮ ማዔ ማዳሢ ዎናዳይ?

46 ዬማይዲ ማዳንቴ ማኣረ ዓዴ ሙኪ ዴንቄቶ፣ ዬይ ማዳሢ ጋላቲንታያኬ።

47 ጎኔ ታ ዒንሢም ጋዓኔ፤ ዬያ ማዳሢ ማኣረ ዓዴ፣ ቢያ ባኮኮ ዑዎይዳ ሱኡጋሲ ጌሣንዳኔ።

48 ጋዓንቴ ዬይ ማዳሢ ፑርታ ማዒ፣ ፔ ዒኖና ታ ጎዳሢ ኔገ ሙካንዳኔ» ጌዒ ማላዎ፣

49 ዒዘና ዎላ" ማዳ ዓሶ ጳዲ ዓርቄቶ ሃሣ ማሢንታ ዓሶና ዎላ" ሙዒ ዑሽካያ ማዔቴ፣

50 ዬያ ማዳሢኮ ዓዳሢ ዒ ዔሪባኣ ዎዴና ኬሊ"ናይዳ ሙኪ፣

51 ዬያ ማዳሢ ቲቂ ቲቂ ኬኤራንዳኔ፤ ዒዘኮ ናንጎ ቤዘዎ ጌኤሺቱዎዎ ፔና ጌኤሺ ማሊሳ ዓሶና ዎላ" ማላንዳኔ፤ ዒኢካ ዬኤኪ ሃሣ ማታዲ ዓቺ ዒ ዳዓንዳኔ።»

24:39 ማዢ. ማፃ 7፥6-24። 24:44 ሉቃ. 12፥19-40።

25

ታጳ ወዲሮ ናኣቶ"ንሢ ኮኣኪንሦ

1 ዬካፓ ዩሱሴ፡- «ዬኖ ዎዶ"ና ጫሪንጮ ካኣቱማ ጌሊያ ጎይፃ' ዑኡታ ጎይሣ ዔካኒ ፖሊ ዔኪ፥ ኬሰኪ ካፔ ታጳ ወዲሮ ናይሰከንሢሣ ሓይሴጉዲ ማዓንዳኔ።

2 ዩንሢዳፓ ዶንጎ ወዲሮ ናኣቶ"ንሢ ቦኣዛ፥ ዓቴ" ዶንጎንሢ ጩንጫኬ፤

3 ቦኣዛንሢ ፖፖ ፖሊሶሢ ዔካፃ፥ ጋዓንቴ ጋፓዛ ዋሃኒ ኮይላ" ለምባሢ ዔኪባኣሴ።

4 ጩንጫንሢ ጋዓንቴ ፖፖ ፖሊሶሢንታ ሃሣ ጋፓዛ ዋሆንዶ ለምባሢያ ኮይላ" ዓርቄኔ።

5 ዑኡታሢ ኔጌም ቢያሢ ጊንዓ ባሼም ጊንዔኔ።

6 «ዬካፓ ሳዓ ጊዲሚሺ ማዓዛ <ዑኡታሢ ሙኬኔ፥ ዔካኒ ኬሰከ-ዋቴ!» ጋዓ ዔኤሌሊ"ሢ ዋይዚንቴኔ።

7 ዩማና ወዲሮ ናኣቶ"ንሢ ቢያ ዔቃፃ፥ ፖሊሶ ባኮ ጊኢጊሺኔ፤

8 ዓማ"ና ቦኣዛንሢ ጩንጫንሢ ኮራ ኦ ፖዓ ሃይቃኒ ዎኦታሢሮ፥ ዒንሢኮ ለምባሰካፓ ኦም ዒንጉዋቴራ» ጋዓዛ፥

9 ጩንጫ ወዲሮ ናኣቶ"ንሢ ማሃፃ <ኦኡኮ ዓኣ ለምባሢ ኦኡና ዒንሢናም ጊዲንዲዋኣሢሮ፥ ዴንዲ ሻንቻ ዓሶይዳፓ ዒንሢ ሻሻንቁዋቴ» ጌዔኔ።

10 ዩማና ዔያታ ለምባሢ ሻንቃኒ ዴንዲዛ ዑኡታሢ ሙኬም ጊኢጊ ዓኣ ወዲሮ ናኣቶ"ንሢ ዔፖ ሙፃ ቤዞ ዒዛና ዎላ" ጌላዛ ካራ" ዎዲንቴኔ።

11 «ዓቴ" ወዲሮ ናኣቶ"ንሢ ሃሣ ዳካ" ኔጊ ሙካፃ፥ <ጎዳሢዮ! ካሮ" ኦም ቡሌ"» ጋዓዛ፥

12 ዒዚ ማሃፃ <ጎኔ ታ ዒንሢም ጋዓኔ፤ ታ ዒንሢ ዔሩዋሴ» ጌዔኔ» ጌኤኔ።

13 ዩካፓ ሃሣ ዩሱሴ፡- «ዩይ ማዓንዳ ዎዶ"ና ኬሎ"ና ዒንሢ ዔሩዋኣሢሮ ጊኢጊንቴ ካፑዋቴ» ጌዔኔ።

ማዳ ማዳ ሃይሦ ዓሲ ኮኣኪንሢ (ሉቃ. 19፥11-27)

14 ሃሣ ዩሱሴ፡- «ፆኦሲ ካኣቱማ ማዳ ዓሶ ዔኤሌሊ"፥ ዓኣ ባኮ <ዛጉዋቴ» ጌይ ሜሌ" ዓጪ ዓኣዴ ፔቴ" ዓሲ ማላኔ፤

15 ዲዚ ዓኣዳኒ ዔቃዎ ፔቴ" ፔቴ"ሢሞ ዳንዳዓሢጉዲ ፔቴ"ሢሞ ደንጎ ሺያ ሹቹ ቢራ፤ ባጋሢሞ ላምዎ ሺያ ሹቹ ቢራ፤ ዓቴ"ሢሞ ሃሣ ፔቴ" ሺያ ሹቹ ቢራ ዲንጊ ጎይዎ ዓኣዳኔ።

16 ደንጎ ሺዮ ሹጮ ቢሮ" ዔኬ ዓሢ ሚኢሾ ኮርሚ ጊዳ" ደንጎ ሺያ ሹቹ ቢራ ሾይዢኔ፤

17 ዬያጉዲ ሃሣ ላምዎ ሺዮ ዔኬ ዓሢያ ጊዳ" ላምዎ ሺያ ሾይዢኔ፤

18 ዓቴ"፣ ፔቴ" ሺዮ ሹጮ ቢሮ" ዔኬሢ ጋዓንቴ ማኣሮ ዓደኮ ሚኢሾ ዔካዎ ዔቴ ቦኣኪ ዲኡኬኔ።

19 «ሚርጌ ዎዴ ዳዓዎ፣ ዬንሢ ማዳ ዓሶንሢኮ ማኣሮ ዓዳሢ ሙኪ፣ ማዳዘንሢሞ ዲንጌ ባኮ ዘገሢ ሳርቄ፤

20 ደንጎ ሺዮ ሹጮ ቢሮ" ዔኬሢ ጊዳ" ደንጎ ሺያ ሹቹ ቢራ ቃሲ" ዔኪ ሙኪ ዲንጋዎ፣ ሳዳሢዮ! ደንጎ ሺያ ቢራ ታኣም ኔ ሳርቄ ጌዒ ዲንጌንቴ ሃኣዘጌ ሃሢ ደንጎ ሺያ ሹቹ ቢራ ጊዳ" ታ ሾይዢኔ» ጌዔኔ።

21 ማኣሮ ዓዴያ ቃራ ኔ ማዳኔ፤ ኔኤኒ ኮዦ፣ ጉሙርቁንታ ማዳሢዮ! ዳካ" ባኣዚ"ዳ ኔ ጉሙርቁንቲያ ማዔሢሮ ሚርጌ ባኣዚ" ኔ ዎይሣንዳጉዲ ታ ኔና ማሃንዳኔ፤ ሃኒ ሙኪ ታኣና ዎዘዴ» ጌዔኔ።

22 «ዬያጉዲ ሃሣ ላምዎ ሺዮ ሹጮ ቢሮ" ዔኬ ማዳሢ ሙካዎ፣ ሳዳሢዮ! ላምዎ ሺያ ሹቹ ቢራ ኔ ታኣም ዲንጌያታንቴ፣ ሃሢ ሃኣዘጌ ጊዳ" ታ ላምዎ ሺያ ሾይዢኔ» ጋዓዛ፣

23 ማኣሮ ዓዴያ ቃራ ኔ ማዳኔ፤ ኔኤኒ ኮዦ፣ ጉሙርቁንታ ማዳሢዮ! ኔ ዳካ" ባኣዚ"ና ጉሙርቁንቲያ ማዔሢሮ ሚርጌ ባኣዚ" ኔ ዎይሣንዳጉዲ ታ ኔና ማሃንዳኔ፤ ሃኒ ሙኪ ታኣና ዎዘዴ» ጌዔኔ።

24 «ጋፒንዎ ፔቴ" ሺዮ ሹጮ ቢሮ" ዔኬ፣ ማዳሢ ሙካዎ ሳዳሢዮ! ኔኤኒ ዜርቁባኣ ቤሲዳፓ ጮኡራያ ሃሢ ዜርቁባኣዎ ታይዘያ ሜታሳ ዓሲ ኔ ማዔሢ ታ ዔራኔ፤

25 ዬያሮ ታ ዒጊጪ ኔ ዲንጌ ሹጮ ቢሮ" ዔኪ ዓኣዲ ሳይይዳ ዲኡኪ ካፔሢሮ ሃሢ ሃኣዘጌ» ጌዔኔ።

26 «ማኣሮ ዓዳሢ ማሃዎ ሳይ ኔ ፑርታ፣ ሃሢ ቤልዳ ማዔሢ ሃይ! ታ ዜርቁባኣዎ ጮኡራያና ሃሢ ዜርቁባኣዎ ታይዘሢ ኔ ዔራያ ማዔቶ፣

27 ሚኢሾ ታኣኮ ኮርሚ ሾይዢ ዓሶም ሄኤዳ ኔ ዲንጌም፣ ታ ሾይቹና ዔካንዳያታንቴኬ» ጋዓዎ፣

28 ዒዛይዳፓ ሚኢሾ ዔኪጋፓ ታጾ ሺዮ ዓንጎ ቢራ" ዓኣሢሞ ዲንጉዎ።

29 ዓይጎር ጌዔቶ ዓሳ ዓሰም ጊዳ" ቃሲ"ንቴም ሚርጋንዳኔ፤ ባአሢዳፓ ጋዓንቴ ዳካ" ዓአማታዎ ዓቱዋ ዔውታንዳኔ።

30 ሃያ ፓሠብ ማዳሢ ጋዓንቴ ዙላ" ዲማ" ኬሲ" ኬኤሩዋቴ፤ ዒኢካ ዒ ዩኤኪ ሃሣ ሜታዲ ዓቺ ዳዓንዳኔ» ጌዔኔ።

ዓጮ"ኮ ጋፒንጾና ዋጊንታንዳ ዎሳ"

31 ዩካፓ ዩሱሴ፡- «ዓሲኮ ናዓሢ ፔኤኮ ከኢታንቸ ቢያሢና ዋላ" ቦንቸንቴ ሙኪ፥ ቦንቸ ካአቱም ያይቶይዳ ዳዓንዳኔ፤

32 ዴራ" ቢያ ዩማና ዒዛ ቤርታ ቡከንታንዳኔ፤ ዒዚያ ሄንቃ ዓሲ ማራቶ ዋአርይዳፓ ቁራሢጉዲ ዴር ቁሪ ዲማሳንዳኔ፤

33 ዩካፓ ማራቶ ሚዛቆ ዛላ"፥ ዋአር ሻዉሎ" ዛላ" ዔቁሳንዳኔ።

34 ዩኖ ዎድ"ና ካአታ"ሢ ዒዛኮ ሚዛቆ ዛላ" ዓአዘንሢም፡- ረዒንሢ ታ ዓዴ ዓንጄ ዓሳ፥ ሃኒ ሙኩዋቴ፤ ሳዓ ማኸንቴሢዳፓ ዓርቃዎ ዒንሢም ጊኢጌ ካአቱምይዳ ጌሉዋቴ፤

35 ዓይጎር ጌዔቶ ታአኒ ናይዴም ታና ዒንሢ ሙኡዜኔ፥ ዴኤቢንቴም ታና ዒንሢ ዑሼኔ፤ ሃሣ ሾኦቸንሢያ ታና ዒንሢ ዔኬኔ፤

36 ታ ካላ"ዴም ታና ዒንሢ ማይሴኔ፥ ሃርጊንቴም ታና ዒንሢ ማይሢኔ፥ ቱኡቴማአ ታና ዒንሢ ያኦጩኔ።።

37 «ጌኤዡንሢያ ማሃዎ ሳዳሢኖ! ኔኤኒ ናይዲንቴም ኔና ኑ ዛጊ ዓይዴ ሙኡዜይ? ሃሣ ዴኤቢንቴም ዛጊ ዓይዴ ኔና ኑ ዑሼይ?

38 ጊንሣ ሾኦቹም ኔ ሙኩም ዓይዴ ዛጊ ኔና ኑ ሾኦቹንሢያ? ካላዴማአ ዓይዴ ዛጊ ኔና ኑ ማይሴይ?

39 ዩያጉዲ ሃሣ ሃርጊያ ሃርጊንቴ፥ ቱኡቴያ ኔ ቱኡቴም ዓይዲ ኔና ኑ ያኦጩይ?» ጌዔኔ።

40 ካአታ"ሢ ማሃዎ፡- ሳኔ ታ ዒንሢም ጋዓኔ፤ ሃንሢ፥ ታ ዓሰንሢዳፓ ፔቴ" ላአፓሢም ዒንሢ ማዳሢ ታአም ዒንሢ ማዳሢጉዲኬ» ጋዓንዳኔ።

41 «ዩካፓ ዒዛኮ ሻዉሎ" ዛሎ"ና ዓአዘንሢም ሃሣ ረዒንሢ ጋዳንቁንቴዘንሢያኖ! ፃላሄና ዒዛኮ ከኢታንቸናም ጊኢጊንቴ፥ ናንጊና ባይቁዎ ታምይዳ ታ ኮራፓ ዓአዲዋቴ፤

42 ዓይጎር ጌዔቶ ናይዴም ታና ዒንሢ ሙኡዚባአሴ፥ ዴኤቤም ታና ዒንሢ ዑሼባአሴ፤

25:29 ማቴ. 13፥12፤ ማር. 4፥25፤ ሉቃ. 8፥18። 25:30 ማቴ. 8፥12፤ 22፥13፤ ሉቃ. 13፥28። 25:31 ማቴ. 16፥27፤ 19፥28።

43 ሾኦቹንቁ ታ ሙኬም ዒንሢ ታና ሾኦቹንሢባኣሴ፤ ካላ"ደማኣ ታና ዒንሢ ማይሲባኣሴ፤ ሃርጊያ ሃርጊ፡ ቱኡቲያ ታ ቱኡቲንቲ ታና ዒንሢ ሶኦጪባኣሴ» ጌዔ።

44 «ዔያታ ማሃሶ ሳዳሢዮ! ናይዲንቲ ሃሃ ዴኤቢንቲ፡ ሾኦቹያ ማዒ፤ ጊንሢ ካላ"ዲ፡ ሃርጊያ ሃርጊ፡ ቱኡቲያ ኔ ቱኡቲም ዛጊ ዓይዴ ኔና ኑ ሶኦጪ፡ ሃሾይ?» ጋዓንዳ።

45 ዒማ"ና ሳኔ ታ ዒንሢም ጋዓ፤ ሃንሢ ታ ዓሰንሢዳገ ፔቲ"ሢም ዒንሢ ማዲባኣሢ ታኣም ዒንሢ ማዲባኣያኬ» ጋዓንዳ።

46 ዩንሢ ሂዚ ጋዓዘንሢ ናንጊና ጋቸዋ ሜቶይዳ፤ ዲሎ"ንሢ ጋዓንቲ ናንጎና ናንጎይዳ ጌላንዳ።»

26

ዩሱሴ ባይዛኒ ጌሰቶና ጌኤሲ (ማር. 14፡1-2፤ ሉቃ. 22፡1-2፤ ዮሐ. 11፡45-53)

1 ዩሱሴ ዩንሢ ባኮ ኬኤዚ ጋፔሢኮ ጊንፃ፡ ዒዛኮ ጊንፃ ሃንታ ናኣቶ"ም፡-

2 «ለምፀ ኬሊ"ኮ ጊንፃገ ዓይሁዳ ዓሶኮ ዑሣ ዓኣዲያ ኬላ" ቦንቸንታያ ማዔሢ ዒንሢ ዔራሬ፤ ዓሲኮ ናዓሢ ሱዳንታንዳጉዲ ዓኣሢ ዒንጊንታንዳ።» ጌዔ።

3 ዩካገ ቁኤሶኮ ሱኡጎና ዴሮ"ኮ ጪማ"፡ ቁኤሶ ቢያሢኮ ሱኡጋሢ ቃያገ ማኣሮ ካሮ"ይዳ ቡኪንቲ።

4 ዒኣካ ዔያታ ዔርቲዋ ጎይሢና ዓርቂ ዩሱሴ ዎዲ ዎላ" ዘርቲ።

5 ጋዓንቲ ዔያታ፡- «ዴሮ"ኮ ባኣካ" ዛላ ዔቁዋጉዲ ቦንቸ ኬሎ"ና ማፀገ» ጌዒ ዎላ" ጌሰቲ።

ሳውቃ ቲዦና ዩሱሴ ቲሽኬ ላኣሌሎ (ማር. 14፡3-9፤ ዮሐ. 12፡1-8)

6 ዒኣካ ዩሱሴ ቢታኒያይዳ ዑፃ ኬሰካ ዶርዓሢ ዓርቂንቲ ፖዔ፡ ሲሞኦኔ ማኣራ ዓኣንቲ፡

7 ፔቲ" ላኣሊሰኬና ሹቸገ ኮሾ"ና ቢልቃዲይዳ ሻንቸናቲ ሚርጌ ሚኢሼ ዔካንዳ ሳውቃ ቲሽ ኩንሢ ዔኪ ሙካዎ፡ ዩሱሴ ሙዖር ዴዒ ዓኣንቲ ዒዛኮ ቶኦካ" ዎሄ።

8 ዒዛኮ ጊንፃ ሃንታ ናኣታ" ዩያ ዛጌ ዎዶ"ና ጎሪ"ንታዎ፡- «ኣያ ሳውቃ ቲዦ ጉሪ ላኣሎሢ ዓይጎሮዳይ!

25:46 ዳኣኔ. 12፡2። 26:2 ኬሲ. ማፃ 12፡1-27። 26:7 ሉቃ. 7፡37-38።

9 ሃይ ሳውቃ ተዠ ሚርጌ ሚኢሾም ሻንቸንቲ፥ ሚኢሻ ማንቆ ባሶም ዲንገንታንዳንቴኩ» ጌዔ።

10 ዩሱሴ ዩያ ዔያታ ጋዓሢ ዔራዖ፡- «ሃኖ" ለአሌሎ ዲንሢ ዲይጎር ሜታሳይ? ዲዛ ኮሺ ባኣዚ" ታኣም ማዴ፤

11 ማንቆ ዓሳ ቢያ ዎዴ ዲንሢና ዎላ"ኬ፤ ታኣኒ ጋዓንቴ ቢያ ዎዴ ዲንሢና ዎላ" ማዓዓኬ።

12 ሳውቃ ተዠ ታ ዑፃ ዲዛ ዎሃሢ ታና ዲኡፖም ገኢገሻኒኬ፤

13 ጎኔ ታ ዲንሢም ጋዓኔ፤ ሃይ ኮዠ ሃይሳ ኬኤዚንታ ዓጮ" ቢያይዳ ዓንካ ማዔቶዎ ዲዛ ማዴ ባካ <ዲዛ ዩያይዴ፤ ጌይንቴ ኬኤዚንታንዳኔ» ጌዔ።

ዩሱዳኮ ዩሱሴ ዓኣሢ ዲንገጾር ዓሶና ጌሰቲ ገኢገጾ (ማር. 14፥10-11፤ ሉቃ. 22፥3-6)

14 ዩካፓ ታጾ ለምዖንሢዳፓ ፔቴ"ሢ ማዔ፥ ዓሰቆርንቶ ዩሁዳ ጌይንታሢ ቄኤሶኮ ሱኡጎ ኮራ ዓኣዳዖ፡-

15 «ታኣኒ ዲዛ ዓኣሢ ዲንሢም ዲንጌቶ ዲንሢ ታኣም ዓይጎ ዲንገንዳይ?» ጋዓዛ፥ ዔያታ ዲዛም ሃይሢታሚ" ሹቹ ቢራ ፓይዲ ዲንጌ።

16 ዩማፓ ዓርቃዖ ዩሁዳ ዩሱሴ ዓኣሢ ዲንጋኒ ገኢጋ ኬሊ" ኮዓ።

ዩሱሴ ዓይሁደኮ ዑሣ ዓኣዲዖ ቦንቾ ኬሎ" ካዎሢ ሙዔሢ (ማር. 14፥12-21፤ ሉቃ. 22፥7-14፤ 22፥21-23፤ ዮሐ. 13፥21-30)

17 ዓይሁደኮ ለኣደ" ሙዒ ቦንቾሢኮ ቤርታሳ ኬሎ"፥ ዲዛኮ ገንዖ ሃንታ ናኣታ" ዩሱሴ ኮራ ሙካዖ፡- «ዑሣ ዓኣዲዖ ቦንቾ ኬሎ" ካዎሢ፥ ዎካ ኔኤም ኑ ገኢገሻንዳጉዲ ኔ ኮዓይ?» ጌዒ ዲዛ ዖኦጮ።

18 ዲዚ ማሃዖ፡- «ካታዎይዳ ናንጋ፥ ሃያ ማኣሪ ዴንዲጋፓ <ዔርዛሢ፥ ታኣኮ ዎዳ" ዑኬሢር ታኣኮ ገንዖ ሃንታዞንሢና ዎላ" ዑሣ ዓኣዲዖ ቦንቾ ኬሎ" ካዎሢ ኔ ማኣራ ታ ሙዒ ቦንቻንዳኔ፥ ጋዓኔ፥ ጎዑዎቴ» ጌዔ።

19 ዲዛኮ ገንዖ ሃንታዞንሢያ ዲዚ ዓይሢሢጉዲ ዑሣ ዓኣዲዖ ቦንቾ ኬሎ" ካዎሢ ገኢገሻ።

20 ዩካፓ ሳዓ ዓማዛ ዩሱሴ ታጾ ለምዖንሢና ዎላ" ሙዖር ዴዔ።

21 ዲኢካ ዔያታ ሙዲያይዳ ዓኣንቴ ዩሱሴ፡- «ጎኔ ታ ዲንሢሞ ጋዓኔ፤ ዲንሢሢገገ ፔቴ።፤ ታና ዓኣሢ ዲንጋንዳኔ» ጌዔኔ።

22 ዩያሮ ዔያታ ሚርጌና ያያገ ፔቴ" ፔቴ"ሢ፡- «ጎዳሢሞ፡ ታናቴዎሴ፤ ታናኬ ኔ ጋዓ?» ጌዔኔ።

23 ዲዚ ዔያቶም፡- «ዲንሢሢገገ ዓኣሢ ታና ዲንጋንዳሢ ሃሢ ታኣና ዎላ" ጎንጋ ኩጮ ዳካሢኬ፤

24 ዓሲኮ ናዓሢ ዒዛ ዛሎ" ፃኣፒንቴ ጎይያና ሃይቃንዳኔ፤ ጋዓንቴ ዓሲኮ ናዓሢ ዓኣሢ ዲንጋ ዓሢሞ ባዴዔ! ዩይ ዓሢ ሸይንቴባኣያታቴ ኮሺታ? ዓቴ"ኔ» ጌዔኔ።

25 ዓኣሢ ዲዛ ዲንጋንዳ፡ ዩሁዳ ሃሢ፡- «ዔርዛሢሞ! ታናቴዎሴ፤ ታናኬ ኔ ጋዓ?» ጋዓዛ፡ ዩሱሴ ዒዛም፡- «ሂዮ፡ ኔ ጌዔሢጉዴያኬ» ጌዔኔ።

ጎዳ ማደ" ካዎሢ
(ማር. 14፡22-26፤ ሉቃ. 22፡15-20፤ 1ቆሮ. 11፡23-25)

26 ዔያታ ካዎሢ ሙዓኣና ዩሱሴ ካሃ ዔኪ ጋላታ ሺኢጲሢ ሺኢቃያ፡ ቡንዲ ዒዛኮ ጊንፆ ሃንታዘንሢሞ፡- «ሃቦቴ ሙዐዎቴ፤ ሃይ ታናኬ» ጌይ ዲንጌኔ።

27 ዩያጉዲ ሃሃ ዑሽኮ ባኮዎ ዔኪ ጋላታ ሺኢጲሢ ሺኢቃያ፡- «ቢያሢ ሃያይዳገ ዑሽኮዎቴ፤

28 ሃይ ሚርጌ ዓሶኮ ጎሞ ጌኤሻኒ ላኣሊንታንዳ ታኣኮ ዓኮ ጫኣቁሞ ሱጉፆኬ፤

29 ታ ዓዶ ካኣቴሞይዳ ዎይናገ ኮሾ"ና ዓኮ ዑዠ ዲንሢና ዎላ" ታ ዑሽካንዳያ ሄላ"ንዳኣና ሃይካገ ሴካ ሃሞ" ዎይናገ ኮሾ"ና ዑዠሎ ላሚ ታ ዑሽካዓኬ ታ ዲንሢሞ ጋዓኔ» ጌዔኔ።

30 ዩካገ ዔያታ ፆኣሲ ቦንቾም ማዓ ዓይኑም ዓይናዳያ፡ ዛይቶ ሪሚቶ ዲኮ" ኬሰኬኔ።

ጲዲሮሴ «ታ ዲዛ ዔሩዎሴ» ጋዓንዳሢ ቤርታዲ ኬኤዚንቴሢ
(ማር. 14፡27-31፤ ሉቃ. 22፡31-34፤ ዮሐ. 13፡36-38)

31 ዩካገ ዩሱሴ ዲዛኮ ጊንፆ ሃንታዘንሢሞ፡- « ሂንቃሢ ታ ዎዳንዳኔ፤ ማራታኣ ዠኣላንዳኔ» ጌይንቴ ፃኣፒንቴሢሮ ሃሞ" ዲባኒ ታ ዲንሢኮ ዲቆ ማዔም ዲንሢ ቢያሢ ታና ሃሺ" ዓኣዳንዳኔ፤

32 ጋዓንቴ ሃይባ"ገ ታ ዔቁሢኮ ጊንፆ፡ ጌሊላ ዲንሢ ቢሪ ታ ዓኣዳንዳኔ።»

26:23 ዓይኑ. 41፡9። 26:28 ኬሲ. ማፃ 24፡8፤ ዔር. 31፡31-34። 26:31 ዛካ. 13፡7። 26:32 ማቴ. 28፡16።

33 ዲዛና ጳጳሮሴ ማሃዎ፡- «ሃንጎዋታ ቢያ ኔ ዛሎ"ና ጳጳሮንቴ፡ ሃሺ" ኔና ዓኣዲቶዋ ታኣኒ ፔቴ"ታዎ ኔና ሃሺ" ዓኣዲዓኩ!» ጌዔኔ።

34 ዬሱሱ፡- «ጎኔ ታ ኔኤም ጋዓኔ፤ ሃኖ" ዲባኒ ኮይዳ ቁኢቃንዳሢኮ ቤርታ ሃይሢ ማይንቴ ኔ ታ ዲዛ ዔሩዋሴ» ጋዓንዳኔ» ጌዔኔ።

35 ጳጳሮሴ ጋዓንቴ፡- «ኔኤና ዋላ" ሃሃይቆቴያ ፔቴ"ታዎ ታ ኔና ታ ዲዛ ዔሩዋሴ» ጋዓዓ» ጋዓዛ፤ ሃንጎ ዲዛኮ ጊንፆ ሃንታዘንሢ ቢያ ዲማዲ ጌዔኔ።

ዬሱሱኮ ጌኤቴሴማኔይዳ ሺኢጲያ (ማር. 14፡32-42፤ ሉቃ. 22፡39-46)

36 ዬካፓ ዬሱሴ ዲዛኮ ጊንፆ ሃንታዘንሢ ዋላ" ጌኤቴሴማኔ ጌይንታ ቤሲ ዓኣዲዎ፡ ዔያቶም፡- «ታኣኒ ሴኬያ ዴንዲ ሺኢቃንዳኣና ዲንሢ ሃካ ደዑዋቴ» ጋዓዎ፤

37 ዲዛና ዋላ" ጳጳሮሴና ላምዎ ዜብዲዮሴ ናኣቶ"ንሢ ዔከ ዴንዳዎ ያዩ ማለሢ ዓርቄኔ፤

38 ዬካፓ ዔያቶም፡- «ሺምፓሢ ታኣኮ ሚርጌ ያዩ ሃይቃኒ ዑኬኔ፤ ዲንሢ ታኣና ዋላ" ሃካ ደዲ ደዑዋቴ» ጌዔኔ።

39 ዲማ"ና ዔያቶይዳፓ ዳካ" ደጫዎ፡ ባለቲና ሰዓ ሎኦሚ፡- «ታ ዓዳሢዮ! ኔኤም ዳንዳዒንታያ ማዔቴ ሃይ ሜታሢ ታና ያኦኮንጎ! ጋዓንቴ ኔ ጌዔሢጉዲ ማዓንዳኣፓዓቴም ታ ማሊያጉዲ ማዎፓ» ጌዲ ሺኢቄኔ።

40 ዬካፓ ዲ ማዒ ሃይሠ ዲዛኮ ጊንፆ ሃንታዘንሢ ባንሢ ሙኪ፡ ዔያታ ጊንዒ ዓኣንቴ ዴንቃዎ ጳጳሮሴ ኮይላ"፡- «ታኣና ዋላ" ዳካ" ዋደታዎ ደዲ ዲንሢ ዴዓኒ ዳንዳዒባኣዓዳ?

41 ዳቢሻኒ ጌሾ ጌሺሢዳ ዲንሢ ጌሉዋጉዲ ደዲ ሺኢቁዋቴ፤ ዓሲኮ ዓያና ቢያ ዋደ ጊኢጌያኬ፤ ዓሽኪ ጋዓንቴ ላቤያኬ» ጌዔኔ።

42 ላሚ ሃሣ ዴንዳዎ፡- «ታ ዓዳሢዮ፡ ሃያ ታ ዔኩዋዎ ዓቴዋ ሜቶ ማዔቶ ኔ ማሊያ ኩምንጎ» ጌዒ ሺኢቄኔ።

43 ላሚ ማዒ ሙካንቴ ጊንዓሢ ዔያቶ ኮሺ" ባሺሢር ጊንዒ ዓኣንቴ ዴንቃዎ፤

44 ሃሣ ዔያቶ ሃሺ" ዴንዲ፡ ቤርታ ሺኢቁማ ጎይያ ሃይሢሲ ሺኢቄኔ።

45 ዬካፓ ጊንፆ ሃንታዘንሢ ኮይላ" ማዒ ሙካዎ፡- «ሃሢ ሄላ"ዎ ዲንሢ ጊንዓሢዳዳ? ዓሲኮ ናዓሢ ጎም ዓሰም ዓኣሢ ዲንጊንታንዳ ዋዳ" ዑኬኔ፤

46 ዓካሪ ዔቁዋቴ፡ ኑ ዓኣደም፤ ሃይሾ ዓኣሢ ታና ዲንጋሢ ሙኬኔ!» ጌዔኔ።

ዮሴፍ ሰርቆንቲያ

(ማር. 14፥43-50፤ ሉቃ. 22፥47-53፤ ዮሐ. 18፥3-12)

47 ዮሴፍ ይህ ከኤዛ ጎይሣ ዓዳንቲ ታጾ ለምድንሠዳጋ ፔቴላሳ፤ ይሁዳ ሙከኔ፤ ዲዛና ዎላ" ጨንቻ ዓገሮና ኮኦሎ"ና ዓርቁ ሚርጌ ዓሲ ሙከኔ፤ ዔያታ ዳኪንቲ ሙከሠ፡- ቁኤሶኮ ሱኡጎና ዴሮ"ኮ ጨሞናይዳጋኩ።

48 ዮሴፍ ዓዳሠ ዲንጋ፥ ይሁዳ ዓሶም፡- «ዲንሠ ኮዓሠ፥ ታኣኒ ዲዛ ሄርቃንዳሠ ማዔሠረ ዲዛ ዓርቁዎቴ» ጌዒ ቤርታ ከኤዜያኩ።

49 ዲማ"ና ይሁዳ ዑኩና ዮሴፍ ባንሠ ሙካዎ፡- «ዔርዛሠዮ! ኔ ኮሺዳ?» ጌዒ ሄርቁ።

50 ዮሴፍ፡- «ታ ዲጊናሠዮ! ዓካሪ ኔ ሙከኔ ማሊያ ኩኩንሠ» * ጋዓዛ ዓሳ ዮሴፍ ባንሠ ሙከኔ ዓርቃየ ሱሲና ዲዛ ቱኩ"ኔ።

51 ይማና ዮሴፍና ዎላ" ዓኣዘንሠዳጋ ፔቴላሳ ዓገሮ ቱጋዎ፥ ቁኤሶ ቢያኮ ሱኡጋሠም ማዳሠኮ ዎዮ ቆፂ" ቲቁ።

52 ዮሴፍ ጋዓንቱ፡- «ዔዛ ሃይ፥ ጨንቻ ዓገሮ ጎንጎና ዳኩ፤ ዓገሮ ቱጋዘንሠ ቢያ ዓገሮና ሃይቃንዳኔ።

53 ዎንዴ ያዲ ማዓኒ ኮይሳያ ማዔቴ ታ ዓዶ ታ ያኦጨም ታጾ ለምድ ቤሲ ገብንታ ፖኦሊሶይዳጋ ባሼ፥ ከኢታንቻ ታኣም ዳኪንዲዎያ ኔኤም ማላ?

54 ይይ ያዲ ማዔቶ ሃሠ ጌኤዢ ማፃኣጋ <ማዓንዳኔ> ጌዔ ባካ ዎይቲ ኩማንዳይ?» ጌዔ።

55 ዲማ"ና ዮሴፍ ዴሮ"ም፡- «ሱላ ዓርቃ ዓሲጉዲ ጨንቻ ዓገሮና ኮኦሎ"ና ዲንሠ ዔኪ ታና ዓርቃኒ ሙከኔያ? ቢያ ዎይና ጌኤዢ ማኣሮይ ዴዒ ታ ዔርዛኣና ዲንሠ ታና ዓርቁባኣ፤

56 ጋዓንቲ ሃይ ቢያ ማዔሠ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሶ ማፃኣጋይ ከኤዚንቲ ባካ ኩማንዳጉዲኩ» ጋዓዛ፥ ዲዛኮ ጊንያ ሃንታዘንሠ ቢያ ዲዛ ሌሊ ሃሺ" ፑኒንቲ።

ዮሴፍ ሰርቆንቲያ ዓሶ ቤርቶ ሺኢኪያ

(ማር. 14፥53-65፤ ሉቃ. 22፥54-55፤ 22፥63-71፤ ዮሐ. 18፥13-14፤ 18፥19-24)

57 ይማ"ና ዮሴፍ ዓርቁ ዓሳ" ሙከኔ ዎጎ ዔርዛ ዓሶንታ ዴሮ"ኮ ጨሞንታ ቡኪንቲ ዓኣ ቤዘ፥ ቁኤሶ ቢያኮ ሱኡጋሠ፤ ቃያጋ ማኣሪ ዲዛ ዔኪ ዓኣዴ።

* 26:50 ፔቴ" ፔቴ" ሚናኣ ማፃኣጋይ «ታ ዲጊናሠዮ! ሃይካ ኔ ዓይጎሮ ሙከኔያ?» ጋዓ። 26:55 ሉቃ. 19፥47፤ 21፥37።

58 ጋዓንቴ ጳጳሮሴ ዒዛኮ ጊንጾ ሃኬ ሃኬ፥ ቄኤሶ ቢያኮ ሱኡጋሢ ማአሪ ሄላ "ንዳኣና ዓኣዳኔ፤ ዒኣኣካ ጋሮ ጌሊ ማዲጊታ ባኮ ቢያ፥ ጋፒንጾ ሄላ "ንዳኣና ዛጋኒ ካፓ ዓሶና ዎላ" ዴዔ።

59 ዬማና ቄኤሶኮ ሱኡጎና ዓይሁዶ ዓሶኮ ዎጎ ዎጋ ዓሳ ቢያ ዬሱሴ ዎዲሻንዳ ሉኡዙዎ ማርካ ኮዓኔ፤

60 ሚርጌ ሉኡዙዎና ማርካዳ ማርካ ሺኢኬቶዎ፥ ሃይቃንዳጉዲ ዎጊሳ ማርካ ዔያታ ዴንቁባኣሴ፤ ጊንጻፓ ላምዎ ዓሲ ሙኪ፡-

61 «ሃይ ዓሢ <ጌኤዦ ማአሮ ሻሂ ሃይሆ ኬሊ"ዳ ጊንሣ ታ ማዦኒ ዳንዳዓኔ» ጌዔ። ጌይ ማርካዳ።

62 ዬናና ቄኤሶ ቢያኮ ሱኡጋሢ ዔቃዎ፡- «ሃንሢ ዓሳ ኔ ጊዳ" ማርካዳ ባኮኮ ቢያ ማሂ ኔ ኬኤዛ ባኣዚ" ባኣዳዳ?» ጌዔ።

63 ዬሱሴ ጋዓንቴ ዚቲዮ ጋዓዛ፥ ቄኤሶ ቢያኮ ሱኡጋሢ፡- «ኔ ሜሲሑ ሃሣ ያኦሲ ናይ ማዒያ፥ ናንጊና ናንጋ ያኦዛሢ ሱንጾና ጫኣቂ ታኣም ኬኤዜ» ጌዔ።

64 ዬሱሴ ማሃዎ፡- «ኔ ጌዔሢጉዲኬ፤ ጋዓንቴ ሃይካፓ ሴካ ዓሲኮ ናዓሢ ዴኤፖ ያኦዛሢ ሚዛቆ ዛላ" ዴዒ ዓኣንቴ ዒንሢ ዛጋንዳኔ፤ ዬያጉዲ ሃሣ ጫሪጎጮ ሻኣሮና ማዒ ሙካንቴያ ዒዛ ዒንሢ ዛጋንዳኔ፤ ታ ዒንሢም ጋዓኣኬ» ጌዔ።

65 ዬማና ቄኤሶ ቢያሢኮ ሱኡጋሢ ዓፒሎ ፔኤኮ ዳጋና ዳርዛዎ፡- «ሃይሾ ዒ ያኦሲ ጫሽኬኔ! ዒንሢያ ዬያ ጫዦ ዎይዜ፤ ሃይካፓ ሴካ ማይ ዓይጎ ማርካ ኮይሳይ?»

66 ዓከሪ ዒንሢም ዓይጎ ማላይ?» ጋዓዛ፥ ዔያታ፡- «ዒ ሃይቃንዳያ ኮይሳኔ!» ጌዒ ማሂ።

67 ዒማ"ና ዒዛኮ ዔያታ ዓኣፖ ካራ" ጩቲ"ያ ጩቲ"፥ ኩቺ ሙሊያ ዲላ"ዛ፥ ዛላ" ሃሣ ዒዛ ባዒ ባዒ፡-

68 «ሜሲሑ! ዎናደይ ኔና ጳርቄሢ? ሂንዳ ያኦሲ ማሊሢ ኦም ኬኤዜ!» ጌዔ።

ጳጳሮሴኮ ዬሱሴ «ታ ዔሩዎሴ» ጌይያ (ማር. 14፥66-72፤ ሉቃ. 22፥56-62፤ ዮሐ. 18፥15-18፤ 18፥25-27)

69 ዬካፓ ጳጳሮሴ ቄኤሶኮ ቢያ ሱኡጋሢ ዲሮ ጋራ ዴዒ ዓኣንቴ ፔቲ" ዉዲሮ ናይ ዒኣኣካ ማአራ ማዳሰኬና ዒዛ ኮይላ" ሙካዎ፡- «ኔኤኒያ ጌሊላ ዓጮ" ዓሢ፥ ዬሱሴና ዎላ" ዓኣያኬ» ጌዔ።

70 ዒዚ ጋዓንቴ፡- «ኔኤኒ ዓይጎ ጋዓቴያ ታኣም ዔርቁዎሴ» ቢያሢ ቤርታ ጌዔ።

71 ዲዚ ከስካኒ ማርሾ ካሮ" ባንሢ ዓኣዲንቴ ሃሣ ማሌ" ማዳሰከና ዲዛ ዳንቃዎ ዲኢካ ዓኣ ዓሰም:- «ሃይ: ናዚሬቶ ዓሢ: ዩሱሴና ዎላ" ዓኣያኬ» ጌዔኔ።

72 ዲዚያ ጫኣቂ ጫኣቂ: ቢያሢኮ ቤርታ:- «ታ ዲዛ ዓሢ ዓሩዎሴ» ጌዔኔ።

73 ዩካፓ ዳካ" ሃሣ ኔጋዎ ዲኢካ ዔቂ ዓኣ ዓሳ ጳዲሮሴ ኮራ ሙከ:- «ኔኤኮ ጌኤዛፓ ዔርታሢረ ጎኔና ኔኤኒ ዔያቶይዳፓ ፔቴ"ሢከ!» ጌዔኔ።

74 ዲማ"ና ጳዲሮሴ:- «ታና ባይዘም» ጌዔ ጫኣቃዎ «ታ ዩያ ዓሢ ዓሩዎሴ!» ጌዔኔ። ዩማና ኮይዳ ቁኢቃዛ።

75 ጳዲሮሴ «ኮይዳ ቁኢቁዋንቴ ሃይሢ ማይንቴ ኔ ታና <ዓሩዎሴ> ጋዓንዳኔ» ዩሱሴ ጌዔሢ ጳቂሣዎ ካሮ" ከሰኪ ዒናፓ ጎይቂ ዩኤኬኔ።

27

ዩሱሴኮ ጲላዎሴ ቤርቶ ሺኢኪዎ
(ማር. 15፣1፤ ሉቃ. 23፣1-3፤ ዮሐ. 18፣28-32)

1 ዚሮ ጉቴሎ ጉቴ" ዓማ"፣ ቄኤሶኮ ሱኡጎና ዳሮ"ኮ ጨማኣ ቢያ ዩሱሴ ዎድንዶ ጎይዎ ዘርቴኔ፤

2 ዩካፓ ዩሱሴ ዔያታ ቱከ" ዔኪ ሮሜ ዓጮ" ዎይሣ ጲላዎሴም ዓኣሢ ዒንጌኔ።

ዪሁዳኮ ሱዲንቴ ሃይሶ"
(ዳኪ. ማዶ" 1፣18-19)

3 ዩሱሴ ዓኣሢ ዒንጌ ዪሁዳ፣ ዩሱሴ ሃይቃንዳጉዲ ጌይንቴ ዎገንቴሢ ዛጌ ዎዶ"ና ዳቢንቴ ማዔሢ ዔሪ ሃይሢታም ሹጮ ቢሮ" ቄኤሶኮ ሱኡጎና ጨምናም ዔኪ ሙከ ማሢ ዒንጌ:-

4 «ታኣኒ ጌኤሺ ዓሲ፣ ሃይቢም ዓኣሢ ዒንገሢና ዳቤኔ» ጋዓዛ፣ ዔያታ:- «ኑና ዓይጌ ማቴይ? ኔ ዔራ ባኣዚ" ዎኦቴ!» ጌዔኔ።

5 ዩያሮ ዪሁዳ ቢሮ"ንሢ ጌኤኮ ማኣራ ላኣሊ ከሰኪ፣ ዳንዲ ሱዲንቴ ሃይቄኔ።

6 ቄኤሶኮ ሱኡጋ ዩንሢ ቢሮ"ንሢ ዔካዎ:- «ሃይ ሚኢሻ ሱጉሢ ሻንቸናያ ማዔሢሮ፣ ጌኤኮ ማኣሮም ዒንጎ ሚኢሻና ዎላ" ሲኢራኒ ኑም ኮይሱዎሴ» ጋዓዎ፣

7 ዔያታ ዎላ" ዘርቴ፣ ሾኦቹም ዲኡፒ ቤሲ ማዓንዳጉዲ ፔቴ" ማኒሰኬያኮ ጎሺ ሻንቄኔ።

8 ይህ ደብዳቤ የሥነ ምግባር ህላውንት ላይ «ሱጉራ ሳባ» ገቢንታል።
 9 ይህ ደብዳቤ የጸሐፊው ማሊያ ከኤዛ ዓርሚያስ ዛጎን፡-
 «ዲሰራዊኤሌና ኣታ» «ዲዚ ሻንቸንታንዳማኮ» ገቢ፡ ዓርቄ
 ሃይሂታሞ ሹጮ ቢሮ" ዓያታ ዓኬኔ፤
 10 ያኣዛሂ ታና ዓይሄ ጎይያ ማናሂ ጎዡ ዛሎ" ዓያታ ጨጌኔ»
 ገቢንቲ ከኤዚንቴሂ ኩሜኔ።

ጲላዎስኮ ዩሱስ ያኔጪያ
 (ማር. 15፡2-5፤ ሉቃ. 23፡3-5፤ ዮሐ. 18፡33-38)

11 ዲሞን፡ ዩሱስ ሮሜ ዓጮ" ወይህ ጲላዎስ ቤርቶ ሺኢካዛ፡
 ጲላዎስ፡- «ኔኤኒ ዓይሁዳ ካኣቲዳ?» ገቢ ያኔጪኔ።
 ዩሱስ ማሃያ፡- «ኔ ታና ገቢሂ ጉዳያኮ» ገቢ።
 12 ጋዓንቲ፡ ቄሌሶኮ ሱኡጎና ጨሞና «ዳቢንቲ ዓኣኔ» ገቢ ዲማ
 ዲማ ባኣዚ" ከኤዛኣና ዩሱስ ዓይጎሞ ገቢ ባኣሱ።
 13 ዩሞን፡ ጲላዎስ፡- «ኔና ዓያታ ዎጎና ዓይሂጎኒ፡ ዓኣፒኒ
 ባኣዚ" ፓይዳቲያ ኔ ወይዙዋዳ?» ገቢ።
 14 ዩሱስ ጋዓንቲ ዩይ፡ ወይህሂ ዲቃቲ ሄርሻንዳያ ህላውንት
 ፔቴ" ባኣዚ"ታያ ማሂ ከኤዚባኣሱ።

ዩሱስ ሃይቃንዳጉዲ ዎጊንቴሂ
 (ማር. 15፡6-15፤ ሉቃ. 23፡13-25፤ ዮሐ. 18፡19-40፤ 19፡1-16)

15 ሮሜ ዓጮ" ወይህሂ ለዓ ለዓ ዓይሁደኮ ዑህ ዓኣዲያ
 ቦንቾ ከሎ"ና ዳራ" ዓያቶሞ ቡሊ"ንታንዳጉዲ ኮዓ፡ ቱቴ ዓሲ
 ቡላ"ሂ ዓርቲያኮ።
 16 ዩናና ፑርቱሞና ዓርቲ፡ ባርባኔ ገቢንታ ዓሲ ቱቴ ዓኣኔ።
 17 ዳራ" ቡኪንታዛ ጲላዎስ፡- «ባርባኔና ሜሲሔ ገቢንታ
 ዩሱስናይዳፓ ያና ታ ዲንሂሞ ቡላ"ንዳጉዲ ዲንሂ ኮዓይ?»
 ገቢ።
 18 ጲላዎስ ዩያ ገቢሂ ዓያታ ዲዛ ቁኢሩሞና ዓኣሂ ዲንገሂ
 ዓራያታያኮ።
 19 ጲላዎስ ዎጎ ቤዘይዳ ዳዒ ዎጋንቲ፡ ዲዛኮ ማቻ፡- «ዩያ ዓሂ
 ዛሎ" ዎንቲ ታ ዓውቲና ማርጌ ሜታዳኔ፤ ዩያ ጌኤዡ" ዓሂ ዑያ
 ዓይጎ ባኣዚ"ያ ኔ ማዲሞጉዲ» ጋዓ ኪኢታ ዲዛሞ ዳኬኔ።
 20 ጋዓንቲ፡ ቄሌሶኮ ሱኡጎና ጨሞና ባርባኔ ዓያቶሞ
 ቡሊ"ንቲሞ ዩሱስ ሃይቃንዳጉዲ ዓሳ ያኔጪሞ ዴሮ" ዴሚና
 ገቢ።

27:8 ዳኪ. ማዳ" 1፡18-19። 27:10 ዛካ. 11፡12-13።

21 ዓጩ" ወይሆነህ:- «ለምንሆነህ ያደገ ያደገ ያደገህ
ቡሊ "ንታንዳጉዲ ዲንህ ኮዓይ?» ጋዓዛ፥ ዔያታ «ባርባኔ
ቡሊ "ንቶንጎ!» ጌዒ ማሄኔ።

22 ጲላዎሴያ:- «ሂዳዎ ኪሪሰቶስ ጌይንታ ዩሱሴ ታ
ወደ "ንዳይ?» ጋዓዛ፥ ቢያህ «ሱዲንቶንጎ!» ጌዒ።

23 ጲላዎሴያ:- «ዓይጎሮ? ዓይጎ ዒ ፑርታ ባአዚ" ማዳይ?» ጌዒ
ዖኦጫዛ፥ ዔያታ ጋዓንቴ «ሱዲንቶንጎ!» ጌዒ ሃቺም ዒላቴ።

24 ዒዚ ማዳ ባካ ዣሎ ዔቂሲህ ማዓንዳአፓዓቴም ማአዳ "ንዳ
ባአዚ" ባአህ ጲላዎሴ ዔራዎ:- «ታኣሂ ሃያ ዓህ ሱጉፓፓ ጌኤሺኬ፤
ሃይፓ ሴካ ማዳንደ ባኮ ዲንህ ዔራ።» ጌዒ፥ ዋአህ ዓይህ ዳሮ"
ቢያ ቤርታ ኩጮ ፔኤኮ ማሰቴ።

25 ዳራ" ቢያ ዩማና:- «ዒዛኮ ሱጉፓ ኦኦና ኦ ናአቶ"ና ዑፃ
ማዎንጎ!» ጌዒ።

26 ዩማና ጲላዎሴ ባርባኔ ዔያቶም ቡሊ"፥ ዩሱሴ ጋዓንቴ
ዢራፓና ጳርቂሴህኮ ጊንፃ ሱፃንዳጉዲ ዓአህ ዔያቶም ዒንጌ።

ፖኦሊሶኮ ዩሱሴ ቦሂያ
(ማር. 15፥16-20፤ ዮሐ. 19፥2-3)

27 ሮሜ ዓጩ" ፖኦሊሳኣ ዩሱሴ ዔኪ ሮሜ ዓጩ" ወይሆነ
ጲላዎሴ ማአሪ ዓአዲ ማርሾ ጋሮ ጌልዛዎ ፖኦሊሶ ቢያ ዒአካ
ቡኩሴ።

28 ዒአካ ዔያታ ማአዓህ ዒዛኮ ጉሲ፥ ዳንኪ ዘቄ ዓፒላ ዒዛ
ማይሴ።

29 ሃህ ዓንጊህ ማሪ ካአቶ" ቶኦካ ዓጎ ባአዚ" ማሊሲ ቶኦካ
ዒዛኮ ዓጋዎ ዋኦሺጉዳ ሚህ ኩጫ ዒዛኮ ዓይህ፥ ቤርታ ዒዛኮ
ጉምዓቴ ጉምዓቴ:- «ዓይሁዳ ካአቶ! ኮሺ ኔኤም ማዎንጎ!» ጌዒ
ጌዒ ዒዛ ቦሂኔ፤

30 ጩቴ"ያ ጩቴ"ኔ፤ ሃህ ዋኦኦጉዳ ኮኦሎዋ ዒዛ ኩጫፓ
ዔኪ ዒዛኮ ቶኦካ" ለሚ ለሚ ጳርቂ።

31 ዩያይዲ ዔያታኣ ዒዛ ቦሂህኮ ጊንፃ ዳንኮ ዘቄ ዓፒሎ ኬሲ"
ዒዛ ዓፒሎ ጊንፃ ማይሲ ሱፃኒ ዔኪ ዓአዳ።

ዩሱሴኮ ሱዲንጎ
(ማር. 15፥21-32፤ ሉቃ. 23፥25-43፤ ዮሐ. 19፥17-27)

32 ዔያታ ኬሰኪ ዳንዲቤቃ ጎይያዳ ዓአዎ ሲሞኦኔ ጌይንታ
ቄሬና ዓጪ ዓሲ ዳንቂ ፑርቲሴ ዓሶ ሱፃ ሚያ ዓህ ዋልቄና
ኬዲሴ።

27:24 ለሚ. ዋማ 21፥6-9።

47 ዲሊካ ዔቂ ዓኣ ፔቴ" ፔቴ" ዓሳ፡- «ሃይ ዒ ዔኤሊያሴ ዔኤሊ"ኔ!» ጌዔኔ።

48 ዩማና ዔያቶይዳፓ ፔቴ"ሰኬይ ጳሽኪ ዳንዲ ዓፒላ ቱርጫጉዴ ባኣዚ" ዎይኔይዳፓ ኮሾ"ና ሶልኪ፡ ኮሽኩዎ ዑሺዳ ዓገ ዎኦሽጉዴ ሚሢና ዩሱሴ ዑሽካንዳጉዲ ዔኪ ዒንጌኔ።

49 ሃንጎ ዓሳ ጋዓንቴ፡- «ሃሹዎቴ፤ ሂንዳ ዔኤሊያሴ ሙኪ ዒዛ ደቂሻቴ ኑ ዛጎም!» ጌዔኔ።

50 ዩሱሴ ላሚ ሃሣ ጴጊዲ ዒላቴሰካፓ ሽምፓሢ ዒዛኮ ዲጴኔ።

51 ዩኖና ጌኤዦ ማኣሮኮ ዲማሲዎሮ ጎኦቦና ዓፒላ" ሎፓ ሉ ሄሊ" ዳርዒ፡ ላምዎ ፓቂንቴኔ፤ ሐሣ ሳዓኣ ዓገጭም ላላ ፃሄኔ፤

52 ዩማና ሚርጌ ዲኡፒ ቡሊ"ንቴም ዎኦሲም ዲማዴያ ማዔ ሐይቄ ዓሲያ ሃይባ"ፓ ዔቂኔ።

53 ዩና ዓሳ ዲኡፓፓ ኬሰኪ፡ ዩሱሴ ሃይባ"ፓ ዔቂሢኮ ገንፃ ዎኦሲም ዲማዴ ካታም ጌሊ ሚርጌ ዓሲም ጴጴኔ።

54 ጭኡቶ ፖኦሊሶ ዓይሣሢና ዒዛና ዎላ" ዩሱሴ ካፓዞንሢ ሳዎኮ ዓገጭዎና ሃንጎ ማዔ ባኮዎ ቢያ ዛጋዎ፡ ሚርጌና ዒጊጪ፡- «ጎኔና ሃይ ዎኦሲ ናይታዎኬ!» ጌዔኔ።

55 ዒማ"ና ጌሊላይዳፓ ሙኬዞንሢና ዩሱሴ ኮይሳ ባኣዚ"ና ቢያ ማኣዲ" ማዲ፡ ዒዛ ገንፃ ሃንታ ሚርጌ ላኣሊ ዩያ ባኮ ሃኬ ዔቂ ዛጋኔ።

56 ዔያቶ ባኣካ" ሚግዳላ ዓጮ" ማይራማ፡ ያይቆኦቤና ዮሴፔናኮ ዒንዳ፡ ማይራማ፤ ሃሣ ዜብዲዮሴ ናኣቶ"ኮ ዒንዳኣ ዓኣኔ።

ዩሱሴኮ ዲኡቴዎ

(ማር. 15፡42-47፤ ሉቃ. 23፡50-56፤ ዮሐ. 19፡38-42)

57 ሳዓ ዓማ"ዛ ዓርማቴያሴ ዓጪ ዓሲ ማዔ፡ ዮሴፔ ጌይንታ ፔቴ" ዎርጎቺ ዓሲሰኬያ ሙኬኔ፤ ዒዚያ ዩሱሴ ጉሙርቂ፡ ዒዛ ዓሲ ማዔያኬ፤

58 ዩይ ዓሢ ጲላዎሴ ኮይላ" ዓኣዳዎ ዩሱሴኮ ሌዘ ሺኢቃዛ፡ ጲላዎሴያ ሌዛ ዒዛም ዒንገንታንዳጉዲ ዓይሣኔ።

59 ዩያር ዮሴፔ ሌዘ ኬይሲ ሱኡዲ፡

60 ፔኤም ጌዒ ዶዶ ሹጮ ጳሊ"፡ ቦኣኪ ኮሾ"ና ቆኦፖይዳ ዲኡካዎ ጴኤፒ ሹቺ ቡምባልሲ ዔቶ" ካሮ" ዎዲ ዳንዴኔ።

61 ይህን ማግኛል ዓጮ" ማይራሞና ባሳ ማይራሞና ዲኡግኮ ቤርቶ ዛላ" ዳዒ ዓኣኔ።

ዩሱሴኮ ዲኡግ ካፖናሢ

62 ዚሮ ጉቴ"ሎ ዓይሁዶ ዓሶኮ ሃውሾ ኬሎ"ና ቁኤሶኮ ሱኡጎና ፔርሴ ዓሶና ፔቱሞና ጲላዖሴ ኮራ ዓኣዲ፡-

63 «ጎዳሢየ! ዩይ ሉኡቃሢ ቤርታ ሳዛና ዓኣጾ ላይሃ ኬሊ"ኮ ጊንፃፓ ሃይባ"ፓ ታ ዔቃንዳኔ» ጌዔሢ ኑሞ ጳቄ።

64 ዩያሮ ዒዛኮ ጊንፃ ሃንታዘንሢ ዳንዲ ዉኡቁ፣ ዳሮ"ሞ ሃሣ ላይሾ ዒ ሃይባ"ፓ ዔቄኔ» ዔያታ ጎዑሞጉዲ፣ ዲኡግ ሃይሃ ኬሊ" ሄላ"ንዳኣና ካፒንቶሞ ዓይሢ፤ ያዲ ማዒባኣያታቲ ጋፒንፃይዳ ዓሶ ዲቢሺፃ ቤርታኣሰካፓ ባሼ ማዓንዳኔ» ጌዔኔ።

65 ጲላዖሴ፡- «ዒንሢኮ ፖኦሊሶ ዔኪ ዓኣዲ ካፒሱሞቴ» ጌዔኔ።

66 ዩካፓ ዔያታ ዳንዲ ዲኡግ ካሮ" ሹጮይዳ ፆኑሞ ዔርዘ ማላቶ ጳርቄ፣ ፖኦሊሶና ካፒሲ ሃሼኔ።

28

ዩሱሴኮ ሃይባ"ፓ ዔቄዖ

(ማር. 16፥1-10፤ ሉቃ. 24፥1-12፤ ዮሐ. 20፥1-10)

1 ዓይሁዶ ዓሶኮ ሃውሾ ኬላ" ጋፓዛ ዚሮ ጉቴሎ ጉቴ ዓማ" ማግኛል ዓጮ" ማይራሞና ሐሣ ሃንጎ ማይራሞና ዎላ" ዩሱሴኮ ዲኡግ ዛጋኒ ዓኣዳኔ።

2 ዔያታ ሙኩሞንቴ ቤርታ ዔርቲባኣንቴ ሳዓ ዓጊፃዛ፣ ጎዳኮ ኪኢታንቻ ጫሪንጫፓ ኬዲ"፣ ዲኡግ ዔቶ" ካሮ" ዎዶና ሹጫሢ ቡሞባልሲ ዑፃ ዳዔኔ።

3 ዩያ ኪኢታንቻሢኮ ዓኣፖ ካራ" ዜኤሊንሢጉዲ ፖዓያ፤ ሃሣ ዓፒላ"ኣ ሻቺጉዲ ቦኦራያከ።

4 ዲኡግ ዔቶ" ካፓዘንሢ ኪኢታንቻሢ ዒጊጪፃይዳፓ ዔቄያና ዲቃታፃ ሃይቄ ሌሲ"ጉዲ ማዔኔ፤

5 ኪኢታንቻሢ ላኣሎንሢ ኮራ፡- «ዒንሢ ዒጊጪፖጉቴ፤ ሱዲንቴ ዩሱሴ ዒንሢ ኮሣሢ ታ ዔራኔ፤

6 ዒዚ ሃይካ ባኣሴ፣ ዒ ኬኤዜሢጉዲ ሃይባ"ፓ ዔቄኔ፤ ሃኒ ሙኪ ዒ ላሄ ቤዘ ዛጉሞቴ።

27:63 ማቴ. 16፥21፤ 20፥19፤ ማር. 8፥31፤ 9፥31፤ 10፥33-34፤ ሉቃ. 9፥22፤ 18፥31-33።

7 ሃሢ ሩኡሪ ዓኣዲጋፓ ዒዛኮ ጊንያ ሃንታ ናኣቶ"ም ላይባ"ፓ ዒ ዔቄኔ፣ ጌሊላ ዒንሢ ዒ ቢሪ ዓኣዲንዳኔ፤ ዒኢካ ዒንሢ ዒዛ ዛጋንዳኔ፣ ጌዒ ከኤዙዋቲ፤ ዩያ ታ ዒንሢም ከኤዜያከ» ጌዔኔ።

8 ዩካፓ ላኣሎንሢ ኮሺ" ዒጊጨሢ ሃሃ ዋዛና ዴኡፖ ቤዛፓ ዑከና ዒዛኮ ጊንያ ሃንታዘንሢም ከኤዛኒ ጳሽኪ ዴንዴኔ።

9 ዒኢካ ቤዘማና ዩሱሴ ዔያቶ ዴንቃያ፡- «ዒንሢ ኮሺዳ?» ጋዓዛ ዔያታ ዩሱሴ ባንሢ ሙካያ ሂርኪ ጌይ ቶኮ" ዒዛኮ ዓርቂ ዒዛም ዘጊኔ።

10 ዩሱሴ፡- «ዒንሢ ዒጊጨፖቲ፤ ዴንዲጋፓ ታ ዒሾንሢ ጌሊላ ዓኣዲንዳጉዲ ዔያቶም ከኤዙዋቲ፤ ዒኢካ ታና ዔያታ ዛጋንዳኔ» ጌዔኔ።

ዴኡፖ ካፓ ዓሶኮ ማርካዲያ

11 ላኣሎንሢ ካታም ዓኣዲያይዳ ዓኣንቲ ዴኡፖ ካፓ ፖኦሊሶንሢ ዳፓ ፔቲ" ፔቲ"ዘንሢ ካታም ዴንዳያ ማዔ ባኮ ቢያ ቄኤሶኮ ሱኡጎም ከኤዜኔ።

12 ዩካፓ ቄኤሶኮ ሱኡጎና ጨሞና ዎላ" ቡኪንቲ ዘርቲሢኮ ጊንፃ ፖኦሊሶንሢም ማርጌ ማኢሾ ዒንጋያ፡-

13 « <ኵኒ ጊንዒ ዓኣንቲ ዩሱሴኮ ጊንያ ሃንታዘንሢ ሙኪ ዒዛኮ ለዘ ወኡቄኔ፣ ጌዒ ዴሮ"ም ከኤዙዋቲ።

14 ዓጮ" ዎይሃሢ ዩያ ዎይዜያ ማዔቶ ዒንሢዳ ሜቶ ዒ ሄሊ"ሱዋጉዲ ኵኒ ዒዛም ከኤዛንዳኔ» ጌዔኔ።

15 ዩያሮ ፖኦሊሶንሢ ዔያቶም ዒንጎና ማኢሾ ዔካያ ዔያቶም ከኤዚንቲሢ ማዴኔ፤ ዩያ ሃሮ" ሄላ"ንዳኣና ዓይሁዶ ዓሳ ከኤዛኔ።

ዩሱሴኮ ጊንያ ሃንታዘንሢም ጳዲያ

(ማር. 16፥14-18፤ ሉቃ. 24፥36-49፤ ዮሐ. 20፥19-23፤ ዳኪ. ማዶ" 1፥6-8፤ 1ቆሮ. 15፥3-8)

16 ዩካፓ ዩሱሴኮ ጊንያ ሃንታ፡ ታጳ ፔቲ"ዘንሢ ዒዚ ዔያቶም ዓኣዲንዳጉዲ ከኤዜ ጌሊላይዳ ዓኣ ዴኮ" ዓኣዴኔ።

17 ዒኢካ ዒዛ ዔያታ ዴንቃያ ዒዛም ሂርኪ ጌዒ ዘጊኔ፤ ዛላ" ጋዓንቲ «ዒዛ ናንጋንዳ?» ጌዔኔ።

18 ዩማና ዩሱሴ ዒዛኮ ጊንያ ሃንታዘንሢ ኮራ ሙካያ፡- «ቢታንቶ ቢያ ጫሪንጮና ሳዎናይዳ ታኣም ዒንጊንቲኔ፤

19 ዩያሮ ዓኣዲጋፓ ዴሮ" ቢያ ዓዶ፡ ናዎ፡ ዓያሮ ጌኤዦናሮ ማዓንዳጉዲ ዎኣፃና ማሰኪ ማሰኪ ታ ዓሲ ማሁዋቲ፤

20 ታ ዲንሢሞ ዓይሢ ባኩ ቢያ ዓሳ ካፓንዳጉዲ ዒያቶ
ዒርዙዋቴ፤ ታኢኒያ ዓጮ"ኮ ጋፒንያ ሄላ"ንዳኣና ቢያ ዋዴ ዲንሢና
ዋላ"ኬ» ጌዒኔ።

Maale New Testament
The New Testament in the Maale language of Ethiopia
copyright © 2007 Bible Society of Ethiopia

Language: (Male)

Contributor: Bible Society of Ethiopia

Maale New Testament

by Bible Society of Ethiopia.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2025-05-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Jun 2026 from source files dated 13 May 2025

48f5fdf1-90d6-5bff-b666-a2b8b5d20de1